

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΤΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΚΑΙ Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΟΥΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟ ΤΙΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**

**ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ
ΓΑΛΥΦΑ ΣΟΦΙΑ - ΝΕΦΕΛΗ, ΑΜ 7633
ΜΗΤΣΙΑΚΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ, ΑΜ 9063
ΠΛΑΤΑΝΙΤΗ ΖΩΗ, ΑΜ 9583**

**ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**

ΠΑΤΡΑ 2013

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η ανάθεση της πτυχιακής αυτής μας έδωσε την ευκαιρία να ασχοληθούμε διεξοδικά κατά το τελευταίο έτος με τα τραπεζικά προϊόντα καθώς και την λογιστική και πληροφορική διαχείρισή τους από τις επιχειρήσεις.

Η εξέλιξη της τεχνολογίας αλλάζει δραματικά τον τρόπο με τον οποίο κινούνται οι επιχειρήσεις. Τα σύγχρονα πληροφοριακά συστήματα κάνουν την εμφάνισή τους και βοηθούν τις επιχειρήσεις στην καλύτερη συλλογή, οργάνωση, και επεξεργασία δεδομένων. Στο κλίμα αυτό κινούνται και οι τραπεζικές εργασίες οι περισσότερες εκ των οποίων γίνονται τώρα πια ηλεκτρονικά δίνοντας την δυνατότητα στις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν τα προϊόντα αυτά από την έδρα τους. Χαρακτηριστικό παραδείγμα αποτελεί η χρήση του e-banking. Στην συνέχεια λοιπόν της εργασίας αυτής θα μελετήσουμε τα σημαντικότερα τραπεζικά προϊόντα και τον τρόπο διαχείρισής τους από τις επιχειρήσεις.

Στην έρευνά μας αυτή, προκειμένου να δημιουργήσουμε τον κεντρικό άξονα της εργασίας, καταφέραμε να επεξεργαστούμε και να κατανοήσουμε μεγέθη και έννοιες, οι οποίες μέχρι στιγμής ήταν για εμάς απλές επιγραμματικές αναφορές, όπως οι πολλαπλές μορφές χρηματοδότησης και χορηγήσεων στην υπηρεσία της ελληνικής επιχειρηματικότητας.

Στο ξεκίνημα αυτής της εργασίας αντιμετωπίσαμε πολλές δυσκολίες,- κυρίως στην εξεύρεση δεδομένων-, λόγω της ιδιόμορφης λειτουργίας ανάρτησής τους από τις Τράπεζες. Όμως με υπομονή, επιμονή και μεθοδικότητα, καταφέραμε και τις ξεπεράσαμε αντλώντας στοιχεία καταχωρημένα κυρίως στις ιστοσελίδες Ελληνικών Τραπεζών, σε συγγράμματα και σχετικά άρθρα τόσο σε έντυπο όσο και σε ηλεκτρονικό τύπο.

Ελπίζουμε να προσεγγίσαμε με την περισσότερη δυνατή ακρίβεια το θέμα, βάση των δεδομένων που είχαμε και σας προτρέπουμε να τη μελετήσετε διεξοδικά.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να εκφράσουμε την εκτίμησή μας καθώς και τις ευχαριστίες μας προς τον καθηγητή μας και εισηγητή της παρούσας πτυχιακής εργασίας κο Σταμάτη Κωνσταντίνο, για όλη την βοήθεια που μας παρείχε κατά την διάρκεια συλλογής, επεξεργασίας στοχείων και πληροφοριών με σκοπό της ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας.

Θα θέλαμε επίσης να εκφράσουμε την ευγνωμοσύνη μας και την αγάπη μας προς τις οικογένειες μας για την συμπαράστασή τους προς εμάς τόσο καθόλη την διάρκεια των σπουδών μας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία ασχοληθήκαμε με το θέμα των τραπεζικών προϊόντων και την διαχείρισή τους από τις επιχειρήσεις.

Στην αρχή της εργασίας αυτής γίνεται μια μικρή εισαγωγή όπου αναφέρονται περιληπτικά τα τραπεζικά αυτά προϊόντα.

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Δίνεται μια σύντομη ιστορική αναδρομή και αναφέρονται τα είδη των τράπεζών και ο τρόπος λειτουργίας .

Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται αναλυτική παρουσίαση όλων των τραπεζικών εργασιών και προϊόντων που παρέχονται προς τις επιχειρήσεις.

Στο τρίτο κεφάλαιο περιγράφουμε την λογιστική παρακολούθηση των τραπεζικών προϊόντων τόσο από την μεριά του τραπεζικού ιδρύματος όσο και από την μεριά των επιχειρήσεων και στο τέλος κάθε υποενότητας υπάρχουν τα αντίστοιχα λογιστικά παραδείγματα.

Στο τέταρτο κεφάλαιο αναλύσουμε το πληροφοριακό σύστημα ERP και τον τρόπο εφαρμογής τους.

Τέλος στο τελευταίο κεφάλαιο κατίθεται η έρευνα που διεξάχθηκε σχετικά με την χρήση των τραπεζικών προϊόντων από τις ελληνικές επιχειρήσεις.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	iv
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	23
1.1 Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	23
1.2 Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	
1.3 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	31
1.4 ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	34
1.5 ΕΙΔΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	39
1.6 ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	43
	47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	52
2.1 ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΑ	52
2.1.1 ΚΥΡΙΟΙ ΤΥΠΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	53
2.2 LEASING (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ)	59
2.2.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ	63
2.2.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ LEASING (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ)	64
	66

2.2.3 ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ	
2.2.4 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ	69
2.2.5 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	72
2.2.6 ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ	73
2.2.7 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ	75
2.2.8 ΤΟ LEASING ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	76
2.3 FACTORING (ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ)	78
2.3.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ	81
2.3.2 ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ FACTORING	85
2.3.3 ΕΙΔΗ FACTORING	86
2.3.4 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ FACTORING	88
2.4 ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ	90
2.5 ΚΑΡΤΕΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ	93
2.6 ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ- ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ	97
2.7 ΤΟ E-BANKING	98
2.8 ΕΓΓΥΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ	105
2.9 ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΝΕΓΓΥΑ ΠΙΣΤΩΣΗ	107
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	109
3.1 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ	109

3.2 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	140
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ERP	146
4.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ERP	146
4.2 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ERP	147
4.3 ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ERP	148
4.4 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	150
4.5 ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ERP	155
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ^ο ΕΡΕΥΝΑ	157
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	172
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	175

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τράπεζα ως έννοια είναι μια επιχείρηση, η οποία ασχολείται με χρηματικές και πιστωτικές συναλλαγές. Ανάλογα με το είδος της μπορεί να έχει ποικίλες λειτουργία όπως το να δέχεται καταθέσεις από εκείνους που έχουν διαθέσιμα κεφάλαια και θέλουν να τα τοποθετήσουν κατά τον πιο ασφαλή τρόπο, να χορηγεί δάνεια σε άτομα που έχουν ανάγκη συμπληρωματικών κεφαλαίων για να ενισχύσουν την παραγωγική τους εργασία, να φυλάσσει και να διαχειρίζεται αξιόγραφα και να αναλαμβάνει την πληρωμή διαφόρων πράξεων για λογαριασμό του πελάτη της και πολλές ακόμα εργασίες οι οποίες να είναι συναφείς με την πιστωτική λειτουργία αλλά και με την εμπορική ή βιομηχανική δραστηριότητα.

Οι τράπεζες είναι επιχειρήσεις οι οποίες κατέχουν σε όλες τις οικονομίες το μονοπώλιο της αποδοχής των καταθέσεων από το κοινό. Σύμφωνα, με αυτόν τον ορισμό, η τράπεζα που αποδέχεται τις καταθέσεις του κοινού πρέπει υποχρεωτικά να επενδύει ένα τμήμα των διαθέσιμων χρημάτων της χορηγώντας επιχειρηματικά, καταναλωτικά ή στεγαστικά δάνεια. Δηλαδή η κύρια λειτουργία της έγκειται στον δανεισμό (χορηγήσεις και καταθέσεις).

Οι κύριες εργασίες των τραπεζών διαιρούνται στις ακόλουθες τρεις κατηγορίες:

1. στις παθητικές τραπεζικές εργασίες, δηλαδή σε εκείνες με τις οποίες επιδιώκεται η συγκέντρωση του χρήματος, πχ καταθέσεις, έκδοση τραπεζογραμματίων, έκδοση ομολογιακών δανείων

2. στις ενεργητικές τραπεζικές εργασίες, δηλαδή σε εκείνες με τις οποίες επιδιώκεται η προσοδοφόρα επένδυση του χρήματος, πχ προεξοφλήσεις, δάνεια βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα, μακροπρόθεσμα.

3. στις διαμεσολαβητικές ή επι προθεσμία τραπεζικές εργασίες, τις λεγόμενες και βοηθητικές, με τις οποίες οι τράπεζες αναλαμβάνουν εργασίες επί αμοιβή για λογαριασμό των πελατών τους, πχ εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων, φύλαξη τίτλων, ενοικίαση θησαυροφυλακίων, κίνηση κεφαλαίων, ανοίγματα πιστώσεων, πιστωτικές επιστολές, αποδοχές-εγγυήσεις, αναδοχή εκδόσεως τίτλων.

Μεταξύ των ανωτέρω κατηγοριών τραπεζικών εργασιών, παρατηρείται αμοιβαία αλληλεξάρτηση και αλληλεπίδραση. Οι τράπεζες κατανέμουν χρησιμότητες, τις οποίες λαμβάνουν από εκεί όπου πλεονάζουν και τις μεταφέρουν εκεί όπου ζητούνται, με τη μορφή πιστώσεων προς τις επιχειρήσεις.

Τέλος, από άποψη περιεχομένου-αντικειμένου οι τραπεζικές εργασίες διακρίνονται σε :

- 1) Καταθέσεις (Ταμειυτηρίου, όψεως, τρεχούμενοι λογαριασμοί, προθεσμίας)
- 2) Χορηγήσεις (προεξοφλήσεις, ανοικτοί λογαριασμοί, δάνεια, εγγυητικές επιστολές)
- 3) Κίνηση Κεφαλαίων (εντολές, επιταγές, δίκτυο υποκαταταστημάτων)
- 4) Γραμμάτια (διαχείριση των συναλλαγματικών που περιέρχονται στην τράπεζα για είσπραξη, για προεξόφληση, ως κάλυμμα χορηγητικού λογαριασμού)
- 5) Εισαγωγές/ εξαγωγές
- 6) Εργασίες συναλλάγματος
- 7) Γενική Λογιστική

8) Εργασίες υποστήριξης του τραπεζικού οργανισμού (προσωπικό, μισθοδοσία, διαχείριση υλικών)

9) Αναλυτική λογιστική κόστους-κοστολόγηση των ανωτέρω εργασιών
Οι καταθέσεις διακρίνονται σε

- Καταθέσεις Προθεσμίας
- Καταθέσεις Όψεως
- Καταθέσεις Ταμιευτηρίου
- Καταθέσεις από άλλες Τράπεζες εσωτερικού – εξωτερικού

Οι χορηγήσεις διακρίνονται σε

- Προεξοφλήσεις αξιών
- Χορηγήσεις εγγυημένες με επιταγές – γραμμάτια εισπρακτέα
- Χορηγήσεις εγγυημένες με εμπορεύματα
- Χορηγήσεις εγγυημένες με φορτωτικές
- Χορηγήσεις εγγυημένες με χρεόγραφα
- Χορηγήσεις εγγυημένες με εμπράγματα ασφάλειες
- Χορηγήσεις σε άλλες Τράπεζες εσωτερικού – εξωτερικού

Οι μεσολαβητικές εργασίες διακρίνονται σε

- Αναδοχή εταιριών για εισαγωγή σε Χρηματιστήριο (Αθηνών, εξωτερικού)
- Εργασίες κίνησης κεφαλαίων (εμβάσματα, εισαγωγές – εξαγωγές)
- Είσπραξη αξιών (factoring)
- Αγοραπωλησίες χρεογράφων για λογαριασμό τρίτων
- Φύλαξη τίτλων (θυρίδες)

- Εγγυητικές επιστολές
- Συνάλλαγμα

Ειδικότερα για τις μεσολαβητικές εργασίες σημειώνονται τα εξής

- Είναι εργασίες χωρίς σημαντικούς κινδύνους (εκτός των εγγυητικών επιστολών).
- Διενεργούνται μέσω Τραπεζών, επειδή οι Τράπεζες διαθέτουν εμπορική πίστη, κεφάλαια και οργανωμένες υπηρεσίες.
- Εισπράττονται σημαντικές προμήθειες και παράλληλα η Τράπεζες εκμεταλλεύονται κεφάλαια τρίτων για ορισμένο χρονικό διάστημα (εντολές, είσπραξη αξιών τρίτων, διάθεση ενσήμων).

Εγγυητικές επιστολές

Εγγυητική επιστολή είναι έγγραφο με το οποίο η τράπεζα εγγυάται προς τρίτο πρόσωπο (δανειστή) την φερεγγυότητα του οφειλέτη του και υπόσχεται ότι θα καταβάλλει η ίδια το οφειλόμενο ποσό αν το ποσό αυτό δεν εξοφληθεί από τον οφειλέτη.

Κατηγορίες εγγυητικών επιστολών:

- Συμμετοχή σε διαγωνισμούς κ.τ.λ.
- Για την εκτέλεση και τήρηση γενικά των όρων συμβάσεων κ.τ.λ.
- Για την ανάληψη προκαταβολών σε εργολαβίες

Καλύμματα Εγγυητικών επιστολών

- Καταθέσεις μετρητών (έντοκος λογαριασμός)
- Προσωπική εγγύηση του εντολέα Ε/Ε

- Υποθήκες-προσημειώσεις (σύμβαση δανείου-χορήγηση-κατάθεση ποσού σε δεσμευμένο λογαριασμό-άτοκοι λογαριασμοί)
- Ενέχυρα Υ/Τραπεζικής (εμπορεύματα, χρεόγραφα κ.τ.λ.)

•Εργασίες εξωτερικού (εισαγωγές-εξαγωγές , αγοραπωλησία συναλλάγματος)

Οι εργασίες εξωτερικού είναι από τις πλέον προσοδοφόρες μεσολαβητικές εργασίες των τραπεζών, επειδή από αυτές προκύπτουν σημαντικά ποσά προμηθειών και πιστωτικών συναλλαγματικών διαφορών. Οι διαδικασίες που ακολουθούνται κατά την διεκπεραίωση των εισαγωγών-εξαγωγών και αγοραπωλησίας συναλλάγματος καθορίζονται από εγκύκλιες οδηγίες των διοικήσεων των τραπεζών καθώς και των νομισματικών αρχών. Κατά την εισαγωγή αγαθών ανοίγεται, συνήθως, ενέγγυος πίστωση(Documentary Letter of Credit). Αναλυτικότερα:

- Ενέγγυος πίστωση είναι η σύμβαση βάση της οποίας μια τράπεζα (πιστώτρια) συμφωνεί με ένα πρόσωπο (εισαγωγέα) για το άνοιγμα πίστωσης υπέρ τρίτου προσώπου (δικαιούχου) και αναλαμβάνει την υποχρέωση με την παράδοση, σ' αυτήν, φορτωτικής από τον δικαιούχο, να καταβάλλει προς αυτόν το ποσό της πίστωσης, το οποίο θα εισπράξει από τον οφειλέτη (εισαγωγέα), που θα παραλάβει τη φορτωτική.

Στην ενέγγυο πίστωση συμμετέχουν:

- Ο εντολέας (αγοραστής-εισαγωγέας) που δίνει την εντολή για το άνοιγμα της πίστωσης.
- Η πιστώτρια τράπεζα που δέχεται την εντολή και ανοίγει την πίστωση
- Η πληρώτρια τράπεζα (ανταποκρίτρια) που δέχεται την εντολή, από την πιστώτρια τράπεζα, να ικανοποιήσει την πίστωση στο δικαιούχο και να τον

πληρώσει, μόλις πάρει από αυτόν τα φορτωτικά έγγραφα, που προβλέπονται από την πίστωση.

- Ο δικαιούχος της πίστωσης (πωλητής) ο οποίος οφείλει να παρουσιάσει στην ανταποκρίτρια τράπεζα τα φορτωτικά έγγραφα, που αποδεικνύουν τη φόρτωση του εμπορεύματος και την τήρηση των όρων της πίστωσης, προκειμένου να εισπράξει την αξία των εμπορευμάτων του.

Διάκριση ενέγγυων πιστώσεων:

- Ανακλητή (δικαίωμα ανακλήσεως από τον εντολέα)
- Ανέκκλητη (ο εντολέας δεν έχει το δικαίωμα ανακλήσεως εφόσον τηρηθούν οι όροι της πίστωσης)

- Λοιπές βασικές μεσολαβητικές εργασίες

Άλλες βασικές μεσολαβητικές εργασίες των τραπεζών, είναι οι εξής:

α) Αναδοχή για εισαγωγή μετοχών εταιριών στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Εγγύηση δηλαδή για το "καλώς έχειν" της υποψήφιας εταιρίας για την Εισαγωγή των μετοχών της στο χρηματιστήριο.

Οι διαδικασίες που προβλέπονται για την εισαγωγή μετοχών εταιριών στο Χρηματιστήριο είναι οι εξής:

- ◆ Οικονομικός και λογιστικός έλεγχος επί των οικονομικών καταστάσεων των τριών (3) τελευταίων χρήσεων, για την παράλληλη αγορά, και των πέντε (5) τελευταίων χρήσεων για την κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου.
- ◆ Νομικός έλεγχος της υποψήφιας ανωνύμου εταιρίας
- ◆ Προετοιμασία του ενημερωτικού δελτίου για το Χρηματιστήριο .Εγγραφές για τη συμμετοχή στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια εγγραφή

Για το συντονισμό των ανωτέρω εργασιών και για την παροχή "εγγυήσεως" για την εισαγωγή των μετοχών της εταιρίας στο Χρηματιστήριο, οι τράπεζες εισπράττουν προμήθειες το ύψος των οποίων συμφωνείται με τον πελάτη.

β) Εργασίες κινήσεως κεφαλαίων (μεταφορά χρημάτων από πρόσωπο σε πρόσωπο

Για τις εργασίες αυτές οι τράπεζες εισπράττουν προμήθειες βάσει συγκεκριμένου τιμολογίου.

γ) Είσπραξη αξιών (είσπραξη γραμματίων εισπρακτέων και επιταγών εισπρακτέων για λογαριασμό των πελατών) Για την εργασία αυτή, οι τράπεζες χρησιμοποιούν το δίκτυο των καταστημάτων και εισπράττουν προμήθειες από τους πελάτες, βάσει εγκεκριμένου τιμολογίου.

δ) Ενοικίαση θυρίδων (ενοικίαση θυρίδων θησαυροφυλακίου) Η ενοικίαση θυρίδων είναι ένας τομέας εργασιών που προβάλλει τις τράπεζες και προσελκύει πελατεία. Από την ενοικίαση θυρίδων, οι τράπεζες εισπράττουν μισθώματα.

ε) Διάθεση ενσήμων Ασφαλιστικών οργανισμών. Η διάθεση ενσήμων είναι τομέας εργασιών που εξυπηρετεί την πελατεία και προσελκύει νέους πελάτες. Από τη διάθεση ενσήμων, οι τράπεζες εισπράττουν, συνήθως, προμήθειες και εκμεταλλεύονται το προϊόν της εισπράξεως μέχρι την ημερομηνία αποδόσεως του στον ασφαλιστικό οργανισμό.

Κατηγορίες τραπεζικών προϊόντων

Καταθέσεις

Οι κυριότερες κατηγορίες καταθέσεων είναι

I. Καταθέσεις όψεως. Αφορούν κυρίως νομικά πρόσωπα, είναι συνήθως άτοκοι και κινούνται με επιταγές. Για μεγάλα ποσά καταθέσεων είναι έντοκοι με καθορισμένο επιτόκιο.

II. Τρεχούμενοι λογαριασμοί. Αφορούν κυρίως φυσικά πρόσωπα και είναι όπως και οι καταθέσεις όψεως με επιταγές.

III. Καταθέσεις ταμιευτηρίου. Είναι λογαριασμοί φυσικών προσώπων με επιτόκιο καθοριζόμενο από την Τράπεζα.

IV. Καταθέσεις προθεσμίας. Είναι λογαριασμοί καταθέσεων φυσικών και νομικών προσώπων «κλειστοί» για ορισμένο χρονικό διάστημα και προσφέρουν καλύτερο επιτόκιο αν δεν γίνει ανάληψη του ποσού πριν τη λήξη.

V. Καταθέσεις σε συνάλλαγμα (όψεως, ταμιευτηρίου, προθεσμίας κ.τ.λ.). Είναι λογαριασμοί τοκοφόροι με επιτόκιο, ανάλογο του κατατιθέμενου ποσού και κατόπιν συμφωνίας με την τράπεζα.

VI. Λοιπές καταθέσεις (καταθέσεις σε εγγύηση, δεσμευμένες καταθέσεις

► Καταθέσεις Όψεως είναι οι αποδοτέες σε πρώτη ζήτηση ή με προειδοποίηση μιας εργάσιμης ημέρας. Το μεγαλύτερο μέρος τους προέρχεται από καταθέσεις επιχειρήσεων, οι οποίες τακτοποιούν τις συναλλαγές τους με έκδοση επιταγών για τον περιορισμό της διακίνησης ρευστού χρήματος και για τη μεγαλύτερη ασφάλεια τους. Η Τράπεζα δεν

αμείβεται άμεσα για την παραπάνω εξυπηρέτηση, αλλά προσφέρει συνήθως χαμηλότερα ή και μηδενικά επιτόκια σε αυτές τις καταθέσεις ως ανταμοιβή των υπηρεσιών της. Πιστώνονται με τα χρηματικά ποσά που καταθέτονται σε αυτούς καθώς και με τόκους που προκύπτουν. Χρεώνονται με τα αναλαμβανόμενα απο τους καταθέτες ποσά, συνήθως με επιταγές, καθώς και τα ποσά που μεταφέρονται σε πίστωση άλλων λογαριασμών μετά απο εντολή άλλων δικαιούχων καταθετών.

Οι καταθέσεις όψεως που κινούνται με επιταγες, λειτουργούν ως εξής:

Εαν ένα άτομο καταθέσει σε μια τράπεζα ένα ποσό χρημάτων σε λογαριασμό όψεως, η τράπεζα δίνει στον καταθέτη ένα βιβλιάριο επιταγών. Ο καταθέτης στη συνέχεια έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιήσει επιταγές έναντι χαρτονομισμάτων για τη διενέργεια των συναλλαγών του. Η συνολική αξία των επιταγών που χρησιμοποιούνται δεν θα πρέπει να ξεπερνά το ποσό των χρημάτων που είναι κατεθειμένα στο λογαριασμό όψεως.

Οι λογαριασμοί κατάθεσης όψεως παρέχουν ορισμένα πλεονεκτήματα τόσο στις επιχειρήσεις όσο και στις τράπεζες.

► Τρεχούμενοι λογαριασμοι καταθέσεων

Πρόκειται για ένα λογαριασμό όψεως (carnet des cheques) που δημιουργείται από πρόσωπα που δεν έχουν την εμπορική ιδιότητα (π.χ. ελεύθεροι επαγγελματίες),τα οποία με την υπογραφή υπεύθυνης δήλωσης ότι δεν θα χρησιμοποιήσουν τον λογαριασμό για επαγγελματικούς σκοπούς, επιτυγχάνουν το ίδιο ή σχεδόν το ίδιο επιτόκιο με τις καταθέσεις ταμειυτηρίου. Ο τρεχούμενος λογαριασμός καταθέσεων κινείται λογιστικά, όπως και οι άλλοι λογαριασμοί καταθέσεων όψεως, αλλά για κάθε εξάμηνο υπολογίζονται τόκοι όπως στις

καταθέσεις ταμειυτηρίου.

Οι τρεχούμενοι λογαριασμοί καταθέσεων έχουν ιδιαιτερότητες και αυτοτέλεια διότι είναι καταθετικό προϊόν διαχειριστικής φύσης. Επειδή η ύπαρξη μιας μεγάλης γκάμας ονομασιών (brand names) καταθετικών προϊόντων που προσφέρονται από τις τράπεζες, με ποικίλα χαρακτηριστικά το καθένα, είναι ενδεχόμενο να δημιουργεί κάποια αμηχανία, ίσως και σύγχυση, είναι σκόπιμο να αποσαφηνιστούν ορισμένες βασικές παράμετροι για το πώς καταστρώνεται ορθολογικά η «αποταμειυτική συμπεριφορά» με την ευρεία έννοια του όρου.

Ευρεία έννοια του όρου θεωρείται εκείνη που περιλαμβάνει την κατάθεση-τοποθέτηση κεφαλαίων για διαχειριστικούς, αποταμειυτικούς και επενδυτικούς σκοπούς. Οι λογαριασμοί καταθέσεων χωρίζονται σε δύο βασικές κατηγορίες:

1. Διαχειριστικοί καταθετικοί λογαριασμοί είναι εκείνοι των οποίων η βασική λειτουργία-σκοπός είναι να εξυπηρετήσουν την προσωπική ή οικογενειακή ταμειακή διαχείριση. Δηλαδή τη συγκέντρωση των ποσών από μισθούς και άλλα εισοδήματα (π.χ., ενοίκια, μερίσματα κτλ.) και την καταβολή των ποσών εκείνων που αποτελούν τρέχουσες δαπάνες (π.χ., οφειλές από δόσεις δανείων και πιστωτικών καρτών, λογαριασμοί κοινής ωφέλειας, αγορές προϊόντων ή υπηρεσιών κτλ.). Οι λογαριασμοί αυτοί χαρακτηρίζονται από ολιγοήμερη παραμονή των κεφαλαίων σε αυτούς. Επίσης σημαντικά διαφοροποιητικά στοιχεία τους από τους αποταμειυτικούς και επενδυτικούς καταθετικούς λογαριασμούς είναι το χορηγούμενο καρνέ επιταγών και η δυνατότητα υπεραναλήψεων.

2. Αποταμειυτικοί καταθετικοί λογαριασμοί είναι οι γνωστοί λογαριασμοί ταμειυτηρίου. Μπορούν να εξυπηρετήσουν τρέχουσες εισπράξεις-πληρωμές, όπως οι τρεχούμενοι, αλλά διαφοροποιούνται από αυτούς ως προς το ότι έχουν συνήθως μεγαλύτερο επιτόκιο, ενώ δεν χορηγείται καρνέ επιταγών και δικαίωμα υπερανάληψης. Βασικά οι αποταμειυτικοί λογαριασμοί εξυπηρετούν τη βραχυπρόθεσμη τοποθέτηση, με κάποιο τόκο, μικρών συγκριτικά ποσών.

► Καταθέσεις ταμειυτηριου

Αποτελούν το μεγαλύτερο τμήμα των καταθέσεων και δημιουργούνται από την πλειοψηφία των καταθετών. Για τις τράπεζες αποτελούν την κύρια προέλευση κεφαλαίου για την χρηματοδότηση των χορηγήσεων και των επενδύσεων τους γενικότερα. Οι καταθέσεις ταμειυτηρίου, όπως και οι καταθέσεις όψεως, είναι αποδοτές σε πρώτη ζήτηση, αλλά δημιουργούνται για φυσικά πρόσωπα και όχι για κερδοσκοπικές επιχειρήσεις, ενώ οι αναλήψεις γίνονται μόνο από το δικαιούχο ή το νόμιμο εκπρόσωπο του.

► Καταθέσεις Ταμειυτηρίου με προειδοποίηση

Πρόκειται για καταθέσεις που αποδίδονται, όταν εκ των προτέρων (π.χ. τρεις μήνες) έχει ειδοποιηθεί εγγράφως η Τράπεζα για το χρόνο και το ύψος της ανάληψης. Λόγω αυτής της <<δέσμευσης>> προσφέρουν μεγαλύτερο επιτόκιο (διαπραγματεύσιμο) από τις απλές καταθέσεις ταμειυτηρίου. Συνήθως ορίζεται ένα ελάχιστο ύψος κατάθεσης, καθώς και ένα μικρό ποσό χρημάτων που μπορεί να αναλαμβάνεται (π.χ. κάθε τρίμηνο) χωρίς προειδοποίηση.

► Καταθέσεις Προθεσμίας – Τραπεζικά Ομόλογα.

Καταθέσεις προθεσμίας είναι οι αποδοτές στους δικαιούχους μετά την πάροδο ορισμένου χρονικού διαστήματος από την χρονολογία καταθέσεως. Ανάλογα με την χρονική διάρκεια τους διακρίνονται σε βραχυπρόθεσμες (μέχρι 6 μήνες), μεσοπρόθεσμες (6 μήνες – 2 χρόνια) και μακροπρόθεσμες (πάνω από 2 χρόνια).

► Καταθέσεις σε Συνάλλαγμα.

Οι τράπεζες δίνουν την δυνατότητα να γίνουν «καταθέσεις σε συνάλλαγμα» (ταμειευτηρίου, προθεσμιακές και όψεως για επιχειρήσεις ή και για ιδιώτες). Με τον λογαριασμό αυτό οι καταθέτες έχουν πάντοτε διαθέσιμο συνάλλαγμα για κάθε τους ανάγκη και επιπλέον σημαντικά πλεονεκτήματα, που είναι τα εξής:

- Απόδοση τόκων σε συνάλλαγμα ή απόδοση τόκων σε Ευρώ με επιπλέον προσαύξηση του επιτοκίου.
- Δυνατότητα αγοράς τίτλων Ελληνικού Δημοσίου, Repos, κ.α. με μετατροπή του συναλλάγματος σε Ευρώ και με δικαίωμα μετατροπής του αρχικού κεφαλαίου και των τόκων σε οποιοδήποτε νόμισμα κατά την λήξη τους.
- Αφορολόγητοι τόκοι.
- Δυνατότητα κατάθεσης ξένων χαρτονομισμάτων, Travellers' cheques, εντολών εξωτερικού και επιταγών.
- Δυνατότητα μετατροπής της κατάθεσης σε άλλο νόμισμα.
- Έκδοση εγγυητικής επιστολής για το εσωτερικό ή το εξωτερικό.
- Δυνατότητα χορήγησης στεγαστικού δανείου, έναντι μετατροπής του λογαριασμού σε Ευρώ ή με ενέχυρο την κατάθεση χωρίς ο καταθέτης να χάνει τους τόκους.
- Ενημέρωση και εξυπηρέτηση με σύστημα «On Line» σε οποιοδήποτε απο τα καταστήματα της τράπεζας.

Σε περίπτωση « προθεσμιακής κατάθεσης σε συνάλλαγμα » ο καταθέτης έχει επιπλέον τα εξής πλεονεκτήματα:

- Ακόμη υψηλότερο επιτόκιο.

- Διάρκεια κατάθεσης ένα, δύο, τρεις, έξι και δώδεκα μήνες ανάλογα με την επιλογή του καταθέτη.

- Έκδοση πιστοποιητικού κατάθεσης.

- Δυνατότητα έκδοσης επιταγής ή χορήγησης χαρτονομίσματος χωρίς προμήθεια.

Δάνεια.

Υπάρχουν οι εξής βασικές κατηγορίες δανείων:

1. Δάνεια με προσωπική ασφάλεια.
2. Δάνεια με ανοιχτό λογαριασμό.
3. Δάνεια ενυπόθηκα.
4. Δάνεια με ενέχυρο κινητών πραγμάτων:
 - Δάνεια με ενέχυρο χρεογράφων.
 - Δάνεια με ενέχυρο εμπορευμάτων.
 - Δάνεια με ενεχυρόγραφα γενικών αποθηκών.
 - Δάνεια με ενέχυρο τιμαλφή.

► Δάνεια με προσωπική ασφάλεια.

Είναι δάνεια που χορηγούν οι τράπεζες στους πελάτες τους με προσωπική ασφάλεια. Η προσωπική ασφάλεια εξαρτάται από το χαρακτήρα του δανειζόμενου προσώπου και από τον τρόπο με τον οποίο συναλλάσσεται, δηλαδή αν είναι έντιμος, ειλικρινής, εργατικός και συνεπής στις συναλλαγές του. Η χορήγηση τέτοιων δανείων που συνήθως ονομάζονται καταναλωτικά δάνεια είναι πιο συχνή κυρίως στους μισθωτούς.

► Δάνεια με ανοιχτό λογαριασμό.

Το δάνειο αυτό χορηγείται απο την τράπεζα σε ένα πελάτη της βάσει μιας σύμβασης. Με την σύμβαση αυτή η τράπεζα ορίζει ένα ανώτατο όριο πίστωσης μέσα στο οποίο ο πελάτης μπορεί να κάνει ανάληψη ολόκληρου του ποσού εφάπαξ ή τμηματικά και αναλαμβάνει την υποχρέωση να αποδώσει το ποσό του δανείου, οποιαδήποτε στιγμή συνολικά ή τμηματικά.

Ο πελάτης αποσύρει και καταθέτει χρηματικά ποσά με αντίστοιχη χρέωση και πίστωση του λογαριασμού του, γι' αυτό το λόγο ο λογαριασμός καλείται και ανοιχτός.

Οι καταθέσεις στο λογαριασμό γίνονται συνήθως με μετρητά και μεταβίβαση στην τράπεζα συναλλαγματικών, γραμματίων σε διαταγή καθώς και άλλων αξιών. Και με τα αντίστοιχα αυτά ποσά πιστώνεται ο λογαριασμός του πελάτη.

Οι αναλήψεις γίνονται με επιταγές που εκδίδει ο πελάτης απο στέλεχος επιταγών που του δίνει η τράπεζα και με τα ποσά των οποίων χρεώνεται ο λογαριασμός του πελάτη.

Η τράπεζα παρακολουθεί την κίνηση του λογαριασμού κάθε πελάτη και φροντίζει πάντα το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού (αναλήψεις) να μην ξεπερνά το ανώτατο όριο της πίστωσης (Plafond) που έχει συμφωνηθεί.

► Δάνεια με ενέχυρο (κινητών πραγμάτων).

Όπως προαναφέραμε, η πρώτη μορφή αυτού του είδους δανείων, είναι τα δάνεια με ενέχυρο χρεογράφων. Πρόκειται για δάνεια που χορηγούνται απο τις τράπεζες με ενέχυρο χρεογράφων (Εντοκα Γραμμάτια του Δημοσίου,

Ομόλογα, Ομολογίες, Μετοχές, κτλ). Επίσης χορηγούνται δάνεια με ενέχυρο συναλλαγματικές και γραμμάτια σε διαταγή.

Η δεύτερη κατηγορία είναι τα δάνεια με ενέχυρο εμπορευμάτων, τα οποία χορηγούνται με ενεχυρίαση ορισμένων ειδών εμπορευμάτων, που δεν υπόκεινται εύκολα σε φθορά, μπορούν να εκποιηθούν εύκολα σε πλειστηριασμό και αναγράφονται στον κανονισμό της τράπεζας. Τέτοια είδη εμπορευμάτων είναι βιομηχανικά προϊόντα, πρώτες ύλες, γεωργικά προϊόντα, κ.ά.

Στην τρίτη κατηγορία ανήκουν τα δάνεια με ενεχυρόγραφο Γενικών Αποθηκών. Η ασφαλέστερη και η προτιμότερη για την τράπεζα περίπτωση είναι η εναπόθεση εμπορευμάτων στις αποθήκες της «Προνομιούχου Ανώνυμης Εταιρείας Γενικών Αποθήκων Ελλάδος».

«Αποθετήριο» είναι τίτλος σε διαταγή με τον οποίο η «Γενική Αποθήκη» βεβαιώνει ότι ορισμένη ποσότητα αγαθών βρίσκεται στις αποθήκες της και υπόσχεται να την παραδώσει στον νόμιμο κομιστή του τίτλου (αποθετηρίου) που είναι εμπορεύσιμος.

«Ενεχυρόγραφο» είναι επίσης, «τίτλος σε διαταγή» που εκδίδεται από τη «Γενική Αποθήκη» με την οπισθογράφιση του οποίου ενεχυριάζονται τα εμπορεύματα που αποθηκεύτηκαν σε αυτή. Το «ενεχυρόγραφο», όπως αναφέραμε παραπάνω, είναι παραστατικό έγγραφο εμπορευμάτων τα οποία είναι αποθηκευμένα στις Γενικές Αποθήκες.

Τέλος, τα δάνεια με ενέχυρο τιμαλή χορηγούνται από τις τράπεζες ανάλογα με την τρέχουσα αξία των τιμαλών που προσκομίζονται για ενεχυρίαση.

Στην Ελλάδα το μεγαλύτερο μέρος της καλυμμένης χρηματοδότησης διεξάγεται κυρίως με ενεχυρίαση γραμματίων και δευτερεύοντος με προεξόφληση γραμματίων.

Σε φερέγγυους πελάτες και οπισθογράφους, η τράπεζα καταβάλλει περίπου 85-90 % της αξίας των ενεχυριαζόμενων γραμματίων, ενώ σε περιπτώσεις πελατών και οπισθογράφων μικρότερης φερεγγυότητας το παραπάνω ποσοστό μπορεί να μειωθεί μέχρι το 70 %. Το παραπάνω ποσό καταβάλλεται με καταχώρηση των γραμματίων σε ειδικό πινάκιο.

Την στιγμή της παράδοσης των γραμματίων στην τράπεζα αποφασίζεται αμέσως αν τα αξιόγραφα αυτά θα διαμαρτυρηθούν σε περίπτωση μη πληρωμής κατά τη λήξη τους. Συνήθως παρέχεται η δυνατότητα διαμαρτύρησης. Αν ο οφειλέτης αδυνατεί να εξοφλήσει την υποχρέωση του τότε μπορεί να συμφωνηθεί η ανανέωση των γραμματίων. Στην περίπτωση αυτή τα νέα γραμμάτια περιλαμβάνουν και τον τόκο, εφόσον δεν έχει καταβληθεί. Είναι δυνατόν όμως να συμφωνηθεί παράταση του χρόνου λήξεως των γραμματίων.

Έκδοση Εγγυητικών Επιστολών.

Εγγυητική επιστολή είναι έγγραφο της τράπεζας που απευθύνεται σε τρίτους. Με το έγγραφο αυτό η τράπεζα εγγυάται: ότι θα πληρώσει μια υποχρέωση του πελάτη της υπέρ του οποίου δίνεται η εγγύηση, ή ότι θα πληρώσει ένα ποσό για τη μη εκτέλεση ή την κακή εκτέλεση από αυτόν ενός έργου, μιας αγοραπωλησίας και γενικά μιας συμφωνίας.

Στην εγγυητική επιστολή ορίζεται ρητά η προθεσμία λήξης της, μετά την παρέλευση της οποίας παύει να ισχύει η υποχρέωση της τράπεζας. Μέσα στην ορισμένη προθεσμία δεν επιτρέπεται η ανάκληση της εγγύησης.

Το ύψος του ποσού για το οποίο δίνεται η εγγυητική επιστολή προς τρίτο εξαρτάται:

- Απο τη συμφωνία μεταξύ του τρίτου και του πελάτη της τράπεζας υπέρ του οποίου παρέχεται η εγγύηση και

- Απο την φερεγγυότητα και πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη της τράπεζας και ειδικότερα απο τις ασφάλειες που αυτός προσφέρει στην τράπεζα, οι οποίες είναι της μορφής κατάθεσης ίσου χρηματικού ποσού ή δέσμευση αυτού απο άλλη κατάθεση του ή την εγγραφή υποθήκης σε ακίνητο, ή χορήγηση ενεχύρου πιστωτικών τίτλων, εμπορευμάτων ή άλλες αξίες ή ακόμη την αποδοχή συναλλαγματικής ή την κατάθεση άλλης εγγυητικής επιστολής φερέγγυου προσώπου.

Η τράπεζα για την χορήγηση της εγγυητικής επιστολής εισπράττει προμήθεια σε ποσοστό (0/00) επί της αξίας της και λογίζεται ανά τρίμηνο. Το ποσοστό αυτό κυμαίνεται και εξαρτάται απο το ποσό της εγγυητικής επιστολής, τη διάρκεια της καθώς και την φερεγγυότητα και πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη.

δ) Σε ποιούς απευθύνεται η Εγγυητική Επιστολή.

Οι πιο συνηθισμένες περιπτώσεις κατάθεσης εγγυητικής επιστολής απο ένα πελάτη της τράπεζας υπέρ του οποίου παρέχεται η εγγύηση είναι:

- Στο Δημόσιο ή στα Ν.Π.Δ.Δ. ως προπόθεση για συμμετοχή σε διαγωνισμούς προμηθειών ή εκτέλεσης έργων. Η εγγυητική επιστολή μπορεί να αφορά στην καλή εκτέλεση της προμήθειας ή του έργου.

-Στις Τελωνειακές Αρχές προκειμένου να γίνει η παραλαβή των εμπορευμάτων τα οποία πρόκειται να επανεξαχθούν χωρίς την καταβολή των αντιστοιχούντων δασμών. Στην περίπτωση που τα εμπορεύματα δεν επανεξαχθούν, η εγγυητική επιστολή προορίζεται για την πληρωμή των δασμών.

-Σε Πρακτορεία Μεταφορών (αεροπορικών ή σιδηροδρομικών οργανισμών) για την παράδοση εμπορευμάτων που μεταφέρθηκαν με δικά τους μέσα, χωρίς την άμεση προσκόμιση της φορτωτικής.

-Σε Εξαγωγείς οι οποίοι βρίσκονται σε χώρες του εξωτερικού για την εξόφληση εμπορευμάτων τα οποία εισάγονται με προθεσμιακό διακανονισμό.

Πιστωτικές κάρτες

Ο θέσμος των πιστωτικών καρτών (credit cards) εμφανίστηκε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα στις ΗΠΑ. Στην Ελλάδα εμφανίστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1970.

Οι κάρτες αυτές παρέχουν στον κάτοχο τους το δικαίωμα να κάνει αγορές διαφόρων ειδών (ένδυσης και υπόδησης, κοσμημάτων, τροφίμων, κλπ.) καθώς και να εξοφλεί διάφορους λογαριασμούς π.χ. ξενοδοχείου, μέχρι ενός ορισμένου ποσού, που έχει καθοριστεί από την έκδοση της κάρτας μεταξύ της τράπεζας και του κατόχου.

Η τράπεζα με την κάρτα εγγυάται την εξόφληση του λογαριασμού. Ο κάτοχος της κάρτας μπορεί να πραγματοποιεί αγορές από επιχειρήσεις που έχουν συμβληθεί με την τράπεζα.

Η πίστωση που παρέχεται στους δικαιούχους των πιστωτικών καρτών είναι κυλιόμενη, δηλαδή αυξομειώνεται με τις αναλήψεις και τις καταθέσεις του κατόχου. Σε περίπτωση υπέρβασης του καθορισμένου πιστωτικού ορίου ο κάτοχος επιβαρύνεται και με πρόσθετη επιβάρυνση 5% επί του ποσού της υπέρβασης.

Η τράπεζα κάθε μήνα αποστέλλει στον κάτοχο της το «μηνιαίο λογαριασμό» στον οποίο αναγράφεται το υπόλοιπο του προηγούμενου μήνα, οι αγορές που

πραγματοποίησε, οι εκ μέρους του καταβολές και τα έξοδα του μήνα στον οποίο αναφέρεται, με τα οποία χρεώθηκε ο λογαριασμός του.

Ο κάτοχος της κάρτας έχει την υποχρέωση να εξοφλήσει ολόκληρο το ποσό του «μηνιαίου λογαριασμού» σε χρονικό διάστημα, που αναγράφεται στον ίδιο το λογαριασμό, αλλιώς επιβαρύνεται με τόκο υπερημερίας, που είναι πέντε μονάδες πάνω απο το ετήσιο επιτόκιο που αφορά τη ληξιπρόθεσμη οφειλή.

Σε περίπτωση κλοπής ή απώλειας ο κάτοχος της κάρτας υποχρεούται να ειδοποιήσει αμέσως την τράπεζα και αν του ζητήσει η τράπεζα να υποβάλλει και υπεύθυνη δήλωση, αλλιώς ευθύνεται απέναντι στην τράπεζα για οποιαδήποτε ζημια προκληθεί.

Πλαστικές κάρτες

Εκτός απο τις πιστωτικές κάρτες, υπάρχουν και ορισμένες άλλες κατηγορίες καρτών που ονομάζονται πλαστικές κάρτες, όπου οι κυριότερες είναι οι εξής:

α) Ταμιακή κάρτα (cash card) ή κάρτα αυτόματης συναλλαγής. Χρησιμοποιείται για την ανάληψη χρημάτων ορισμένου ποσού απο αυτόματη ταμιακή μηχανή (ATM).

β) Κάρτες με δυνατότητα αναλήψεων και απο το εξωτερικό σε ξένα νομίσματα.

γ) Κάρτες για διάφορες τραπεζικές εργασίες. Είναι μια κατηγορία έξυπνων καρτών (smart cards) με τις οποίες μπορεί να διενεργηθούν διάφορες τραπεζικές εργασίες, όπως καταθέσεις, μεταφορές απο λογαριασμό σε λογαριασμό, ενημερώσεις λογαριασμών.

δ) Ασφαλιστικές κάρτες (insurance cards), που παρέχουν ορισμένη κάλυψη και νοσοκομειακή περίθαλψη.

ε) Κάρτες οικογενειακές (family cards) που παρέχουν μεγαλύτερα περιθώρια για την εξυπηρέτηση οικογενειακών αναγκών.

στ) Traveler's check card. Σε αυτό το είδος των cash cards, ο ταξιδιώτης καταθέτει σε μια τράπεζα ένα ποσό και μπορεί να χρησιμοποιήσει την κάρτα σαν είδος ταξιδιωτικής επιταγής.

ζ) Κάρτα πολλαπλών χρήσεων (multi card) είναι αυτή που συνδυάζει διάφορες μορφές απο αυτές που αναφέραμε παραπάνω.

Αμοιβαία Κεφάλαια

Τα Αμοιβαία Κεφάλαια (ΑΚ) αποτελούν ένα θεσμό συγκέντρωσης κεφαλαίων από μεγάλο αριθμό αποταμιευτών που τοποθετούνται ενιαία από εταιρείες διαχείρισης (ΑΕΔΑΚ) σε συγκεκριμένα χαρτοφυλάκια ανοικτού τύπου (open end), σε ανταπόκριση στους στόχους και τις προτιμήσεις των επενδυτών. Στην Αγγλία είναι γνωστά ως unit trusts.

Τα Αμοιβαία Κεφάλαια δεν δίνουν τόκο ούτε έχουν προκαθορισμένες αποδόσεις. Η απόδοση για τον μεριδιούχο είναι η διαφορά που μπορεί να δημιουργηθεί ανάμεσα στο κεφάλαιο επένδυσης και στην αποτίμηση αυτής σε χρονική διάρκεια.

Τα Αμοιβαία Κεφάλαια (Mutual funds) παρέχουν στους αποταμιευτές/επενδυτές μια εναλλακτική δυνατότητα αγοράς έτοιμων χαρτοφυλακίων, αντί οι ίδιοι να προβαίνουν στη διαμόρφωση των ατομικών τους χαρτοφυλακίων. Τα ΑΚ σημείωσαν ραγδαία επέκταση στη διάρκεια της μεταπολεμικής περιόδου σε διεθνές επίπεδο, ώστε να αποτελέσουν βασικό άξονα των εξελίξεων στις

αναπτυγμένες χρηματιστηριακά χώρες του κόσμου. Ειδικότερα, τα ΑΚ προσφέρουν μια σειρά πλεονεκτημάτων στους ατομικούς επενδυτές, λόγω οργάνωσης, τεχνικοοικονομικής συγκρότησης και εμπειρίας, ώστε να επιτυγχάνονται σχετικά αποδεκτές αποδόσεις για τους επενδυτές.

Leasing (Χρηματοδοτική Μίσθωση)

Η χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) είναι μια σύγχρονη μέθοδος μεσομακροπρόθεσμης χρηματοδότησης επιχειρήσεων και επαγγελματιών για την απόκτηση παγίων στοιχείων, δηλαδή εξοπλισμού και ακινήτων για επαγγελματική χρήση. Κάθε επιχείρηση βιομηχανική, βιοτεχνική, εμπορική, κατασκευαστική, τουριστική, γεωργική, μεταφορών, υπηρεσιών κ.λπ., ανεξάρτητα από νομική μορφή και μέγεθος, καθώς και κάθε επαγγελματίας μπορεί να χρησιμοποιήσει αυτή τη μορφή χρηματοδότησης.

Factoring

Το factoring είναι ένας σύγχρονος θεσμός του εμπορίου που δίνει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να αναθέτουν σε εξειδικευμένα χρηματοδοτικά ιδρύματα την είσπραξη των απαιτήσεών τους. Τα χρηματοδοτικά αυτά ιδρύματα παρέχουν παράλληλα και άλλες υπηρεσίες στις επιχειρήσεις, όπως χρηματοδότηση με βάση το ύψος των απαιτήσεων, καθώς και ανάληψη του σχετικού πιστωτικού κινδύνου.

Το factoring αποτελεί δέσμη χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, οι οποίες καλύπτουν ανάγκες επιχειρήσεων που πωλούν προϊόντα ή παρέχουν υπηρεσίες

με βραχυπρόθεσμη πίστωση σε πελάτες με επαναληπτική αγοραστική συμπεριφορά.

Πρόκειται για τριμερή συνεργασία μεταξύ ενός προμηθευτή, των πελατών του και μιας εταιρίας factoring, η οποία αναλαμβάνει τη διαχείριση, λογιστική παρακολούθηση και είσπραξη των εκδιδόμενων από τον προμηθευτή τιμολογίων πώλησης, με παράλληλη χορήγηση προκαταβολών επί της αξίας τους.

Επίσης, η εταιρία factoring αναλαμβάνει υπό προϋποθέσεις την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου του προμηθευτή. Υπηρεσίες factoring παρέχουν εξειδικευμένες εταιρίες ή τμήματα τραπεζών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

1.1Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Οι πρώτες βάσεις του τραπεζικού συστήματος τέθηκαν επί Ιωάννη Καποδίστρια με την ίδρυση της πρώτης Ελληνικής Τράπεζας το 1828 με την επωνυμία «Εθνική Χρηματιστηριακή Τράπεζα» και λειτουργούσε υπό την μορφή Κρατικής Τράπεζας. Η κυριότερη εργασία της ήταν η έκδοση έντοκων ομολόγων έναντι των παρεχόμενων κεφαλαίων προς την Τράπεζα. Καμία άλλη τραπεζική συναλλαγή δεν περιλαμβανόταν στις δραστηριότητες της και δεν είχε δικαίωμα έκδοσης τραπεζογραμματίων. Υπό αυτές τις συνθήκες, η «Εθνική Χρηματιστηριακή Τράπεζα» διέκοψε τη λειτουργία της το 1835. Η προσπάθεια αυτή δε στέφθηκε με επιτυχία, λόγω του δύσκολου έργου το οποίο είχε αναλάβει.

Στη συνέχεια, η εξέλιξη του ελληνικού τραπεζικού συστήματος ήταν συνυφασμένη με τις ανάλογες εξελίξεις της ελληνικής οικονομίας και τις αντίστοιχες εξελίξεις στην οργάνωση και δομή των ευρωπαϊκών τραπεζικών συστημάτων, στα οποία έχει βασιστεί και είχε ως πρότυπο. Στις διάφορες εξελικτικές φάσεις του, το ελληνικό τραπεζικό σύστημα ακολούθησε τη διεθνή πρακτική και τις αντίστοιχες τάσεις της οικονομικής σκέψης. Από την ίδρυση του ελληνικού κράτους μέχρι σήμερα, μπορούμε να χωρίσουμε την ιστορική εξέλιξη του τραπεζικού συστήματος σε τέσσερις περιόδους. Ο διαχωρισμός

αυτός γίνεται σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε περιόδου που οριοθετούν την εξελικτική πορεία του συστήματος.

Πρώτη περίοδος

Η πρώτη περίοδος η οποία προσδιορίζεται από το 1828 μέχρι το 1927, συμβαδίζει με την αδυναμία και την υπανάπτυξη του ελληνικού κράτους. Κατά το διάστημα αυτό, ήταν παντελής η έλλειψη κάθε μορφής οργάνωσης, τόσο στην τραπεζική αγορά όσο και στο ίδιο το κράτος. Δεν υπήρχαν επαρκείς νόμοι που να ρυθμίζουν τα της ίδρυσης, της αποδοτικής λειτουργίας και του "παραγωγικώς φέρεσθαι" των τραπεζών. Το εκδοτικό δικαίωμα δεν ήταν ξεκαθαρισμένο σε ποιον άνηκε και αρχικά, το είχε η πτωχεύσασα Εθνική Χρηματική τράπεζα, ενώ στη συνέχεια το ανέλαβε η νεοϊδρυθείσα του 1841 Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. Κατά την περίοδο αυτή, ιδρύθηκε ένα πλήθος μικρών τοπικών κυρίως τραπεζών, οι οποίες σταδιακά εξαφανίστηκαν, αλλά και οι επτά μεγάλες τράπεζες οι οποίες ακόμη και σήμερα λειτουργούν. Φυσικά, για την περίοδο αυτή δεν μπορούμε να μιλάμε για οποιαδήποτε εξειδίκευση στις τράπεζες, αφού γενικώς το τραπεζικό σύστημα χαρακτηριζόταν από ατελή και υποτυπώδη οργάνωση και ανάπτυξη.

Δεύτερη περίοδος

Τις αδυναμίες της προηγούμενης περιόδου στο τραπεζικό σύστημα ήρθε να καλύψει η δεύτερη περίοδος (1928-1945). Από τις 46 τράπεζες που λειτουργούσαν εκείνη την περίοδο παρέμειναν (το 1945) μόνο 13. Την περίοδο αυτή, εγκαταλείφθηκε η τακτική ίδρυσης πολλών και μικρών τοπικών τραπεζών και εγκαινιάσθηκε η πρακτική ίδρυσης λίγων και μεγάλων τραπεζών.

Παράλληλα, με την άνδρωση του ελληνικού κράτους το κύριο χαρακτηριστικό της περιόδου αυτής, ήταν ότι για πρώτη φορά ασκήθηκε ουσιαστική κρατική πολιτική στο τραπεζικό χρηματοπιστωτικό τομέα, αφού ρυθμίστηκαν με νόμους οι υποχρεώσεις και τα όρια λειτουργίας των τραπεζών. Το 1928 ιδρύεται η Τράπεζα της Ελλάδος στην οποία εκτός από το εκδοτικό δικαίωμα παραχωρήθηκαν και μια σειρά από άλλες χρηματοπιστωτικές αρμοδιότητες. Την περίοδο εκείνη έγινε η πρώτη προσπάθεια εξειδίκευσης και ομαδοποίησης των τραπεζικών υπηρεσιών. Με αυτό τον σκοπό αποσπάστηκαν τμήματα από την εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και ιδρύθηκαν η Εθνική Κτηματική Τράπεζα και η Αγροτική Τράπεζα το 1929, η οποία ανέλαβε να εξυπηρετεί τον τομέα της αγροτικής πίστης.

Τρίτη περίοδος

Στην Τρίτη περίοδο, μετά το πέρας του Β' παγκοσμίου πολέμου (1946-1991), παρατηρείται μια στροφή στην εξειδίκευση του τραπεζικού συστήματος και η κατεύθυνση αυτή, σύμφωνα με επιλογές της οικονομικής πολιτικής, στόχευε στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Εγκαινιάζεται έτσι η εισαγωγή ξένων κεφαλαίων και ξένων τραπεζών για να εξυπηρετούνται οι συναλλαγές με το εξωτερικό κεφάλαιο. Όμως, σιγά –σιγά, οι ξένες τράπεζες παίρνουν μερίδιο και από την εσωτερική αγορά. Στα πλαίσια της εξυπηρέτησης της αναπτυξιακής πολιτικής, ιδρύθηκαν ειδικοί οργανισμοί που είχαν ως στόχο την εξυπηρέτηση των αναγκών της τουριστικής πίστης ιδρύθηκε το 1946, ο οργανισμός οικονομικής ανάπτυξης το 1954 και ο οργανισμός βιομηχανικής ανάπτυξης το 1960. Οι τρεις αυτοί οργανισμοί συγχωνεύτηκαν το 1960 σε έναν ενιαίο κρατικό οργανισμό, με την επωνυμία Ελληνική Τράπεζα βιομηχανικής Αναπτύξεως (ΕΤΒΑ). Παρόμοιες προσπάθειες έγιναν και από διάφορες άλλες τράπεζες και έτσι ιδρύθηκε η Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΒΑ) από την εθνική τράπεζα το 1963 και η τράπεζα Επενδύσεων από την εμπορική τράπεζα το

1962. Κατά την περίοδο αυτή εντάθηκαν και συστηματοποιήθηκαν οι έλεγχοι και οι περιορισμοί στο τραπεζικό σύστημα με την ίδρυση της Νομισματικής Επιτροπής. Η Νομισματική Επιτροπή όριζε την νομισματική Πολιτική, το υποχρεωτικό ποσοστό καταθέσεων των εμπορικών τραπεζών στην κεντρική τράπεζα, τα επιτόκια και πολλές άλλες χρηματοπιστωτικές παραμέτρους. Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα λειτούργησε για δεκαετίες μετά από τον πόλεμο κάτω από καθεστώς κρατικής γραφειοκρατικής καθοδήγησης και ελέγχου. Η κυριαρχία του κράτους επί των τραπεζών στηριζόταν όχι μόνο στο μετοχικό έλεγχο των σημαντικότερων εμπορικών τραπεζών, που εκπροσωπούσαν γύρω στο 80% της τραπεζικής αγοράς, αλλά και στις πολυάριθμες ρυθμίσεις της Νομισματικής Επιτροπής για την λειτουργία τους. Αποτέλεσμα ήταν η υπανάπτυξη του ίδιου του τραπεζικού συστήματος αλλά και η ελλιπής χρηματοδότηση της οικονομίας με όρους αγοράς. Δυο ήταν οι άξονες πάνω στους οποίους κινείτο η πιστωτική πολιτική της επιτροπής αυτής:

α) Η διοχέτευση των διαθέσιμων πόρων προς <<παραγωγικές δραστηριότητες>> που η ίδια αποφάσιζε αυθαίρετα ποιες είναι και

β) Ο διοικητικός καθορισμός όλων των επιτοκίων από την τράπεζα της Ελλάδος.

Από το 1989 αρχίζει να διαφαίνεται η εκπνοή της τρίτης εξελικτικής περιόδου του ελληνικού τραπεζικού συστήματος ,το οποίο διακατέχεται από πλήθος συμπερασμάτων μέσα από άσχημες εμπειρίες και δυσλειτουργίες όπως:

*Αδυναμία του τραπεζικού συστήματος να βοηθήσει ουσιαστικά την οικονομική ανάπτυξη της χώρας και ιδιαίτερα στον βιομηχανικό τομέα.

*Αδυναμία να συμβάλει στον έλεγχο της παραοικονομίας, του παραεμπορίου, της παράνομης εξαγωγής συναλλάγματος και ιδιαίτερα στα δανειακά κεφάλαια για αναπτυξιακούς σκοπούς.

*Αδυναμία στη χρηματοδότηση νέων επιχειρηματιών και νέων επενδυτικών προγραμμάτων σε τομείς σύγχρονης τεχνολογίας, λόγω της εμμονής του στο παραδοσιακό οικονομικό κατεστημένο.

*Αδυναμία να ελέγξει τους θεσμούς τους οποίους το ίδιο το τραπεζικό σύστημα είχε θεσπίσει.

Βλέποντας τώρα τα αποτελέσματα από την εφαρμογή των κανόνων αυτών αλλά και τις επιπτώσεις που είχαν στην εθνική οικονομία οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι ενώ στις πρώτες δύο μεταπολεμικές δεκαετίες ίσως ήταν δικαιολογημένη η αυστηρή ρύθμιση της αγοράς προς αποφυγήν κατασπατάλησης των πόρων που διέθετε η χώρα, στη συνέχεια όμως έντονος ανταγωνισμός αναγκάζει τις τράπεζες να στραφούν προς το εσωτερικό τους και να ελέγξουν τα λειτουργικά τους έξοδα. Αποτέλεσμα αυτών των πιέσεων ήταν η αλλαγή του τραπεζικού τοπίου κυρίως με την αποκρατικοποίηση των δημόσιων τραπεζών ο οποίος λειτούργησε σαν βασικός παράγοντας για την βελτίωση των κερδών τους. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού οι τράπεζες άρχισαν να ρευστοποιούν τα περιουσιακά τους στοιχεία, όπως θυγατρικές εταιρίες ή εταιρίες στις οποίες κατείχαν το μεγαλύτερο ποσοστό των μετοχών τους ή τις έλεγχαν για να απαλλαγούν από τα δυσβάσταχτα βάρη.

Νέα εποχή για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα

Η Τρίτη περίοδος δίνει τη θέση της σε μια νέα περίοδο, του στρατηγικού προγραμματισμού και ελέγχου. Κατά την περίοδο αυτή αναπτύσσονται νέα προϊόντα και υπηρεσίες, ιδρύονται νέες ιδιωτικές τράπεζες, συγχωνεύονται,

εξαγοράζονται και ιδιωτικοποιούνται οι ήδη υπάρχουσες λόγω του αυξανόμενου ανταγωνισμού. Οι εξελίξεις αυτές επιβάλλονται κάτω από την πίεση της διεθνούς πραγματικότητας και της πλήρους ένταξης της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μπορούμε να χωρίσουμε την περίοδο αυτή σε δύο φάσεις.

Η πρώτη φάση τοποθετείται από το 1992 μέχρι το 2001. Είναι η περίοδος της προσαρμογής και λήψης των αναγκαίων μέτρων προκειμένου να μπει η Ελλάδα στην Ευρωζώνη. Η Νομισματική Επιτροπή καταργήθηκε και το έργο της ανέλαβε η Επιτροπή Νομισματικών και Πιστωτικών Υποθέσεων με τις ίδιες περίπου αρμοδιότητες.

Η δεύτερη φάση ξεκίνα από το 2001 όπου η Ελλάδα εντάχθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και συνεχίζει μέχρι σήμερα. Ως Ευρωζώνη νοείται το σύνολο των 16 κρατών (Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία) οι οποίες έχουν υιοθετήσει το Ευρώ ως το κοινό τους νόμισμα. Το Ευρωσύστημα αποτελείται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών της Ευρωζώνης. Το Ευρωσύστημα ασκεί τη νομισματική πολιτική και αποφασίζει για το ενιαίο βασικό επιτόκιο παρέμβασης. Από 1 Ιανουαρίου 2001 η Ελλάδα συμμετέχει ως μέλος του ΕΣΚΤ στην άσκηση της νομισματικής και της συναλλαγματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης που χαράσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της (Ευρωπαϊκής Κεντρική Τράπεζα).

Τον Οκτώβριο του 2001 τα ευρωπαϊκά και τα ελληνικά τραπεζικά επιτόκια σύγκλιναν. Η σύγκλιση αυτή οφείλεται στην είσοδο της χώρας μιας στην Ευρωζώνη, στην ορθολογικότερη οργάνωση του τραπεζικού κλάδου και στην αύξηση του διατραπεζικού ανταγωνισμού. Οι τελευταίες εξελίξεις με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε 27 χώρες επηρέασε την οργάνωση, τη λειτουργία και τις προοπτικές του τραπεζικού τομέα.

Επιπλέον, η αλματώδη εξέλιξη της τεχνολογίας αλλά και του marketing στο οποίο οφείλεται η δημιουργία των νέων τραπεζικών προϊόντων, έρχονται να αλλάξει το πρόσωπο αλλά και την έννοια της λέξης <<τράπεζα>>.

Παράλληλα αναπτύχθηκε και η διαφήμιση του τραπεζικού συστήματος στην Ελλάδα. Η διαχρονική εξέλιξη της τραπεζικής διαφήμισης τις πρόσφατες δεκαετίες παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον. Η δεκαετία του '60 ήταν η εποχή της έλλειψης της διαφήμισης στις τράπεζες με την έννοια που της αποδίδουμε σήμερα. Ήταν η εποχή του ασπρόμαυρου με κάποιες ανακοινώσεις για τα επιτόκια και διάφορα ασπρόμαυρα μονόφυλλα. Τα ημερολόγια τοίχου και οι ατζέντες ήταν τα κύρια διαφημιστικά μέσα των τραπεζών τότε.

Τη δεκαετία του 70, η τραπεζική διαφήμιση πέρασε ουσιαστικά από την ανυπαρξία στο προσκήνιο, δημιουργώντας έτσι τις βάσεις για την μετέπειτα εξέλιξη της. Πέρασαμε στη χρήση της έγχρωμης αφίσας και των έγχρωμων φυλλαδίων. Η επικοινωνία των τραπεζών έγινε πιο ανθρωποκεντρική, αφού χρησιμοποιήθηκαν χαμογελαστά πρόσωπα όλων των ηλικιών, ανδρών, γυναικών ακόμη και παιδιών. Οι τράπεζες στράφηκαν στον οικονομικό τύπο (περιοδικά) και σε εκδόσεις με καταχωρήσεις κύρους. Η δεκαετία του '80 είναι η εποχή στην οποία η προωθητική και διαφημιστική πολιτική των τραπεζών γίνεται επιθετικότερη. Ανακαλύπτεται το ραδιόφωνο και η τηλεόραση αλλά τα μεγαλύτερα μερίδια στη διαφήμιση διατηρούν ακόμη τα περιοδικά και οι εφημερίδες.

Η δεκαετία του '90 αντιπροσωπεύει τη δεκαετία των μεγάλων αλλαγών όχι τόσο στη διαφήμιση, όσο στο τραπεζικό χώρο. Η απελευθέρωση του τραπεζικού συστήματος, των συναλλαγματικών ισοτιμιών, η εφαρμογή του προγράμματος σύγκλισης, η σύνδεση της δραχμής με το Ευρώ, η αύξηση του ανταγωνισμού στο τραπεζικό χώρο, η ανάπτυξη των ιδιωτικών τραπεζών και η επανάσταση στην επικοινωνιακή πολιτική των τραπεζών είναι μερικές από τις μεγάλες αλλαγές τις δεκαετίας.

Ο εικοστός πρώτος αιώνας στον οποίο ήδη έχουμε περάσει θέτει τις τράπεζες όπως και όλες τις επιχειρήσεις μπροστά στις προκλήσεις της σύγχρονης τεχνολογίας. Η προώθηση και διαφήμιση των τραπεζικών προϊόντων υποστηρίζεται πλέον και από το διαδίκτυο, το ηλεκτρονικό εμπόριο, τις οργανωμένες βάσεις δεδομένων, τα κινητά τηλέφωνα, τα γεωγραφικά πληροφοριακά συστήματα και τα πολυμέσα. Εγκαταλείπεται πλέον η διαφήμιση κύρους και αναπτύσσεται η διαφήμιση των προϊόντων. Ο πελάτης δεν επιλέγει τη τράπεζα του με βάση παραδοσιακές επιλογές που βασίζονται σε γνωριμίες ή τη συνήθεια. Επιλέγει με βάση τα συγκριτικά πλεονεκτήματα στα επιτόκια καταθέσεων και χορηγήσεων. Άλλος ένας βασικός τρόπος επιλογής είναι η φιλική, γρήγορη και αποτελεσματική εξυπηρέτηση που προσφέρει η τράπεζα στο σύνολο των τραπεζικών της υπηρεσιών αλλά και η συμβατότητα των υπηρεσιών αυτών με τα οικονομικά του δεδομένα.

Μπορούμε να πούμε με σιγουριά πλέον ότι από το 1993, το ελληνικό τραπεζικό σύστημα έχει περάσει στην τέταρτη πιο σύγχρονη και παγκοσμιοποιημένη ιστορική του περίοδο. Είναι η περίοδος του 21^{ου} αιώνα, η περίοδος δηλαδή του τραπεζικού marketing. Καινοτομίες οι οποίες δειλά προέβαλλαν στις αρχές της δεκαετίας του 80 , όπως η χρήση των καρτών, της πληρωμής των υπαλλήλων διαμέσου των τραπεζών, η ευρεία χρήση των ATM's και ο εκσυγχρονισμός στην οργάνωση και διοίκηση των τραπεζών έχουν πλέον καθιερωθεί.

Η εικόνα των ελληνικών τραπεζών της δεκαετίας του 70 όταν ο συγκρατημένος πελάτης έμπαινε διστακτικά στη τράπεζα, συνήθως για μια κατάθεση ή ανάληψη και περίμενε δυο ή τρεις φορές στην "ουρά" για να του βρουν τη καρτέλα να περάσουν τα ποσά, να συμπληρωθούν και να υπογραφούν τα παραστατικά και τέλος, να περιμένει στο ταμείο όπου ο ταμίας μετρούσε προσεχτικά τα χρήματα έχει πλέον οριστικά αλλάξει. Το σύγχρονο περιβάλλον, εργονομικά και λειτουργικά διαρρυθμισμένο, είναι η νέα εικόνα των τραπεζών. Οι πελάτες παίρνουν τον αριθμό προτεραιότητας τους, κάθονται αναπαυτικά

στις πολυθρόνες του σαλονιού της τράπεζας περιμένοντας να δείξει η ηλεκτρονική οθόνη τον δικόν τους αριθμό για να προσέλθουν στο ταμείο και να εξυπηρετηθούν από τους έμπειρους, σύγχρονους ταμίες . Η προοπτική στην εξυπηρέτηση των πελατών διαγράφεται ευνοϊκή αφού νέες μορφές εξυπηρέτησης, εκτός των ATM's το home banking, το phone banking, το e-banking και η εξυπηρέτηση μέσω του ΔΙΑΣ βρίσκονται σε εξέλιξη.

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εξάλλου οι συνεχείς αναπροσαρμογές των τραπεζικών συστημάτων όλων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την εφαρμογή των σχετικών οδηγιών και κανονισμών σε συνδυασμό και με την προσπάθεια σύγκλισης των οικονομιών συμβάλουν ώστε αυτά να εμφανίζουν υψηλό βαθμό ομοιογένειας. Τα τραπεζικά συστήματα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης κυριαρχούνται από τάσεις κατάργησης των ρυθμιστικών διατάξεων, συρρίκνωσης του μεσολαβητικού ρόλου τους και απελευθέρωσης των τραπεζικών υπηρεσιών σε παγκόσμιο επίπεδο.

1.2 Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Σε μια εποχή διευρυνόμενης παγκοσμιοποίησης της οικονομίας, διεθνοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος, επέκτασης της πολυεθνικοποίησης των τραπεζών μεταξύ τους αλλά και μεταξύ μη τραπεζικών επιχειρήσεων, οι μεγάλες τράπεζες του εξωτερικού συνενώνονται για να ισχυροποιήσουν την ανταγωνιστική τους θέση και να κυριαρχήσουν διεθνώς. Το Ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα ακολουθώντας τις διεθνείς τάσεις των συγχωνεύσεων και εξαγορών, την απελευθέρωση των αγορών χρήματος και κεφαλαίου, την τεχνολογική πρόοδο και τις καινοτομίες των υπηρεσιών, την υποκατάσταση της έμμεσης δανειακής χρηματοδότησης των επιχειρήσεων από άμεσες μορφές άντλησης πόρων έχει μεταβάλει τις συνθήκες λειτουργίας των

τραπεζών και το συνολικό φάσμα των προϊόντων που παρέχει στους πελάτες της.

Από το 1999 έχουν ενταθεί και επεκταθεί οι εργασίες των τραπεζών στην κατεύθυνση της ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας και της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος. Χαρακτηριστικά έχουμε την:

- 1) Καθιέρωση της ισοδύναμης φορολογικής αντιμετώπισης των ομολόγων που εκδίδουν θυγατρικές των τραπεζών στο εξωτερικό με τα ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου.
- 2) Θέσπιση της δυνατότητας αναπροσαρμογής της αναπόσβεστης αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων με βάση τις διατάξεις περί αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας τους. Με αποτέλεσμα οι τράπεζες και γενικά οι εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρίες να διευκολυνθούν κατά τη σύνταξη των ισολογισμών τους με βάση τα διεθνή λογιστικά πρότυπα.
- 3) Παροχή στις τράπεζες τη δυνατότητα συμψηφισμού των αποθεματικών τους με τις ζημιές των απορροφημένων εταιριών, κατά το μετασχηματισμό επιχειρήσεων, έτσι ώστε να διαμορφωθεί καλύτερη κερδοφορία τα επόμενα έτη.
- 4) Την εισαγωγή του νέου χρηματοοικονομικό εργαλείο του sale-and-lease-back. Δηλαδή τη δυνατότητα της επιχείρησης να εκμεταλλευτεί σημαντικά κεφάλαια που παραμένουν δεσμευμένα σε πάγια περιουσιακά στοιχεία. Ουσιαστικά πρόκειται για ένα εργαλείο αναχρηματοδότησης των πάγιων που έχει στην κυριότητά της η επιχείρηση. Το sale-and-lease-back προσφέρει τη δημιουργία ρευστότητας, βελτίωση του κεφαλαίου

κίνησης, βελτίωση της εικόνας του ισολογισμού, αναδιάρθρωση της οικονομικής κατάστασης του μισθωτή, προσφορά φορολογικών ελαφρύνσεων και βοήθεια στα προγράμματα εξυγίανσης.

5) Ανάθεση στις τράπεζες του ρόλου του διαχειριστή της χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στο πλαίσιο αρκετών προγραμμάτων του Γ΄ ΚΠΣ.

6) Τη συμμετοχή σε όλες τις διεθνείς εκδόσεις ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου.

Η ένταση του ανταγωνισμού έχει σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία τραπεζικών καταστημάτων με νέα λειτουργική μορφή. Αναβαθμίζεται η παρεχόμενη εξυπηρέτηση των πελατών και η εισαγωγή και χρήση των νέων μεθόδων πωλήσεων. Η διερεύνηση των παρεχόμενων υπηρεσιών από τις τράπεζες, ιδιαίτερα για τις τραπεζικές υπηρεσίες, δημιουργεί νέες μορφές αποταμιευτικών και επενδυτικών προϊόντων καθώς και επέκταση της καταναλωτικής πίστης και των πιστωτικών καρτών. Η τεχνολογική εξέλιξη, η δημιουργία χρηματοδοτικών πολυκαταστημάτων και η δημιουργία νέων υπηρεσιών στους τομείς παροχής δανείων ανοίγουν νέες προοπτικές τις οποίες καμιά τράπεζα δεν μπορεί να αγνοήσει.

Στη λειτουργία των τραπεζών καθοριστικό ρόλο παίζει και το ρυθμιστικό πλαίσιο το οποίο διέπει το ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Είναι ένα από τα αυστηρότερα που ισχύουν για επιχειρήσεις στις οικονομίες της αγοράς και διαμορφώθηκε και συνεχίζει να διαμορφώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού δικαίου. Η υπαγωγή του κλάδου σε αυτό το ρυθμιστικό πλαίσιο έχει ως αποτέλεσμα εκτός από την υπαγωγή των τραπεζών στην γενική εποπτεία η οποία ασχολείται με θέματα ελεύθερου ανταγωνισμού,

προστασίας προσωπικών δεδομένων και ελέγχου των επικοινωνιών, να υπόκεινται ταυτόχρονα και στην ειδική εποπτεία:

- 1) Της τράπεζας της Ελλάδος ως προς τη διασφάλιση της σταθερότητας του τραπεζικού συστήματος, της αποτελεσματικότητας των συστημάτων πληρωμών και της διαφάνειας των συναλλαγών με την πελατεία τους.
- 2) Της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς τόσο κατά την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών όσο και σε σχέση με την ιδιότητά τους ως εισηγμένων στο χρηματιστήριο Αθηνών εταιρειών.
- 3) Της επιτροπής εποπτείας ιδιωτικής Ασφάλισης, ως προς την εφαρμογή των διατάξεων για την ασυδοσία και προληπτική εποπτεία των ασφαλιστικών εταιριών.
- 4) Της αρχής για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, ως προς την εφαρμογή της συναφούς νομοθεσίας.
- 5) Της γενικής Γραμματείας Καταναλωτή του υπουργείου ανάπτυξης, αναφορικά με την εφαρμογή της πλειοψηφίας των διατάξεων του δικαίου της προστασίας του καταναλωτή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

1.3 ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Οι τράπεζες έχουν αποκτήσει έναν σημαντικό ρόλο στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας. Ο τραπεζικός τομέας επηρεάζεται από τις εξελίξεις στο ευρύτερο

οικονομικό περιβάλλον, παράλληλα όμως και οι εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα επιδρούν στη διαμόρφωση του οικονομικού περιβάλλοντος. Επομένως είναι καθοριστικός ο ρόλος των τραπεζών στη χρηματοδότηση της παραγωγικής δραστηριότητας, την αποτελεσματική κατανομή των οικονομικών πόρων, την ομαλή διεκπεραίωση των οικονομικών συναλλαγών, την άμεση διαμόρφωση του ΑΕΠ της χώρας καθώς και την ενίσχυση της ελληνικής κοινωνίας.

Για να κατανοηθεί καλύτερα ο ρόλος των τραπεζών και του τραπεζικού συστήματος στην οικονομία, θα πρέπει ν' αναλυθούν πρώτα η εξελικτική πορεία την οποία ακολούθησαν οι τράπεζες και ύστερα, οι αιτίες οι οποίες δημιούργησαν και ανέπτυξαν το τραπεζικό σύστημα. Καταρχάς, θα πρέπει να αναφερθεί ο βασικός ρόλος της διαδικασίας των αποταμιεύσεων και των επενδύσεων και στη συνέχεια ο ορισμός, η ποσότητα και η κυκλοφορία του χρήματος.

Σε μια κοινωνία ή σε μια οικονομία ότι παράγεται από την συνολική οικονομική δραστηριότητα θα καταναλωθεί ή θα αποταμιευτεί. Με τον όρο κατανάλωση ως γνωστόν, ορίζουμε την ανάλωση των παραγόμενων αγαθών ή εισοδημάτων σε "εφήμερα" αγαθά ή υπηρεσίες. Το μέρος του εισοδήματος που δεν καταναλώνεται παραμένει για μελλοντική κατανάλωση, δηλαδή για κάλυψη μελλοντικών αναγκών. Άρα, μια κοινωνία μπορεί να επιλέγει μηχανισμούς οι οποίοι θα εξασφαλίζουν κάθε φορά την παρούσα ή την επιθυμητή μέλλουσα κατανάλωση της, δηλαδή θα κατανέμουν το συνολικό εισόδημα μεταξύ κατανάλωσης και αποταμίευσης.

Η αποταμίευση δεν έχει πάντα την έννοια της χρονικής μετατόπισης της κατανάλωσης. Οι συσσωρευμένες αξίες που δεν καταναλώνονται αλλά αποταμιεύονται, είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή αγαθών που θα βελτιώσουν το επίπεδο ζωής, τις μεθόδους αλλά και τον τρόπο των επενδύσεων. Είναι γενικώς επιθυμητό να διοχετεύεται στην επένδυση όλη η αποταμίευση και αυτό υποδηλώνει μια άριστη αξιοποίηση των πόρων της

οικονομίας. Έτσι φτάνουμε στην ταυτότητα ‘αποταμίευση ίσον με επένδυση’
(S=I)

Από την άλλη μεριά, σε κάποια φάση της εξέλιξης του οικονομικού συστήματος εμφανίστηκε το χρήμα ως αγαθό, μέσο ανταλλαγής και αποταμίευσης των αξιών και αργότερα ως αντιπροσωπευτικό και γενικά αποδεκτό μέσο συναλλαγής, αποτίμησης και αποταμίευσης. Εξελίχθηκε έτσι, περνώντας από διάφορα στάδια και έφτασε σήμερα στη τελική του μορφή.

Συμπερασματικά, τα στοιχεία που γέννησαν την ανάγκη για τη δημιουργία των τραπεζών είναι:

Πρώτον, η θέσπιση ενός οργανισμού ο οποίος θα έπρεπε να απολαμβάνει την εμπιστοσύνη όλων των μελών της κοινωνίας και συγχρόνως, το κράτος να εγγυάται για τη σωστή σωστή εκπλήρωση του σκοπού αυτού. Ο οργανισμός θα έπρεπε να αναλαμβάνει τη διοχέτευση των αποταμιεύσεων στις επενδύσεις, να είναι δηλαδή, ο έμπιστος μεσολαβητής μεταξύ αποταμιευτή και επενδυτή. Τον ρόλο αυτό ανέλαβαν οι εμπορικές τράπεζες.

Δεύτερον, η παρουσία ενός φορέα ο οποίος θα έπρεπε να εκδίδει και να ελέγχει το χρήμα λαμβάνοντας αποφάσεις σχετικά με το τι ακριβώς ορίζουμε ως χρήμα, τις διάφορες μορφές του, την ποσότητα και την ταχύτητα κυκλοφορίας του. Την ευθύνη αυτή ανέλαβαν οι κεντρικές εκδοτικές τράπεζες.

Οι δύο αυτοί λόγοι οδήγησαν στη δημιουργία των τραπεζών και την ανάπτυξη του τραπεζικού συστήματος. Το τραπεζικό σύστημα στα διάφορα κράτη του κόσμου και σε διάφορες εποχές, πέρασε από πολλά στάδια ανάπτυξης και εξέλιξης. Σημασία έχει, ότι όλες οι διαφορετικές εξελικτικές πορείες είχαν πάντα ως γνώμονα την εξασφάλιση κάποιου μέσου συναλλαγής του χρήματος με την εγγύηση του κράτους και κάποιου μεσάζοντα για τη διοχέτευση των αποταμιεύσεων στις επενδύσεις.

Εδώ φαίνεται ο προβληματισμός σχετικά με την κατανομή της συνολικής επένδυσης στους επιμέρους τομείς και κλάδους της οικονομίας. Η κατανομή αυτή πραγματοποιείται από τις τράπεζες, οι οποίες ρυθμίζουν σε μεγάλο βαθμό το πόσα δάνεια θα δοθούν και πού. Η συνολική δραστηριότητα των τραπεζών προς αυτή την κατεύθυνση μπορεί να επηρεάσει την πορεία μιας οικονομίας και να επιταχύνει ή να επιβραδύνει τον ρυθμό ανάπτυξης της. Οι τράπεζες δεν επηρεάζουν ούτε κατευθύνουν την οικονομική δραστηριότητα και ανάπτυξη μόνο με τις δανειοδοτήσεις, αλλά και με τις απ'ευθείας επενδυτικές πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν ή με τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο διάφορων επιχειρήσεων.

Εξαιτίας της φύσης των τραπεζικών εργασιών και του τραπεζικού συστήματος, το κράτος δεν θα ήταν δυνατό να μείνει αδιάφορο. Έτσι σε όλα τα κράτη και σε όλα τα οικονομικά συστήματα το τραπεζικό σύστημα καθώς και το εκδοτικό δικαίωμα τους ελέγχεται από το κράτος. Βέβαια αναγνωρίζεται στις τράπεζες ο ρόλος τους να επηρεάζουν την συνολική ποσότητα του χρήματος και την ταχύτητα κυκλοφορίας του με τις διάφορες υποκατάστατες μορφές του (όπως με τις επιταγές και τις πιστωτικές κάρτες).

Αυτό που μας ενδιαφέρει είναι πως προσδιορίζεται και πως ελέγχεται η ποσότητα του χρήματος. Μπορούμε να πούμε ότι έχει περάσει από πολλά εξελικτικά στάδια. Παλαιότερα θεωρούσαν χρήμα την ποσότητα χρυσού που κατείχε κάποιο κράτος. Μετά τη καθιέρωση των κυμαινόμενων ισοτιμιών η θεωρία αυτή άλλαξε. Η ποσότητα χρήματος που κυκλοφορεί σε μια χώρα και η ισοτιμία του νομίσματος της με τα αντίστοιχα ξένων χωρών προσδιορίζεται κυρίως από την παραγωγική δραστηριότητα την οικονομική κατάσταση και την ανάπτυξη της οικονομίας αυτής της χώρας.

Το τραπεζικό σύστημα και ειδικότερα οι εμπορικές τράπεζες δημιουργούν χρήμα με τον λεγόμενο πολλαπλασιαστή τραπεζικού χρήματος. Δηλαδή, αν κάποιος καταθέσει σε μια τράπεζα 100 χρηματικές μονάδες, η τράπεζα αυτή

δανείζει σε κάποιον άλλον τις 80 χρηματικές μονάδες αφού το υποχρεωτικό ποσοστό καταθέσεων της εμπορικής τράπεζας στην κεντρική τράπεζα είναι 20%. Μετά από αυτό, έχουμε 180 χρηματικές μονάδες να κυκλοφορούν στην οικονομία. Αν ο δανειολήπτης καταθέσει σε μια άλλη τράπεζα τις 80 χρηματικές μονάδες για να κάνει τις πληρωμές του μέσω της τράπεζας, η δεύτερη αυτή τράπεζα μπορεί να δανείσει τις 64 χρηματικές μονάδες και έτσι έχουμε συνολική προσφορά χρήματος 244 χρηματικές μονάδες. Η διαδικασία αυτή βέβαια συνεχίζεται.

Η δημιουργία χρήματος, κατ'αυτόν τον τρόπο είναι γνωστή στις νομισματικές αρχές και οπωσδήποτε λαμβάνεται υπ'οψιν στον υπολογισμό της συνολικής προσφοράς χρήματος. Μάλιστα ελέγχεται με τον καθορισμό του υποχρεωτικού ποσοστού καταθέσεων των εμπορικών τραπεζών στην κεντρική τράπεζα. Οι εμπορικές τράπεζες είναι το είδος των επιχειρήσεων που το προϊόν τους είναι το χρήμα. Όπως όλες οι επιχειρήσεις έτσι και αυτές έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα. Είτε δανείζονται χρήμα με τη μορφή καταθέσεων πληρώνοντας κάποια τιμή δηλαδή τον τόκο καταθέσεων και δανείζουν το χρήμα αυτό εισπράττοντας επίσης κάποια τιμή δηλαδή τον τόκο δανειοδότησης είτε επενδύουν κυρίως αγοράζοντας μετοχές. Φυσικά, η τιμή αγοράς είναι χαμηλότερη από την τιμή πώλησης (ο τόκος καταθέσεων είναι μικρότερος από τον τόκο δανειοδοτήσεων) και η διαφορά αυτή αφού αφαιρεθούν τα λειτουργικά έξοδα αποτελεί το κέρδος της τράπεζας.

Η διακριτική ευχέρεια σχετικά με το ποιόν θα δανείζουν και για ποιους σκοπούς παραμένει στις τράπεζες. Στην Ελλάδα πριν το 1993 υπήρχε θέσπιση προδιαγραφών και οδηγιών σχετικά με τις ροές του τραπεζικού χρήματος και τα επιτόκια και αυστηρώς έλεγχος από το κράτος. Ήρθε έπειτα η απελευθέρωση των επιτοκίων και οι εμπορικές τράπεζες ελεύθερα όριζαν τα επιτόκια ακολουθώντας τους νόμους της αγοράς. Οι ελληνικές τράπεζες έχουν πλέον αναλάβει μόνες τους τις ευθύνες τους για τη ροή των δανειοδοτήσεων και

αντιμετωπίζουν με δικό τους κόστος τον κίνδυνο από αποτυχημένες χρηματοδοτήσεις. Με την είσοδο της Ελλάδας στην Ευρωζώνη και την υιοθέτηση του ευρώ η νομισματική πολιτική που εφαρμόζετε στην Ελλάδα είναι αυτή που ασκείται από το Ευρωσύστημα , το οποίο αποφασίζει για το ενιαίο επιτόκιο παρέμβασης.

Οι τράπεζες έχουν συμφέρον να δανείζουν επιχειρήσεις από τις οποίες αναμένουν όσο το δυνατόν υψηλότερο όφελος (τόκους), άσχετα με τον κίνδυνο που αναλαμβάνουν. Από την άλλη πλευρά όμως, οι οικονομικές αρχές έχουν καθήκον να προφυλάξουν τις καταθέσεις των πολιτών. Γι' αυτό κατευθύνουν τα τραπεζικά κεφάλαια σε επενδύσεις αναπτυξιακής ή στρατηγικής σημασίας για την εθνική οικονομία και οδηγούν τις τράπεζες σε αυτές τις κατευθύνσεις, προσφέροντας ειδικά κίνητρα και εκπτώσεις για τέτοιου είδους χρηματοδοτήσεις.

Οι οικονομικές αρχές παρεμβαίνουν στη λειτουργία του τραπεζικού συστήματος με ποικίλους τρόπους. Κυρίαρχος τρόπος είναι ο περιορισμός του ύψους των επιτοκίων στις επιτρεπόμενες και μη μορφές χρηματοδότησης. Ακόμα περιορίζουν την ποσοστιαία κατανομή των χρηματοδοτήσεων ανάλογα με τους τομείς της οικονομίας τους παραγωγικούς κλάδους το μέγεθος και την γεωγραφική κατανομή των επιχειρήσεων. Μια ακόμα μορφή παρέμβασης είναι ο έλεγχος στην ποιοτική και ποσοτική εξάπλωση των τραπεζών και τη γεωγραφική επέκταση των υποκαταστημάτων τους.

1.4 ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Οι Τράπεζες είναι ένα είδος επιχειρήσεων ,εμπορικές και οικονομικές, που έχουν σαν σκοπό την εμπορία του χρήματος και της ιδιωτικής πίστης.

Εκτός του Ελλαδικού χώρου, οι πρώτες τράπεζες εμφανίστηκαν στην Ιταλία και την Ενετία το 1171 όπου δέχονταν τις καταθέσεις των εμπόρων και άνοιγαν παρά τούτων υπέρ τρίτων διατασσόμενες πιστώσεις.

Η εμπορία του χρήματος και της ιδιωτικής πίστεως συνίσταται από την Τράπεζα στο να συλλέγουν κεφάλαια προερχόμενα από την αποταμίευση προς το σκοπό του να τα διοχετεύουν στο εμπόριο, τη βιομηχανία και τις διάφορες εργασίες με υψηλότερο τόκο, και σαφώς κέρδος.

Τράπεζες κατά τη έννοια του νόμου 5076/31 είναι οι επιχειρήσεις οι οποίες ανεξάρτητα από άλλο σκοπό τους δέχονται κατ' επάγγελμα καταθέσεις χρημάτων ή άλλων αξιών.

“Σύμφωνα με το νόμο επιτρέπεται αβίαστα η ερμηνεία ότι Τράπεζα είναι η εμπορική εκείνη επιχείρηση που δέχεται καταθέσεις χρημάτων ή άλλων αξιών ανεξάρτητα απ' την επιδίωξη άλλου σκοπού. Κατά την καθαρά νομική έννοια του όρου, βασικό χαρακτηριστικό γνώρισμα μιας Τράπεζας είναι η κατά κύριο λόγο αποδοχή καταθέσεων από μια επιχείρηση, δηλαδή η διενέργεια των πιστωτικών εκείνων πράξεων με τις οποίες η εμπορική αυτή επιχείρηση αναλαμβάνει υποχρεώσεις. Όπως όμως είναι γνωστό οι τράπεζες έχουν σαν αντικείμενο επαγγελματικών επιδιώξεων, όχι μόνο τις εργασίες καταθέσεως αλλά και άλλες πιστωτικές πράξεις, διενεργούν και μια σειρά από άλλες μεσολαβητικές εργασίες.”

Το γενικό Τραπεζικό σύστημα έχει δύο λειτουργίες: να δημιουργεί χρήμα και να είναι ο ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός φορέας με τις υπόλοιπες επιχειρήσεις. Η δημιουργία χρήματος προέρχεται αποκλειστικά από τις εμπορικές τράπεζες ενώ σαν ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός φορέας (Noncommercial Bank Financial Intermediaries) μεταξύ των οικονομικών μονάδων που προσφέρουν και αυτών που ζητούν χρηματικά διαθέσιμα, λειτουργούν οι διάφοροι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.

“Σε γενικές γραμμές, Τράπεζα κατά τη έννοια της κείμενης νομοθεσίας, είναι η εμπορική επιχείρηση που συσταίνεται και λειτουργεί υποχρεωτικά υπό τη

μορφή της ανώνυμης τραπεζικής εταιρείας, η οποία και μόνο μπορεί και έχει το προνόμιο να δέχεται καταθέσεις κατά κύριο επάγγελμα και να ενεργεί όλες τις άλλες τραπεζικές εργασίες σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των ειδικών διατάξεων της τραπεζικής νομοθεσίας και των κανονιστικών πράξεων των Νομισματικών Αρχών.”

Γενικότερα, τα σημερινά Τραπεζικά ιδρύματα χωρίζονται σε Τράπεζες καταθέσεων που δανείζονται κεφάλαια από ιδιώτες επιχειρηματίες και τα δανείζουν σε τρίτους καθώς και σε εκδοτικές, που έχουν το μεγάλο προνόμιο να δίνουν τραπεζογραμμάτια αντί για χαρτονομίσματα και μεταλλικά νομίσματα.

Παρακολουθώντας τις Τράπεζες, εύκολα διαπιστώνουμε ότι από την ίδρυσή τους ακόμα αποτελούσαν σπουδαίο παράγοντα στην εμπορική και οικονομική ζωή ενός τόπου και κατ’ επέκταση των χωρών και ολόκληρου του πλανήτη. Δέχονται καταθέσεις με τόκο, έχουν τη δυνατότητα προεξόφλησης συναλλαγματικών, μπορούν και δανείζουν με ενέχυρο τίτλους και εμπορεύματα, ή με υποθήκη, χρηματοδοτούν μεγάλες επιχειρήσεις, χορηγούν ή συμβάλουν στην χορήγηση κρατικών δανείων κτλ.

Στον παρακάτω πίνακα αναφέρουμε κάποια από τα Τραπεζικά ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα

ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

	ΤΡΑΠΕΖΕΣ
	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
1.	Τράπεζα της Ελλάδος
	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ
2.	Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος
3.	EFG Eurobank-Ergasias
4.	Alpha Bank

5.	εμπορική τράπεζα
6.	Τράπεζα Πειραιώς
7.	Αγροτική Τράπεζα
8.	Geniki Bank
9.	Marfin –Egnatia Bank
10.	Millennium Bank
11.	Aspis Bank
12.	Probank
13.	Proton τράπεζα
14.	Attica Bank
15.	Επενδυτική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε
16.	Πανελλήνια Τράπεζα
17.	FBB-Πρώτη Επιχειρηματική Τράπεζα Α.Ε
	ΕΙΔΙΚΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΔΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ
18.	Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος Α.Ε
19	Ταμείο παρακαταθηκών και δανείων
	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ
20	Αχαϊκή Συνεταιριστική τράπεζα
21	Παγκρήτια Συνεταιριστική τράπεζα
22	Συνεταιριστική τράπεζα Δράμας
23	Συνεταιριστική τράπεζα Δωδεκανήσου
24	Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου
25	Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας
26	Συνεταιριστική Τράπεζα Κορινθίας
27	Συνεταιριστική Τράπεζα Λαμίας
28	Συνεταιριστική Τράπεζα Λέσβου – Λήμνου
29	Συνεταιριστική Τράπεζα νομού Έβρου
30	Συνεταιριστική Τράπεζα Ν. Εύβοιας

31	Συνεταιριστική Τράπεζα Ν. Καρδίτσας
32	Συνεταιριστική Τράπεζα Ν. Σερρών
33	Συνεταιριστική Τράπεζα Πιερίας <<Ολυμπιακή πίστη>>
34	Συνεταιριστική Τράπεζα Ν. Κοζάνης
35	Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων
	ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ
36	ABN AMRO BANK N.V
37	Bayerische Hypo – Und Vereinsbank
38	BNP. Paribas Personal Finance
39	Citibank International plc
40	FCE Bank G.M.B.H
41	GMAC Bank Gmbh
42	HSBC Bank plc
43	Intesa Sanpaolo SPA
44	Societe Generale Bank And Trust
45	The Royal Bank of Scotland plc
46	Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρία ΛΙΜΙΤΕΔ
47	ΜΠΑΝΚ ΟΦ ΑΜΕΡΙΚΑΝΑ
48	ΜΠΕ ΕΝ ΠΙΕ ΠΑΡΙΜΠΑ
49	ΜΠΕ ΕΝ ΠΙΕ ΠΑΡΙΜΠΑ ΣΕΚΙΟΥΡΙΤΣ ΣΕΡΒΙΣΙΣ
50	Τράπεζα American Express
51	Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία ΛΙΜΙΤΕΔ
52	Τράπεζα ΣΑΝΤΕΡΑΤ ΙΡΑΝ

1.5 ΕΙΔΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Οι τράπεζες χωρίζονται σε 2 κύριες κατηγορίες στις κρατικές και στις ιδιωτικές. Όμως εκτός από αυτό τον διαχωρισμό χωρίζονται και ανάλογα με τις υπηρεσίες που προσφέρουν σε εμπορική, επενδυτική και κεντρική τράπεζα. Υπάρχουν όμως και άλλα είδη τραπεζών οι αναπτυξιακές οι συνεταιριστικές και οι ειδικοί πιστωτικοί οργανισμοί.

◆ Κεντρική τράπεζα

Η κεντρική τράπεζα μιας χώρας είναι το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που συντονίζει τις εγχώριες τράπεζες ως προς την γενική πολιτική τους. Ελέγχει συνήθως τη νομισματική πολιτική και μπορεί να είναι ο δανειστής της τελευταίας λύσης σε περίπτωση κρίσης. Επίσης χρεώνεται συχνά με τον έλεγχο της διάθεσης χρήματος συμπεριλαμβανομένης και της έκδοσης νομίσματος. Παράδειγμα κεντρικών τραπεζών είναι η τράπεζα της Ελλάδος και η Ευρωπαϊκή κεντρική τράπεζα.

Συγκεκριμένα η κεντρική τράπεζα οριοθετεί τα επιτόκια των τραπεζών καθορίζοντας το επιτόκιο δανεισμού της. Με αυτόν τον τρόπο θέτει τις γενικές γραμμές πλεύσης για τις υπόλοιπες τράπεζες, οι οποίες είναι αναγκασμένες έπειτα να δράσουν μέσα σε καθορισμένα πλαίσια. Είναι η μόνη τράπεζα που δικαιούται να κατασκευάσει και να διαθέσει τα τραπεζογραμμάτια που κυκλοφορούν σε ένα κράτος ή να δεσμεύσει τα υπάρχοντα τραπεζογραμμάτια που κινούνται στην αγορά. Η προσφορά του χρήματος γίνεται με πράξεις όπως είναι η έκδοση των ομολογιών. Κατά την έκδοση νέων ομολογιών η τράπεζα δεσμεύει το πλεονάζον χρήμα από την αγορά ενώ με την ρευστοποίηση τους το επαναδιαθέτει όποτε αυτό είναι σκόπιμο. Επομένως η κεντρική τράπεζα

αποτελεί ένα από τα βασικά όργανα του κράτους για την άσκηση της δημοσιονομικής πολιτικής του. Παράλληλα μπορεί να ασκήσει επιρροή στον πληθωρισμό ενός κράτους. Μια ακόμη αρμοδιότητα της Κεντρικής τράπεζας είναι η παροχή πιστώσεων στις τράπεζες για την ομαλή διεξαγωγή των εργασιών τους, όταν για παράδειγμα αυτές αδυνατούν προσωρινά να ανταπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους. Για το σκοπό αυτό η Κεντρική τράπεζα δέχεται ένα ετήσιο ποσοστό εισφοράς από τις άλλες τράπεζες προς κάλυψη τέτοιων περιπτώσεων. Τέλος οι κεντρικές τράπεζες είναι πολλές φορές επιφορτισμένες με την διεξαγωγή ερευνών και μελετών σχετικά με τον ιδιωτικό και επιχειρηματικό δανεισμό, με την στατιστική επεξεργασία των ευρημάτων και την διεξαγωγή πορισμάτων για την πορεία της οικονομίας του κράτους.

♦ Εμπορική Τράπεζα

Μια εμπορική τράπεζα είναι ένας τύπος οικονομικού μεσάζοντα. Συλλέγει κεφάλαια από τις καταθέσεις των επιχειρήσεων και από τους ιδιώτες, διαχωρίζοντας τα σε καταθέσεις όψεως ταμιευτηρίου και καταθέσεις ορισμένου χρόνου. Χορηγεί δάνεια στις επιχειρήσεις και τους ιδιώτες και αγοράζει εταιρικά και κρατικά χρεόγραφα. Επομένως τα βασικά στοιχεία του παθητικού της είναι οι καταθέσεις και του ενεργητικού της τα δάνεια και τα χρεόγραφα.

Ο όρος <<εμπορική>> χρησιμοποιήθηκε για να την ξεχωρίζει από μια επενδυτική τράπεζα. Μιας και τα δυο είδη αυτών των τραπεζών δεν είναι πλέον υποχρεωτικό να λειτουργούν κάτω από ξεχωριστή ιδιοκτησία. Μερικοί χρησιμοποιούν τον όρο <<εμπορική τράπεζα>> για να αναφερθούν στις τράπεζες ή σε ένα τμήμα της τράπεζας που ασχολείται κυρίως με εταιρίες ή μεγάλες επιχειρήσεις.

♦ Επενδυτική τράπεζα

Οι επενδυτικές τράπεζες δίνουν εγγυητικές επιστολές για αγορά και πώληση μετοχών, χρεογράφων και αμοιβαίων κεφαλαίων αλλά και συμβουλεύουν για τις συγχωνεύσεις εταιριών. Παραδείγματα επενδυτικών τραπεζών είναι οι Goldman Sachs των ΗΠΑ. Δηλαδή βοηθούν τις δημόσιες και ιδιωτικές εταιρίες στη συλλογή κεφαλαίων και σε οποιουδήποτε άλλου είδους οικονομικών συναλλαγών. Οι τράπεζες επενδύσεων διαφέρουν από τις εμπορικές τράπεζες που παίρνουν καταθέσεις και χορηγούν εμπορικά και λιανικά δάνεια. Τα τελευταία χρόνια η διαφορά μεταξύ των δύο τύπων τράπεζας έχει αμβλυνθεί δεδομένου ότι οι εμπορικές τράπεζες προσφέρουν περισσότερες τραπεζικές υπηρεσίες επένδυσης. Στις ΗΠΑ ο νόμος Glass-Steagall δημιουργημένος αμέσως μετά το κραχ του χρηματιστηρίου του 1929 απαγόρευσε στις τράπεζες και να αποδέχονται καταθέσεις και να δίνουν εγγυητικές επιστολές. Ο παραπάνω νόμος καταργήθηκε από τον νόμο Gramm-Leach-Bliley του 1999. Οι επενδυτικές τράπεζες μπορεί να είναι χωριστές από τις χρηματιστηριακές αλλά μπορούν να είναι και ενιαίες.

♦ Τράπεζες Κοινωνικής Ανάπτυξης

Είναι οι τράπεζες που παρέχουν οικονομικές υπηρεσίες και πιστώσεις σε μη ανεπτυγμένους τομείς της αγοράς ή πληθυσμούς.

♦ Ειδικοί Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί

Οι χρηματοπιστωτικοί αυτοί οργανισμοί εξυπηρετούν τις ανάγκες και προωθούν τις επιλογές του δημοσίου. Ένα παράδειγμα τέτοιου χρηματοπιστωτικού οργανισμού είναι τα ταμειυτήρια που συνδέονται με τα εθνικά ταχυδρομικά συστήματα. Η Ιαπωνία και η Γερμανία είναι παραδείγματα χωρών με τα προεξέχοντα ταχυδρομικά ταμειυτήρια.

♦ Συνεταιριστικές Τράπεζες

Οι συνεταιριστικές τράπεζες αποτελούν πρωτοβουλίες τοπικού κυρίως χαρακτήρα με σκοπό την ενίσχυση των τοπικών παραγωγών γεωργικών προϊόντων.

1.6 ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Με την πάροδο των χρόνων η παγκόσμια οικονομία περνάει σταδιακά από την εποχή της βιομηχανίας σε εκείνη της πληροφορίας. Στην ραγδαία αυτή εξέλιξη, αυτό που καθοδηγεί την παγκόσμια οικονομία είναι, πρώτον η παγκοσμιοποίηση των διεθνών αγορών και ύστερα η επανάσταση στην τεχνολογία της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών. Η οικονομία της Ελλάδας, που αποτελεί το βασικότερο στοιχείο της ισχυρότερης περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης, αναπτύσσεται με σημαντικά γρήγορους ρυθμούς τα τελευταία χρόνια. Η συσσώρευση του κεφαλαίου, η μετανάστευση και η

αύξηση της παραγωγικότητας των Ελλήνων, είναι οι κύριοι παράγοντες, που βοηθούν στην ανάπτυξη της εσωτερικής οικονομίας, όσον αφορά στην πλευρά της προσφοράς. Από την πλευρά της ζήτησης δε, η συμβολή του Τραπεζικού τομέα είναι αδιαμφισβήτητη: η δραστική μείωση των επιτοκίων ,που έχει κατά κάποιο τρόπο επιβληθεί από την αγορά, έχει ως συνέπεια την ένταξη της χώρας μας στην οικονομική και νομισματική ένωση, η απελευθέρωση του χρηματοπιστωτικού τομέα στα πλαίσια της διαδικασίας “απορρύθμισης” (deregulation process) και η συνεπόμενη ραγδαία πιστωτική επέκταση προς τον ιδιωτικό τομέα υποθάλπουν τη εξέλιξη και ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας.

Το χρηματοπιστωτικό σύστημα αποτελεί ιστορικά βασικό εργαλείο για τη διαμόρφωση και άσκηση οικονομικής πολιτικής. Οι εμπορικές Τράπεζες βρίσκονται κατά βάση στο κέντρο του χρηματοπιστωτικού συστήματος δεδομένου ότι μεσολαβώντας μεταξύ πλεονασματικών και ελλειμματικών οικονομικών μονάδων έχουν την ικανότητα να μεταβάλλουν την προσφορά χρήματος μιας οικονομίας καθώς και να επιδρούν στην αγοραστική δύναμη, με λίγα λόγια, να συμβάλουν καθοριστικά στην αποτελεσματικότερη κατανομή των πόρων μιας αναπτυσσόμενης οικονομίας και στην ολοκλήρωση, διευκόλυνση, της οικονομικής διαδικασίας της παραγωγής, διανομής και κατανάλωσης των προϊόντων των επιχειρήσεων .

Το Ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα, που είναι ο πλέον διεθνοποιημένος τομέας της οικονομίας μας, αναπτύχθηκε εξαιρετικά γρήγορα τα τελευταία χρόνια. Η ραγδαία αυτή ανάπτυξη αντικατοπτρίζει κατά ένα μεγάλο μέρος την επίδραση της Ευρωπαϊκής νομισματικής ενοποίησης και χρηματοπιστωτικής ολοκλήρωσης. Ο Τραπεζικός κλάδος αποτελεί στην Ελλάδα την κυρίαρχη δίοδο διοχέτευσης δανειακών κεφαλαίων στις ελλειμματικές οικονομικές μονάδες στους επενδυτές και στους καταναλωτές. Υπό τους όρους που θέτονται από τη σταθερότητα και την αποτελεσματικότητα, η ομαλή λειτουργία Του τραπεζικού

τομέα μπορεί σαφώς να συμβάλει στην άριστη δυνατή κατανομή των πόρων της οικονομίας και κατ' επέκταση στην σταθερή ευημερία των πολιτών, εφόσον βέβαια όλα τα δεδομένα είναι καλά αξιοποιημένα από τους ενδιαφερόμενους .

“Το τραπεζικό σύστημα της Ελλάδος αποτελείται από τις εμπορικές τράπεζες, τις συνεταιριστικές τράπεζες , και τους ειδικούς πιστωτικούς οργανισμούς. Οι εμπορικές τράπεζες διακρίνονται ανάλογα με το ιδιοκτησιακό καθεστώς σε ελεγχόμενες από το Δημόσιο, εκείνες δηλαδή στις οποίες το Δημόσιο κατέχει άμεσα ή έμμεσα (μέσω ταμείων δημοσίου συμφέροντος) σημαντικό ποσοστό μετοχών, και σε τράπεζες ιδιωτικών συμφερόντων (ιδιοκτησίας Ελλήνων ή/και ξένων επενδυτών), ανάλογα με το αν εφαρμόζονται οι διατάξεις του βασικού τραπεζικού νόμου 2076/92, αν είναι εταιρείες ή συνεταιρισμοί και αν η χώρα προέλευσης τους είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή όχι. Οι εμπορικές τράπεζες είναι πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν με τη μορφή της ανώνυμης εταιρίας. Το καθεστώς λειτουργίας τους διέπεται από τις διατάξεις της νομοθεσίας περί ανωνύμων εταιριών (νόμος 2 2190/1920), και συμπληρωματικά από τις ειδικές διατάξεις της τραπεζικής νομοθεσίας.

Σύμφωνα με τα προαναφερθέντα κριτήρια στη χώρα μας, στις αρχές του 2007, λειτουργούσαν:

21 ελληνικές εμπορικές τράπεζες,

16 συνεταιριστικές τράπεζες,

21 υποκαταστήματα ξένων τραπεζών με έδρα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και,

4 υποκαταστήματα τραπεζών με έδρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι περισσότερα από 230 πιστωτικά ιδρύματα με έδρα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν γνωστοποιήσει στην Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με τις διατάξεις του κοινοτικού τραπεζικού δικαίου, την

πρόθεση τους να παρέχουν υπηρεσίες χωρίς εγκατάσταση αλλά αμιγώς διασυνοριακά στη Ελλάδα. Επιπλέον, ένας μεγάλος αριθμός (46) άλλων, χρηματοπιστωτικού χαρακτήρα, επιχειρήσεων συμπληρώνει την εικόνα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος (εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, εταιρείες παροχής πιστώσεων, εταιρείες διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων).

Ο βαθμός συγκέντρωσης του ελληνικού τραπεζικού συστήματος το 2006, ήταν υψηλός και συγκεκριμένα 66,4% με βάση το ενεργητικό των πέντε μεγαλύτερων τραπεζών. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση ο μέσος όρος συγκέντρωσης του τραπεζικού συστήματος με βάση το ενεργητικό ανέρχεται στα επίπεδα του 53%. Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΚΤ η Ελλάδα κατέχει την πέμπτη θέση στη σχετική κατάταξη, ενώ σε δύο χώρες της Ε.Ε. ο βαθμός συγκέντρωσης με βάση τις πέντε μεγαλύτερες τράπεζες υπερβαίνει το 80%.

Επί του συνόλου της ελληνικής τραπεζικής αγοράς με βάση το σύνολο του ενεργητικού, τις χορηγήσεις και τις καταθέσεις στο τέλος του 2006, οι ελληνικές εμπορικές τράπεζες είχαν μερίδιο αγοράς 85,1 %, ενώ το μερίδιο αγοράς των αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων ανέρχεται στο 10,1%.

Οι ελληνικές τράπεζες τα τελευταία χρόνια αποδίδουν ολοένα κ μεγαλύτερη έμφαση στην παροχή προσωποποιημένης εξυπηρέτησης πελατών με παράλληλη αξιοποίηση των εναλλακτικών δικτύων (ATM, Phone Banking, Internet Banking, Mobile Banking). Αναπόφευκτα, οι ελληνικές τράπεζες που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σε περιφερειακό επίπεδο θα πρέπει να αυξήσουν το μέγεθός τους Η αυτόνομη οργανική ανάπτυξη δεν επαρκεί αλλά είναι αναγκαία η πραγματοποίηση εξαγορών κα συγχωνεύσεων και η σύναψη στρατηγικών συμμαχιών σε γειτονικές χώρες. Καθώς εξελίσσεται η διαδικασία

ενσωμάτωσης των κρατών των Βαλκανικών χωρών στο ευρύτερο ευρωπαϊκό κεκτημένο, τα τραπεζικά συστήματα των χωρών της περιοχής θα διασυνδεθούν σε μεγαλύτερο βαθμό μεταξύ τους και με άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Η ενίσχυση της αναπτυξιακής δυναμικής και η γεωγραφική διαφοροποίηση των εσόδων των ελληνικών τραπεζών συναρτάται αναπόφευκτα με την επέκταση των δραστηριοτήτων τους στην νοτιοανατολική Ευρώπη.

Σήμερα οι ελληνικές τράπεζες έχουν στις βαλκανικές χώρες περίπου 25 θυγατρικές τράπεζες και 5 υποκαταστήματα, με περίπου 1.000 υπηρεσιακές μονάδες συνολικά, στις οποίες απασχολούνται περισσότεροι από 15.000 εργαζόμενοι. Επίσης, ένα διαρκώς αυξανόμενο ποσοστό των συνολικών κερδών των μεγάλων ελληνικών τραπεζικών ομίλων προέρχεται από τις επιχειρησιακές μονάδες τους που είναι εγκατεστημένες στις άλλες χώρες των Βαλκανίων. Πέραν των Βαλκανίων οι ελληνικές τράπεζες τελευταία στρέφονται και προς άλλες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και της Ανατολικής Μεσογείου.

Είναι χαρακτηριστικό ότι μόνο κατά το 2006 οι Εθνική Τράπεζα, Eurobank EFG, Alpha Bank και Τράπεζα Πειραιώς χορήγησαν κυρίως σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη ΝΑ Ευρώπη, αλλά και σε ιδιώτες, δάνεια, συνολικού ύψους 5 δισ. ευρώ. Βασικοί πελάτες των τραπεζών είναι κατ'εξοχήν οι ελληνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εκτός των ελληνικών συνόρων, αλλά και σημαντικός αριθμός «εγχώριων» μικρομεσαίων επιχειρήσεων ενώ αξιόλογη θεωρείται και η πελατειακή σχέση που έχει αναπτυχθεί και με το Δημόσιο των αντίστοιχων χωρών.”

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^Ο ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

2.1 ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΑ

Τα καταθετικά προϊόντα αποτελούν κύρια προϊόντα πρωτογενούς άντλησης κεφαλαίων για τις τράπεζες, καθώς και κάλυψης ποικίλων αποταμιευτικών, επενδυτικών ή/και διαχειριστικών/συναλλακτικών αναγκών. Οι τραπεζικές καταθέσεις αποτελούν τον πλέον παραδοσιακό και εύκολο τρόπο μεταφοράς κεφαλαίων εντός του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Με τις καταθέσεις οι τράπεζες αντλούν κεφάλαια από τις πλεονασματικές οικονομικές μονάδες της οικονομίας (αποταμιευτές) και αφού τα επεξεργαστούν κατάλληλα διαμορφώνοντας τα σε χρηματοδοτικά προϊόντα τα μεταφέρουν στις οικονομικές μονάδες, επιχειρήσεις ή φυσικά πρόσωπα, που τα ζητούν προς κάλυψη των αναγκών τους.

Οι καταθέσεις αποτελούν για τις τράπεζες στοιχεία του παθητικού τους και ως εκ τούτου οι εργασίες άντλησης καταθέσεων καλούνται παθητικές εργασίες. Η θέση που λαμβάνει η τράπεζα με το άνοιγμα του λογαριασμού κατάθεσης είναι αρνητική (short position), αφού η κατάθεση αποτελεί υποχρέωση, ενώ η θέση του καταθέτη είναι θετική (long position).

Από νομική άποψη, κατάθεση είναι μία σύμβαση με την οποία ο καταθέτης παραχωρεί για κάποιο χρονικό διάστημα σε ένα Πιστωτικό Ίδρυμα ένα χρηματικό ποσό (αγοραστική δύναμη) για χρήση και παράλληλα για

εξασφάλιση. Για τη χρήση που παραχωρεί, ο καταθέτης απολαμβάνει κάποιας αμοιβής, του τόκου. Με τον ορισμό αυτό αναδεικνύονται δύο στοιχεία. Το πρώτο είναι η πιστωτική λειτουργία της σύμβασης κατάθεσης, αφού αναφέρεται σε παραχώρηση της χρήσης αγοραστικής δύναμης και το δεύτερο είναι η υπογράμμιση της παρακαταθήκης, που προκύπτει από την εξασφάλιση εκ μέρους της τράπεζας του ποσού της κατάθεσης.

2.1.1 ΚΥΡΙΟΙ ΤΥΠΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

Οι υποχρεώσεις μιας τράπεζας σήμερα αντανakλούν καινοτομικές πρακτικές της τραπεζικής και αλλαγές του τραπεζικού νόμου και των κανονιστικών ρυθμίσεων που δημιούργησαν νέους τύπους καταθέσεων και μετέβαλλαν τόσο τον ορισμό όσο και τα χαρακτηριστικά των καταθέσεων που υπήρχαν. Μετατόπισαν επίσης το εστιακό σημείο των τραπεζών σε σχέση με τις καταθέσεις. Οι καταθέσεις σήμερα τηρούνται είτε σε ένα λογαριασμό συναλλαγών είτε σε έναν προθεσμιακό λογαριασμό ή λογαριασμό ταμειευτηρίου.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Οι λογαριασμοί συναλλαγών (transaction accounts) είναι λογαριασμοί καταθέσεων από τους οποίους μπορούν να γίνουν πληρωμές χρησιμοποιώντας επιταγές, αναλήψεις ή τηλεφωνικές μεταβιβάσεις κεφαλαίων έναντι των κεφαλαίων που τηρούνται στο λογαριασμό. Οι λογαριασμοί όψεως και οι λογαριασμοί με ειδικό έντυπο αναλήψεων (NOW accounts) είναι τα δύο κύρια είδη λογαριασμών συναλλαγών. Οι λογαριασμοί με αυτόματη δυνατότητα μεταφοράς ποσών (ATS accounts) και οι λογαριασμοί που τηρούνται με πιστωτικές ενώσεις και παρέχουν τη δυνατότητα εντολών πληρωμής προς τρίτους αποτελούν άλλα δύο διαδεδομένα είδη λογαριασμών που κινούνται με επιταγές. Οι εμπορικές τράπεζες κατείχαν περίπου 320 δισεκατομμύρια δολάρια σε μη τοκοφόρους λογαριασμούς όψεως και άλλα 140 δισεκατομμύρια σε

τοκοφόρους λογαριασμούς συναλλαγών το 2002. Τα αποταμιευτικά ιδρύματα κατείχαν περίπου \$111 δισεκατομμύρια σε τρεχούμενους λογαριασμούς. Οι καταθετικοί οργανισμοί πρέπει να διατηρούν αποθεματικά έναντι των λογαριασμών συναλλαγών που τηρούν για πελάτες τους. Πρέπει να διατηρούν αποθεματικά για τις καταθέσεις, ακόμη και τις τοκοφόρες, έναντι των οποίων μπορούν να εκδοθούν επιταγές.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ

Οι καταθέσεις Ταμιευτηρίου αποτελούν την κύρια και την πλέον γνωστή μορφή καταθέσεων. Κατάθεση Ταμιευτηρίου μπορούν να δέχονται οι Εμπορικές Τράπεζες, οι Κτηματικές Τράπεζες, η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Καταθέσεις Ταμιευτηρίου μπορούν να τηρούν μόνο φυσικά πρόσωπα και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Οι αναλήψεις από το λογαριασμό Ταμιευτηρίου γίνονται σε πρώτη ζήτηση και μόνο από τον ίδιο τον καταθέτη ή από νόμιμα εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του. Ο λογαριασμός Ταμιευτηρίου δε ν μπορεί να κινείται με επιταγές. Το επιτόκιο των λογαριασμών καθορίζεται από τις τράπεζες (έως το Μάρτιο του 1993 το ελάχιστο επιτόκιο καθοριζόταν από την Τράπεζα της Ελλάδος). Οι τόκοι των καταθέσεων Ταμιευτηρίου λογίζονται συνήθως ανά ημερολογιακό εξάμηνο. Με το άνοιγμα του λογαριασμού Ταμιευτηρίου χορηγείται από την τράπεζα βιβλιάριο καταθέσεων. Οι λογαριασμοί ταμιευτηρίου αποδίδουν στους κατόχους τους κάποιο τόκο ενώ ταυτόχρονα μπορούν να γίνουν αναλήψεις χωρίς καμία προειδοποίηση. Όμως, κάποιοι τύποι λογαριασμών ταμιευτηρίου περιορίζουν τους καταθέτες σε μέγιστο αριθμό συναλλαγών έξι μηνιαίως, από τις οποίες το περισσότερο τρεις μπορούν να γίνουν με επιταγές. Οι λογαριασμοί ταμιευτηρίου παραδοσιακά αποτελούσαν τον κορμό των αποταμιευτικών

ιδρυμάτων. Σήμερα όμως, τα κεφάλαια που είναι τοποθετημένα σε τέτοιους λογαριασμούς αποτελούν μόνο το ένα τρίτο των συνολικών ιδιωτικών προθεσμιακών καταθέσεων στις εμπορικές τράπεζες και λιγότερο από το 15% των συνολικών καταθέσεων σε όλες τις τράπεζες και τα αποταμιευτικά ιδρύματα. Ένα πράγμα που χαρακτήριζε για πολύ καιρό τους λογαριασμούς ταμιευτηρίου ήταν τα βιβλιάρια καταθέσεων, που παρέχονταν στους πελάτες και τα οποία περιείχαν πληροφορίες που αφορούσαν στην κίνηση του λογαριασμού. Οι περισσότερες τράπεζες έχουν αλλάξει το σύστημα και λειτουργούν με εκτυπώσεις των κινήσεων του λογαριασμού.

Με βάση το σύστημα αυτό, οι πελάτες ενημερώνονται για τις κινήσεις του λογαριασμού με αναλυτικές μηνιαίες εκτυπώσεις τους.

Παρόλο που οι τράπεζες άρχισαν να πληρώνουν λιγότερο τόκο για τους λογαριασμούς που κινούνται με βιβλιάρια καταθέσεων, οι περισσότεροι κάτοχοι βιβλιαρίων συνεχίζουν να χρησιμοποιούν τα βιβλιάρια τους. Σε πολλούς αρέσει η έννοια του ίδιου του βιβλιαρίου, τους αρέσει να βλέπουν τα χρήματά τους να αυξάνονται. Τους αρέσει επίσης να καταθέτουν και να αποσύρουν μικροποσά κατά βούληση, χωρίς να πρέπει να λάβουν υπόψη χρονικούς περιορισμούς και επιπτώσεις στο αποδιδόμενο επιτόκιο. Ίσως όμως να πρέπει να αποδώσουμε μέρος της δημοτικότητας τους και στη μακροχρόνια παρουσία τους.

ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΟΣ / ΟΨΕΩΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΩΨΕΩΣ

Οι καταθέσεις όψεως (demand deposit) είναι λογαριασμοί που επιτρέπουν στον κάτοχό τους να αποσύρει μετρητά και να εκδίδει επιταγές για να κάνει πληρωμές. Ένας λογαριασμός όψεως ορίζεται ειδικά ως μια κατάθεση που εξαργυρώνεται επί απαιτήσει, δηλαδή ο πελάτης δεν οφείλει να ενημερώσει πρότερα την τράπεζα και μπορεί να αποσύρει κεφάλαια είτε εκδίδοντας επιταγές είτε χρησιμοποιώντας τα ΑΤΜ (Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές). Οι

προσωπικοί, ή ιδιωτικοί, λογαριασμοί όψεως αποτελούν μόνο το 25% των συνολικών λογαριασμών όψεως βάση της αξίας τους έναντι 75% που τηρούνται για λογαριασμό επιχειρήσεων. Οι προσωπικοί λογαριασμοί όμως, αποτελούν το 90% των συνολικών λογαριασμών όψεως βάση πλήθους στις περισσότερες εμπορικές τράπεζες.

Πρόσφατα, λόγω του αυξανόμενου ανταγωνισμού από τοκοφόρους λογαριασμούς συναλλαγών, παρατηρείται μια σταθερή μείωση των λογαριασμών όψεως. Οι τραπεζίτες περιμένουν μικρή, αν υπάρξει και αυτή, ανάπτυξη του αριθμού των λογαριασμών όψεως. Παρόλα αυτά, αν και ο παραδοσιακός λογαριασμός συναλλαγών δείχνει μικρή δυναμική για περαιτέρω ανάπτυξη, οι τράπεζες συνεχίζουν να προσφέρουν καινοτομικούς λογαριασμούς όψεως, προσπαθώντας με αυτό τον τρόπο να προσελκύσουν πελάτες για τα άλλα τραπεζικά προϊόντα τους. Οι λογαριασμοί όψεως είναι μορφή κατάθεσης που αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση δοσοληψιών, κυρίως, επαγγελματιών και επιχειρήσεων (φυσικών ή νομικών προσώπων) κατεξοχήν με χρήση επιταγών.

Όπως έχει αναφερθεί προηγουμένως, λογαριασμό όψεως επιτρέπεται να ανοίγει οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο και όχι όπως πολλοί θεωρούν, μόνο επαγγελματίες και επιχειρήσεις.

Ωστόσο, μετά την καθιέρωση των τρεχούμενων λογαριασμών το 1970, η δυνατότητα που παρασχέθηκε για το άνοιγμα τους μόνο σε φυσικά πρόσωπα που, σύμφωνα με τα ισχύοντα τότε, δεν είναι έμποροι, διαμόρφωσε, εξ αντικειμένου, ως πελατειακή ομάδα των λογαριασμών όψεως τους επαγγελματίες και τις επιχειρήσεις.

ΚΑΡΝΕ ΕΠΙΤΑΓΩΝ

Χορήγηση - Χρήση

Στους δικαιούχους λογαριασμών όψεως επιτρέπεται η χορήγηση καρνέ επιταγών, εφόσον δεν υπάρχει σχετική απαγόρευση. Μάλιστα, οι επαγγελματίες

ή οι επιχειρήσεις που ανοίγουν λογαριασμούς όψεως, με το άνοιγμα του λογαριασμού αυτού κυρίως αποβλέπουν στην απόκτηση καρτέ και, επικουρικά, στην χρησιμοποίηση του ως λογαριασμού συγκέντρωσης των εισπράξεων τους. Με τις επιταγές που εκδίδουν οι επαγγελματίες και οι επιχειρήσεις επί των λογαριασμών τους όψεως: είτε διενεργούν πληρωμές «τοις μετρητοίς», με την έννοια ότι, για το τίμημα αγοραζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών ή την καταβολή άλλων οφειλών, εκδίδουν επιταγές με ημερομηνία την ημερομηνία συναλλαγής για την άμεση είσπραξη του ποσού τους από τον λήπτη των επιταγών (συνήθως του πωλητή), είτε πραγματοποιούν αγορές «επί πιστώσει», εκδίδοντας μετά-χρονολογημένες επιταγές, δηλ. επιταγές στις οποίες, μετά από συμφωνία με τον πωλητή, έχουν αναγράψει ως ημερομηνία έκδοσης όχι την ημερομηνία κατά την οποία συμφωνείτε η αγορά ή παραλαμβάνεται το προϊόν ή η υπηρεσία αλλά μία μελλοντική ημερομηνία (π.χ. 4 μήνες μετά) κατά την οποία ο λήπτης της μετά-χρονολογημένης επιταγής θα εισπράξει το ποσό της.

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΟΙ ΚΑΙ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Οι προθεσμιακοί και αποταμιευτικοί λογαριασμοί (time and savings accounts) είναι τοκοφόρες καταθέσεις από τις οποίες δε γίνονται αναλήψεις κατ' απαίτηση. Στο παρελθόν, οι καταθέτες κατέθεταν τις αποταμιεύσεις τους συνήθως σε λογαριασμούς που κινούνταν με βιβλιάρια καταθέσεων.

Σήμερα, σε μια προσπάθεια να ανταγωνιστούν καλύτερα για τις καταθέσεις των αποταμιευτών, οι τράπεζες αλλά και τα αποταμιευτικά ιδρύματα προσφέρουν μια πιο ευρεία γκάμα προθεσμιακών και αποταμιευτικών λογαριασμών. Ένας προθεσμιακός λογαριασμός ορίζεται ως οποιαδήποτε κατάθεση σε έναν λογαριασμό από τον οποίο δε μπορούν να γίνουν αναλήψεις ως μια

προκαθορισμένη ημερομηνία ή σε κάθε περίπτωση χωρίς έγκαιρη προειδοποίηση.

Οι προθεσμιακοί λογαριασμοί έχουν ελάχιστη περίοδο κατάθεσης τις επτά ημέρες. Εάν μέρος των κεφαλαίων ζητηθεί προς ανάληψη πριν το πέρας των επτά ημερών ή πριν να λήξει το συμβόλαιο κατάθεσης, συνήθως χρεώνεται μια ποινή επί του επιτοκίου.

Τα κύρια είδη προθεσμιακών καταθέσεων είναι οι λογαριασμοί ταμιευτηρίου, οι λογαριασμοί της αγοράς χρήματος, τα πιστοποιητικά κατάθεσης και τα πιστοποιητικά προθεσμιακής κατάθεσης και διαφόρων ειδών συνταξιοδοτικοί λογαριασμοί.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ (CDS)

Τα πιστοποιητικά καταθέσεων (Certificates of Deposit - CDs) εκδίδονται από τις τράπεζες και αποτελούν ένα από τα πλέον εύχρηστα μέσα άντλησης κεφαλαίων. Τα πιστοποιητικά καταθέσεων συμπεριλαμβάνονται στα χρηματοπιστωτικά μέσα που χρησιμοποιούν τα πιστωτικά ιδρύματα για άντληση κεφαλαίων και για διαχείριση της ρευστότητας τους, πέραν των παραδοσιακών καταθέσεων ταμιευτηρίου και όψεως, κ.ο.κ. Ανάλογα χρηματοπιστωτικά μέσα είναι και οι συμφωνίες επαναγοράς (repos), τα τραπεζικά ομόλογα, τα γραμμάτια τραπεζικής αποδοχής (banker's acceptances), κ.ο.κ.

Τα πιστοποιητικά καταθέσεων είναι τίτλοι που πιστοποιούν ότι ένα συγκεκριμένο ποσό έχει κατατεθεί σε τράπεζα κυρίως σε προθεσμιακή μορφή, και δίδουν το δικαίωμα στον κάτοχό τους να εισπράξει ένα ποσό τόκου. Η συνήθης διάρκεια του τίτλου κυμαίνεται από 1 έως 12 μήνες, χωρίς να αποκλείονται και μεγαλύτερης διάρκειας που μπορεί να ανέρχονται σε 2, 3 ή και 5 έτη. Στην περίπτωση που η διάρκειά τους υπερβαίνει το 1 έτος καλύπτουν

μονιμότερες ανάγκες των τραπεζών και περιλαμβάνονται στα προϊόντα της κεφαλαιαγοράς. Η συνηθέστερη πάντως διάρκειά τους κυμαίνεται από 3 έως 6 μήνες.

2.2 LEASING (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ)

“Το «Leasing» ή Χρηματοδοτική Μίσθωση, όπως ο όρος αποδόθηκε στην Ελληνική, είναι σύμβαση βάση της οποίας μια επιχείρηση ή ένας επαγγελματίας, έναντι καταβολής περιοδικής αμοιβής (μισθώματα) στους εκμισθωτές, μισθώνει ένα πράγμα (συνήθως κεφαλαιουχικό εξοπλισμό) για επαγγελματική χρήση, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, μετά τη λήξη του οποίου ο εκμισθωτής μπορεί να ανανεώσει τη μίσθωση, ή να αγοράσει το πράγμα έναντι τιμήματος (συνήθως συμβολικό), ή να το επιστρέψει στον εκμισθωτή.

Το μίσθωμα συμφωνείται στην έναρξη της συναλλαγής και καταβάλλεται συνήθως στην αρχή της κάθε περιόδου που καλύπτει. Στη σύμβαση της μίσθωσης περιλαμβάνονται επίσης όροι για την περίοδο της μίσθωσης, τον αντισυμβαλλόμενο που καλύπτει το κόστος συντήρησης και ασφάλισης παγίου και για την καταβολή πιθανών φόρων, με τις ενέργειες στη λήξη της σύμβασης κ.ο.κ.

Η χρηματοδοτική μίσθωση είναι μια μορφή χρηματοδότησης εναλλακτική και συμπληρωματική του παραδοσιακού δανεισμού. Συνδυάζει τα χαρακτηριστικά του τραπεζικού δανεισμού και της μίσθωσης κεφαλαιουχικών αγαθών.

Με τη μέθοδο της χρηματοδοτικής μίσθωσης, η εταιρεία Leasing (εκμισθώτρια) αγοράζει τον εξοπλισμό με χρηματοδότηση από τράπεζες ή

θυγατρικές εταιρείες τραπεζών για λογαριασμό του μισθωτή, ο οποίος καθορίζει το είδος και τις προδιαγραφές του εξοπλισμού.

Η εταιρεία Leasing έχει την νομική κυριότητα του εξοπλισμού μέχρι τη λήξη σύμβασης .

Στη χρηματοδοτική μίσθωση μπορεί να συμμετέχει και το τρίτο πρόσωπο ο κατασκευαστής- προμηθευτής. Αυτός κατασκευάζει τον εξοπλισμό και τον πουλάει στον εκμισθωτή (εταιρεία Leasing), η οποία στη συνέχεια εκμισθώνει τον μισθωτή (χρήστη).”

Με τη χρηματοδοτική μίσθωση υπάρχει ακόμη η δυνατότητα για τον μισθωτή να αγοράσει τον εξοπλισμό με τη λήξη της σύμβασης που έχει υπογράψει ή ακόμα και προ της λήξης της.

Συγκεκριμένα, ο μισθωτής με τη λήξη της σύμβασης του, όπως έχουμε ήδη αναφέρει μπορεί:

- Να αγοράσει τον εξοπλισμό, συνήθως στο κόστος της υπολειμματικής αξίας του αυτού.
- Να ανανεώσει τη σύμβαση, για μια ακόμη χρονική περίοδο με νέους όρους ή και σε κάποιες περιπτώσεις και με τους ίδιους και
- Να διακόψει τη συνεργασία με τον εκμισθωτή του επιστρέφοντας τον εξοπλισμό, χωρίς καμία άλλη υποχρέωση προς αυτόν

Οι εταιρείες Leasing δεν προμηθεύουν απλώς κάποια μηχανήματα με περιοδική καταβολή μισθωμάτων, αλλά προσφέρουν διάφορες τεχνικές υπηρεσίες, όπως για παράδειγμα συντήρηση και επισκευή του μισθωμένου εξοπλισμού, τα έξοδα όμως των εργασιών αυτών βαρύνουν κατά αποκλειστικότητα τον μισθωτή.

Για να γίνουν αυτά τα προγράμματα πιο ευέλικτα και προσβάσιμα προς τους καταναλωτές ,οι όροι των συμβάσεων, τα μισθώματα, η χρονική διάρκεια της μίσθωσης, οι εναλλακτικές λύσεις κλπ., είναι πάντα διαπραγματεύσιμα και προσαρμόζονται σύμφωνα με τις ανάγκες του μισθωτή (χρήστη).

Η χρηματοδοτική μίσθωση διαφέρει κατά πολύ από χώρα σε χώρα, γιατί διαφέρουν οι νομικές, φορολογικές, λογιστικές συνθήκες που την καθιστούν άλλοτε αποτελεσματικότερη και άλλοτε λιγότερη αποτελεσματικότερη.

Βασικό χαρακτηριστικό της χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι η κάλυψη ολόκληρης ή του μεγαλύτερου μέρους της οικονομικής (λογιστικής) ζωής του παγίου. Μπορεί για παράδειγμα, να ορίζεται ότι για να χαρακτηριστεί η μίσθωση χρηματοδοτική πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον ένα συγκεκριμένο μέρος, το οποίο συνήθως είναι υψηλότερο του 70%, της οικονομικής ζωής του ενεργητικού.

Συνεπώς, για να χαρακτηριστεί μια μίσθωση χρηματοδοτική, πρέπει να καλύπτει κάποια ουσιαστικά κριτήρια, τα οποία μπορεί ανάλογα με το θεσμικό πλαίσιο της κάθε αγοράς να διαφοροποιούνται σημαντικά. Βασικά τέτοια κριτήρια είναι:

- Η απόκτηση της κυριότητας του παγίου από το μισθωτή μετά το πέρας της λήξης της μίσθωσης.
- Η παρούσα αξία των μισθωμάτων πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον το 80% έως το 90% της αξίας κτήσεως του παγίου ή της τρέχουσας αξίας του στην αγορά.

Η ανάληψη της υποχρέωσης από το μισθωτή για καταβολή όλων των δόσεων (μισθωμάτων) ασχέτως της χρήσεως ή μη του παγίου.

Η μέθοδος της Χρηματοδοτικής Μίσθωσης (Leasing), είναι πλέον ευρέως γνωστή και έχει χρησιμοποιηθεί, στους περισσότερους κλάδους της βιομηχανίας, του εμπορίου και των υπηρεσιών.

Για να προσεγγίσουμε καλύτερα το αντικείμενο που ασχολείται και πραγματεύεται η χρηματοδοτική μίσθωση, παρουσιάζουμε ενδεικτικά κάποια

από τα πάγια στοιχεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ,και μπορούν γενικά να ταξινομηθούν στις παρακάτω κατηγορίες:

α) Στα κινητά πάγια στοιχεία

Στα κινητά πάγια στοιχεία, που αναφέρονται με τον όρο «μηχανολογικός εξοπλισμός» εντάσσονται κυρίως τα εξής:

- Κινητά μηχανήματα βιομηχανικών μονάδων
- Εργαλεία κάθε είδους
- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές και μηχανές γραφείων
- Γεωργικά, οικοδομικά, οδοποιητικά, πυροσβεστικά μηχανήματα
- Εξοπλισμός ξενοδοχείων και εργαστηριακός εξοπλισμός νοσοκομείων
- Κλωστοϋφαντουργικά μηχανήματα (πλεκτικής, ραπτικής και κοπτικές μηχανές)
- Μέσα μαζικής μεταφοράς (αεροπλάνα, λεωφορεία, επιβατικά αυτοκίνητα, σιδηροδρομικό υλικό)

β) Στα ακίνητα πάγια στοιχεία

- Γή (οικόπεδα, εκτάσεις για καλλιέργεια)
- Γήπεδα και κτίρια κάθε είδους
- Βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις
- Θερμοκηπιακές μονάδες
- Συσκευαστήρια, αποθήκες

γ) Στα εμπεπηγμένα (κυρίως μηχανήματα)

Εμπεπηγμένα θεωρούνται γενικά όλα τα μηχανήματα που είναι εμπεπηγμένα στο έδαφος. Αυτά τα μηχανήματα δεν ανήκουν στην κατηγορία των ακινήτων ούτε των κινητών.

δ) Στα άλλα πάγια στοιχεία

Σ' αυτή τη κατηγορία ανήκουν, προφανώς όσα δεν εντάσσονται σε καμία από τις παραπάνω κατηγορίες όπως π.χ.

- Τα πλοία, τα οποία μέχρι ενός μεγέθους θεωρούνται κινητά, από κάποιο μέγεθος και πάνω θεωρούνται ακίνητα.
- Τα αεροπλάνα, όπως και τα πλοία θεωρούνται κινητά και ακίνητα ανάλογα με το μέγεθος.

Η Χρηματοδοτική Μίσθωση διακρίνεται ανάλογα με την εφαρμογή της σε Χρηματοδοτική Μίσθωση βιομηχανικού, αγροτικού, εμπορικού και διεθνούς τομέα.

2.2.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Οι διαδικασίες συνεργασίας που πρέπει να ακολουθηθούν μεταξύ των μερών της χρηματοδοτικής μίσθωσης (επενδυτή και εταιρεία Leasing) είναι απλούστατες και η κύρια διαπραγμάτευση μεταξύ τους αφορά το κόστος του ή των αντικειμένων. Η πιστοληπτική ικανότητα του επενδυτή και το είδος της επένδυσης που θέλει να κάνει είναι κριτήρια για την έγκριση μιας σύμβασης Leasing η οποία αξιολογείται με καθαρά τραπεζικούς όρους.

Συγκεκριμένα, μια σύμβαση Leasing όσον αφορά τον εξοπλισμό, δεν επιβαρύνεται με χαρτόσημο. Κάθε σύμβαση δε αντίστοιχη που αφορά κάποιο ακίνητο γίνεται με συμβολαιογραφική πράξη.

Αντιπαραβάλλοντάς το με ένα απλό Τραπεζικό δάνειο η χρηματοδοτική μίσθωση έχει ως βασικό πλεονέκτημα τη μείωση του κινδύνου σπατάλης του χρηματικού ποσού του δανείου για άλλο σκοπό και αυτό γιατί ο πιστωτής αγοράζει τον εξοπλισμό μόνος του εξασφαλίζοντας έτσι ότι τα χρήματα επενδύθηκαν στην επιχείρηση με τον θεμιτό παραγωγικό τρόπο.

2.2.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ LEASING (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ)

Βασικές κατηγορίες Χρηματοδοτικής Μίσθωσης

Δύο από τις βασικότερες κατηγορίες χρηματοδοτικής μίσθωσης σε διάφορες μορφές που η κυριότητα του πράγματος, η μίσθωση και η χρηματοδότηση είναι τα κύρια χαρακτηριστικά τους είναι οι παρακάτω:

α) Η Λειτουργική Μίσθωση (Operating Leasing)

Συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή, η εταιρεία Leasing εκμισθώνει στον μισθωτή (χρήστη) τα απαραίτητα μηχανήματα κλπ., για συγκεκριμένο όμως χρονικό διάστημα και στη συνέχεια έχει τη δυνατότητα να το εκμισθώνει σε άλλον πελάτη.

Στη Λειτουργική Μίσθωση δηλαδή, τα αντικείμενα που εκμισθώνονται είναι πράγματα, όπως για παράδειγμα μηχανήματα κλπ., τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν και από άλλους μισθωτές εφόσον λήξει η μίσθωση στον προηγούμενο. Κατά τον χρόνο εκμίσθωσης του αντικειμένου παρέχονται υπηρεσίες συντήρησης και ασφάλισης του μηχανήματος από τον εκμισθωτή, ο οποίος και είναι υπόχρεος για κάτι τέτοιο.

β) Η Χρηματοδοτική Μίσθωση (Financial Leasing)

Αντίθετα όμως με την πρώτη περίπτωση ο δεύτερος τρόπος χρηματοδότησης συνδυάζει τον τραπεζικό δανεισμό και τη μίσθωση κεφαλαιουχικού εξοπλισμού.

Το αντικείμενο της Χρηματοδοτικής Μίσθωσης αφορά και σε αυτή την περίπτωση μηχανήματα κλπ., τα οποία χρησιμοποιούνται μόνο από έναν μισθωτή (π.χ. μηχανήματα παραγωγής) των οποίων η συνολική αξία τους ή το μεγαλύτερο μέρος της πρέπει να εξοφληθεί στη διάρκεια που ορίζει το συμβόλαιο της χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Ο εκμισθωτής εφόσον και μόνο επιθυμεί, προσφέρει υπηρεσίες συντήρησης και ασφάλισης του εξοπλισμού σε αντίθεση με τον μισθωτή ο οποίος υποχρεούται να συντηρεί και να επισκευάζει τον μισθωμένο εξοπλισμό για όσο βρίσκεται στην κατοχή του, βάση συμβολαίου.

2.2.3 ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Η χρηματοδοτική μίσθωση παρέχεται σε πολλές μορφές, οι κυριότερες των οποίων είναι οι:

α) Άμεση Μίσθωση (Direct Leasing)

Στην περίπτωση αυτή υπάρχει διμερής σχέση, δηλαδή έχουμε τον εκμισθωτή, που είναι και ο κατασκευαστής του πάγιου στοιχείου και τον μισθωτή (χρήστη). Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί η σχέση να είναι τριμερής, δηλαδή έχουμε τον εκμισθωτή-κατασκευαστή του πάγιου στοιχείου, την εταιρεία Leasing που είναι ελεγχόμενη από τον κατασκευαστή και τον μισθωτή.

Στην Χρηματοδοτική Μίσθωση επίσης η σχέση είναι τριμερής και έχουμε τον εκμισθωτή-κατασκευαστή του πάγιου στοιχείου, την εταιρεία Leasing η οποία είναι ανεξάρτητη και μη ελεγχόμενη από τον εκμισθωτή-κατασκευαστή και τον μισθωτή (χρήστη).

Τα κύρια χαρακτηριστικά της Άμεσης Μίσθωσης είναι τα εξής:

- Η τυποποίηση του μισθωμένου παγίου στοιχείου
- Η σύντομη χρονική διάρκεια της μίσθωσης (συνήθως 12 μήνες)
- Η μίσθωση μπορεί να διακοπεί με μια απλή προειδοποίηση του μισθωτή πριν από τη λήξη της ημερομηνίας της σύμβασης
- Ο εκμισθωτής, συνήθως αναλαμβάνει την συντήρηση των παγίων στοιχείων ειδικής τεχνολογίας, όπως ηλεκτρονικών υπολογιστών, μηχανών γραφείου κλπ
- Ο μισθωτής, συνήθως αναλαμβάνει τη συντήρηση των παγίων στοιχείων που δεν θεωρούνται ειδικής τεχνολογίας π.χ. φορτηγά αυτοκίνητα, αγροτικά μηχανήματα κ.α.

Για να χαρακτηριστεί μια μίσθωση «άμεση» πρέπει να υπερισχύει ο «εμπορικός» χαρακτήρας έναντι της χρηματοδοτικής πλευράς.

Πολλές εταιρείες κάνουν Άμεση Μίσθωση όπως π.χ. η IBM στον τομέα των ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Η Άμεση Μίσθωση, γενικά, χρησιμοποιείται από μεγάλες επιχειρήσεις παραγωγής βιομηχανικών προϊόντων για τη προώθηση των πωλήσεών τους και τις χρηματοδοτικές ρυθμίσεις αναλαμβάνει μια εταιρεία άμεσα ελεγχόμενη (συνήθως θυγατρική) από την κατασκευάστρια εταιρεία.

β) Πώληση και Επαναμίσθωση (Sale and Lease Back)

Στην περίπτωση αυτή η εταιρεία Leasing αγοράζει από την επιχείρηση το πάγιο, καταβάλλοντας την αξία του και αμέσως το μισθώνει στον ίδιο με μίσθωμα που σχετίζεται με την αξία της αγοράς. Με αυτή τη μορφή μίσθωσης η επιχείρηση αποκτά ρευστότητα, χωρίς να στραφεί σε τράπεζες, αναδιαρθρώνει τις υποχρεώσεις της, μετατρέποντας αυτές από βραχυπρόθεσμες σε μακροπρόθεσμες και παράλληλα μπορεί να απολαμβάνει φορολογικά ή άλλα πλεονεκτήματα που το θεσμικό πλαίσιο επιτρέπει.

γ) Μίσθωση μόχλευσης (Leveraged Lease)

Η μίσθωση αυτή είναι περισσότερο πολύπλοκη αλλά αρκετά διαδεδομένη. Οι εμπλεκόμενοι φορείς εδώ δεν είναι δύο (εκμισθωτής, μισθωτής) αλλά τρεις ή περισσότεροι χρηματοδότες.

Τα κεφάλαια που διαθέτει η εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης για την αγορά του παγίου ανέρχονται σε ένα ποσοστό της αξίας του. Τα υπόλοιπα κεφάλαια προσφέρονται από κάποια τράπεζα ή άλλο χρηματοοικονομικό οργανισμό, ο οποίος ενδέχεται να αναλαμβάνει και τον πιστωτικό κίνδυνο, οπότε αξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα τόσο του μισθωτή όσο και του εκμισθωτή (εταιρεία Leasing) και μπορεί να καλύπτει τη χρηματοδότηση με διάφορες εξασφαλίσεις, κυρίως με βάρη επί των παγίων.

δ) Μίσθωση κατά παραγγελία (Custom Lease)

Στην περίπτωση αυτή η σύμβαση Χρηματοδοτικής Μίσθωσης προσαρμόζεται στις ειδικές ανάγκες του μισθωτή.

Π.χ. γίνεται ρύθμιση των μισθωμάτων του μισθωτή ανάλογα με την οικονομική του δυνατότητα.

ε) Χρηματοδοτική Μίσθωση με τον προμηθευτή (Vendor Leasing)

Είναι μια μέθοδος προώθησης των πωλήσεων από τους κατασκευαστές ή προμηθευτές και αντιπροσώπους εξοπλισμού.

Συγκεκριμένα, ο κατασκευαστής ή αντιπρόσωπος του εξοπλισμού υπογράφει μια σύμβαση πλαίσιο με μια εταιρεία Leasing και στη συνέχεια φέρνει πελάτες στην εταιρεία αυτή, η οποία στη συνέχεια εκμισθώνει τον εξοπλισμό στον μισθωτή (πελάτη) με μακροχρόνια σύμβαση.

Η εταιρεία Leasing (εκμισθωτής) πληρώνει τον κατασκευαστή-προμηθευτή-πωλητή και αναλαμβάνει την υποχρέωση να εισπράξει τα μισθώματα από τον μισθωτή.

Η εταιρεία Leasing μπορεί να παρέχει στον κατασκευαστή-αντιπρόσωπο-πωλητή και υπηρεσίες σε αντικείμενα μάρκετινγκ (π.χ. προώθηση, διαφήμιση κ.λπ.)

στ) Ειδική Μορφή Μίσθωσης (Master Lease Line)

Εδώ ο μισθωτής συνάπτει μια σύμβαση-πλαίσιο με τον εκμισθωτή (εταιρία Leasing) η οποία επιτρέπει στον μισθωτή να αποκτά τον εξοπλισμό σταδιακά χωρίς να έχει την υποχρέωση να συνάπτει νέα σύμβαση για κάθε στάδιο ή είδος εξοπλισμού.

ζ) Διασυνοριακή Χρηματοδοτική Μίσθωση (Off-Shore ή Cross-Border Leasing)

Ο πελάτης της εταιρείας χρηματοδοτικής μίσθωσης έχει έδρα διαφορετική από την έδρα της ίδιας. Η Διασυνοριακή Μίσθωση επεκτείνεται έξω από τα γεωγραφικά όρια μιας χώρας και η πληρωμή των μισθωμάτων γίνεται σε συνάλλαγμα.

Η διεθνής μίσθωση επεκτείνεται διαρκώς και απευθύνεται κυρίως σε βιομηχανικές επιχειρήσεις που απαιτούν κεφαλαιουχικό εξοπλισμό.

2.2 4 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Πλεονεκτήματα της Χρηματοδοτικής μίσθωσης

α) Στη μέθοδο της χρηματοδοτικής μίσθωσης, η χρηματοδότηση αγγίζει το 100% της αξίας του εξοπλισμού (παγίου) και συνήθως δεν απαιτείται χρηματοδότηση από τον επενδυτή.

Επομένως, η επιχείρηση με τη μέθοδο αυτή εξοικονομεί σημαντικά κεφάλαια, τα οποία διαφορετικά θα έπρεπε να δεσμεύσει σε πάγια στοιχεία. Ακόμη, και στην περίπτωση μακροπρόθεσμου δανεισμού, η επιχείρηση θα έπρεπε να δεσμεύσει ίδια κεφάλαια, καθότι η μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση δεν υπερβαίνει το 60% - 70% της αξίας της επένδυσης.

β) Η μίσθωση συμμετέχει στη ταχύτερη ανανέωση και εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού των επιχειρήσεων ή των επαγγελματιών, και συνεπώς στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους.

γ) Ο μακροχρόνιος χαρακτήρας του Leasing δίνει τη δυνατότητα στις εμπορικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις να πραγματοποιούν σημαντικού ύψους επενδύσεις χωρίς να διαθέτουν ίδια κεφάλαια ή να διαφεύγουν στο μακροπρόθεσμο δανεισμό. Αυτό, βέβαια, συμβάλλει και στη βελτίωση των δεικτών «ρευστότητας» και «δανειακής επιβάρυνσης» (σχέση ιδίων προς ξένα κεφάλαια) της επιχείρησης.

δ) Η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα να επιλέξει σε συνεργασία πάντα με την εταιρεία Leasing, το χρόνο διάρκειας της σύμβασης με την οποία θα μισθώνει τον εξοπλισμό της, δημιουργεί σημαντικά πλεονεκτήματα για τον προγραμματισμό της επενδυτικής πολιτικής.

ε) Η ευελιξία στο μάρκετινγκ των εταιρειών Leasing και η ταχύτητα αντιμετώπισης των αιτημάτων των πελατών, χωρίς τους παραδοσιακούς τραπεζικούς όρους χρηματοδότησης (υποθήκες, προσημειώσεις κλπ.), έκαναν το Leasing ένα σημαντικό χρηματοδοτικό μέσο για την πραγματοποίηση νέων επενδύσεων. Δεδομένου ότι, οι εταιρείες Leasing προσβλέπουν κυρίως στην αξία και την αποδοτικότητα κάθε νέας επένδυσης και όχι στην περιουσιακή κατάσταση του φορέα της, ανέπτυξαν μια νέα αντίληψη, στην χώρα μας, για την αξιολόγηση των επενδύσεων, που απέχει σημαντικά από τον συνηθισμένο τραπεζικό τρόπο αξιολόγησης, όπου βαρύνουσα σημασία έχει η προσωπική περιουσία του φορέα.

Έτσι, είναι σε θέση να χρηματοδοτούν νέες επενδυτικές πρωτοβουλίες στις οποίες ο παραδοσιακός τραπεζικός τομέας, αδυνατεί να ανταποκριθεί πλήρως.

στ) Το Leasing, με την ευελιξία που το χαρακτηρίζει, προσφέρεται για ιδανική προσαρμογή στη μοναδικότητα κάθε επενδυτικής πρότασης.

Είναι δυνατό π.χ. να συμφωνηθούν κυμαινόμενα μισθώματα, που θα ανταποκρίνονται σε ιδιαιτερότητες ή ετεροχρονισμούς των εισπράξεων και πληρωμών της επιχείρησης π.χ. εποχικότητα.

ζ) Η χρηματοδοτική μίσθωση προστατεύει τον μισθωτή από την αύξηση του πληθωρισμού, γιατί τα μισθώματα συμφωνούνται στην αρχή της σύμβασης και παραμένουν σταθερά μέχρι τη λήξη της και έτσι επηρεάζονται από μελλοντική αύξηση του πληθωρισμού.

η) Η χρηματοδοτική μίσθωση, επίσης, προστατεύει τον μισθωτή από την απαξίωση των παγίων στοιχείων που σταδιακά με την πάροδο του χρόνου μειώνεται η αξία τους (όπως π.χ. μηχανολογικός εξοπλισμός).

Συμφέρει, συνεπώς, στον μισθωτή να έχει στην ιδιοκτησία του περιουσιακά στοιχεία που με την πάροδο του χρόνου αυξάνεται η αξία τους (όπως π.χ. οικόπεδα, κτίρια) και να μισθώνει μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτά που απαξιώνονται.

θ) Η διαδικασία απόκτησης του εξοπλισμού μέσω Leasing είναι απλούστερη, ταχύτερη και λιγότερο δαπανηρή από τη διαδικασία του μακροπρόθεσμου δανεισμού. Δεν χρειάζονται, στις περισσότερες περιπτώσεις, πρόσθετες εξασφαλίσεις (όπως προσημειώσεις, υποθήκες κλπ.), ενώ εφαρμόζονται μειωμένα «δικαιώματα», όταν αυτό χρειαστεί.

Οι συμβάσεις του Leasing απαλλάσσονται από τις γνωστές επιβαρύνσεις των δανειακών συμβάσεων, όπως χαρτόσημο κλπ.

ι) Ο μισθωτής απολαμβάνει ορισμένες φορολογικές απαλλαγές και οφέλη από αναπτυξιακούς νόμους. Συγκεκριμένα, τα μισθώματα εκπίπτουν εξολοκλήρου από τα έσοδα του μισθωτή εξασφαλίζοντας έτσι μια αυξημένη φορολογική ωφέλεια σε σύγκριση π.χ. με την τοκοχρεολυτική δόση του μακροπρόθεσμου δανεισμού, όπου μόνο ο τόκος εκπίπτει.

Επίσης τα πλεονεκτήματα-κίνητρα που έχει εξασφαλίσει ο επενδυτής μέσω του Ν. 1892/90 δεν θίγονται από την πραγματοποίηση της επένδυσης μέσω Leasing.

κ) Ορισμένα οφέλη-πλεονεκτήματα που έχουν θεσπιστεί υπέρ του θεσμού του Leasing συνήθως μετακυλίνουν υπέρ του μισθωτή.

λ) Ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για να πραγματοποιήσουν παραγωγικές επενδύσεις και εκσυγχρονισμό.

Η χρηματοδοτική μίσθωση μπορεί να χρησιμοποιηθεί για πάγια στοιχεία σχετικά μικρής αξίας, όπου η προσφυγή στον δανεισμό είναι ανέφικτη ή ασύμφορη.

Οι τράπεζες, συνήθως, είναι απρόθυμες να χορηγούν μικρά δάνεια για μικρές εγκαταστάσεις, γιατί η επεξεργασία ενός τέτοιου δανείου και γενικά η διαδικασία του ελέγχου τίτλων και εγγραφής υποθήκης ή προσημειώσεων απαιτεί πολύ χρόνο και υψηλό κόστος.

Συνεπώς, η χρηματοδοτική μίσθωση ταιριάζει απόλυτα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που αποτελούν την πλειονότητα των επιχειρήσεων στην Ελλάδα και έχουν ανάγκη εκσυγχρονισμού και επέκταση των παραγωγικών εγκαταστάσεών τους.

μ) Από την πλευρά των κατασκευαστών κεφαλαιουχικού εξοπλισμού που είναι δεκτικός σε μίσθωση, δίνεται η δυνατότητα μέσω Leasing, αντί να πουλούν «με πίστωση» τα προϊόντα τους και ως εκ τούτου να καταφεύγουν σε δανεισμό σημαντικών ποσών για κεφάλαιο κίνησης, να πουλούν «μετρητοίς», αποφεύγοντας έτσι, σημαντικά χρηματοοικονομικά έξοδα.

2.2.5 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ο σημαντικός αυτός θεσμός της χρηματοδοτικής μίσθωσης επιφέρει αρκετά πλεονεκτήματα και στην εθνική οικονομία. Τρία από τα οποία είναι τα εξής:

- α) Ο χρηματοδοτικός μηχανισμός της χώρας έχει τη δυνατότητα να αναπτύσσεται και να συμπληρώνεται ακόμη περισσότερο με ένα καινούριο, πλήρως εξειδικευμένο χρηματοδοτικό θεσμό.
- β) Η χρηματοδοτική μίσθωση υποβοηθά τις επενδύσεις και τον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής δομής των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που αποτελούν (όπως θα αναφέρουμε σε επόμενο κεφάλαιο) την πλειονότητα των επιχειρήσεων στη χώρα μας.
- γ) Μέσω της χρηματοδότησης αυτής αυξάνεται η παραγωγικότητα και γενικότερα η διεθνής ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

2.2.6 ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Τα κυριότερα μειονεκτήματα της Χρηματοδοτικής Μίσθωσης είναι τα εξής:

α) Το υψηλό ονομαστικό κόστος της χρηματοδότησης μέσω Leasing συγκριτικά με τις άλλες μορφές χρηματοδότησης.

Οι εταιρείες Leasing, όμως, υποστηρίζουν ότι, αν στο ονομαστικό επιτόκιο του Τραπεζικού δανεισμού προστεθούν το κόστος της ασφάλειας, οι προμήθειες, το κόστος των εγγυήσεων (υποθήκες, χαρτόσημα, έρευνα τίτλων κλπ.) και παράλληλα, ληφθούν υπ' όψη οι διαφορές φοροαπαλλαγές της χρηματοδότησης μέσω Leasing, τότε μια σύγκριση θα δείξει ότι το κόστος της χρηματοδότησης μέσω Leasing είναι χαμηλότερο του κόστους Τραπεζικού δανεισμού.

β) Σε πολλές περιπτώσεις, οι εταιρείες Leasing με τη διατήρηση της νομικής κυριότητας του εξοπλισμού και για την παρακολούθηση της τύχης του παρεμβαίνουν σε οικονομικά και διαχειριστικά θέματα της μισθώτριας εταιρείας.

γ) Ο μισθωτής χάνει την υπολειμματική αξία του εξοπλισμού, γιατί όταν λήξει η σύμβαση πρέπει να επιτρέψει τον εξοπλισμό ή να κάνει νέες διαπραγματεύσεις. Η χρηματοδοτική μίσθωση λόγω του σχετικά υψηλού κόστους είναι κατάλληλη για μεσομακροπρόθεσμες και όχι βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις.

δ) Όταν ένα μεγάλο μέρος του εξοπλισμού της μισθώτριας επιχείρησης στηρίζεται στη χρηματοδοτική μίσθωση τότε, παρά την βελτίωση του δείκτη «δανειακής επιβάρυνσης» (σχέση ιδίων προς ξένα κεφάλαια), μπορεί να εκδηλωθεί δισταγμός εκ μέρους των τραπεζών για χρηματοδότηση της επιχείρησης και επιπλέον ο εξοπλισμός αυτός δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για εμπράγματα ασφάλεια σε περίπτωση δανεισμού.

Γενικά μπορούμε να πούμε ότι, τα πλεονεκτήματα του θεσμού της χρηματοδοτικής μίσθωσης αντισταθμίζουν τα μειονεκτήματα τόσο σε επίπεδο επιχειρήσεων όσο και σε επίπεδο εθνικής οικονομίας, Συνεπώς, η

χρηματοδοτική μίσθωση είναι μια εναλλακτική και συμπληρωματική μορφή χρηματοδότησης και καλύπτει χρηματοδοτικές ανάγκες εκεί που δεν μπορεί να καλύψει ο παραδοσιακός δανεισμός.

2.2.7 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Γενικότερα, οι όροι της χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι τέτοιοι ώστε μπορούμε να πούμε ότι την εξισώνουν με μακροπρόθεσμο δάνειο το οποίο χορηγείται για την αγορά παγίου. Ο εκμισθωτής αξιολογεί τον πιστωτικό κίνδυνο που εμπεριέχει η σύμβαση του αντικειμένου με τον μισθωτή με κριτήρια ανάλογα του δανεισμού.

Η χρηματοδοτική μίσθωση και ο μακροπρόθεσμος δανεισμός αποτελούν ουσιαστικά δύο εναλλακτικές μεθόδους χρηματοδότησης. Για να καταφέρουμε να διαλέξουμε μία από τις δύο μεθόδους και να επιλέξουμε την πιο συμφέρουσα για την επιχείρηση πρέπει να λάβουμε υπόψη μας τα παρακάτω:

- Τη φορολογική αντιμετώπιση, όπως κάθε φορά καθορίζεται από τις φορολογικές αρχές. Ο εκμισθωτής συνήθως απολαμβάνει τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με το πάγιο (αποσβέσεις)
- Τη μέθοδο απόσβεσης.
- Την αντιμετώπιση του μισθώματος ως εξόδου του μισθωτή και της καταχώρισή του στα αποτελέσματα χρήσεως.
- Τον έλεγχο της κυριότητας του παγίου. Στη χρηματοδοτική μίσθωση η κυριότητα του παγίου αποκτάται από το μισθωτή με την πληρωμή κάποιου ποσού στο τέλος της μίσθωσης, ενώ στην αγορά με δανεισμό η κυριότητα περνάει άμεσα στον αγοραστή.
- Το γεγονός ότι τα μισθώματα στην περίπτωση της χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλονται στην αρχή της περιόδου που καλύπτουν. Αντίθετα, στην περίπτωση του δανείου οι τόκοι καταβάλλονται στο τέλος της περιόδου, ενώ συνήθως υπάρχει και περίοδος χάριτος.

Επίσης είναι χρήσιμο να συνυπολογίζονται τα ακόλουθα:

- Η χρηματοδοτική μίσθωση βελτιώνει την κεφαλαιακή διάρθρωση της επιχείρησης.

- Τα πάγια στην περίπτωση της χρηματοδοτικής μίσθωσης παρακολουθούνται σε λογαριασμούς τάξεως (Βάσει του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου).
- Η κερδοφορία της επιχείρησης.
- Στην περίπτωση του δανείου οι χρεωστικοί τόκοι αποτελούν έξοδο, όχι όμως και το επιστρεφόμενο κεφάλαιο.

Ουσιαστικά, η σύγκριση των δύο αυτών εναλλακτικών μορφών απόκτησης ενός παγίου, στηρίζεται στις ταμειακές εκροές που προκύπτουν βάσει των παραπάνω δεδομένων για την κάθε μορφή χρηματοδότησης και στο κόστος ευκαιρίας των κεφαλαίων.

2.2.8 TO LEASING ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Εφόσον οι εταιρείες Leasing είναι πολύ διαδεδομένες στη χώρα μας και συμβάλλουν σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό στην οικονομία της Ελλάδας, είναι απαραίτητο να παραθέσουμε ενδεικτικά κάποιες από αυτές. Ο ΠΙΝΑΚΑΣ που ακολουθεί στην παρακείμενη σελίδα εμπεριέχει δέκα (10) εταιρείες Leasing που έχουν δράση στη χώρα μας ,τοποθετημένες με τη χρονολογική σειρά .

Ο ΠΙΝΑΚΑΣ επίσης μας δείχνει και το ποσοστό συμμετοχής των Τραπεζών σε αυτά τα προγράμματα των εταιριών. Όπως διαπιστώνεται και παρακάτω κάποιες από αυτές τις εταιρίες είναι εξολοκλήρου θυγατρικές των Τραπεζών, με 0% συμμετοχής άλλων εταιριών ή απλά μικρού ποσοστού.

Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι η Χρηματοδοτική Μίσθωση (Leasing) στη χώρα μας χρησιμοποιήθηκε περισσότερο από τις σχετικά μεγάλες παρά από τις μικρές επιχειρήσεις.

Ο θεσμός της χρηματοδοτικής μίσθωσης βρίσκεται σε δυναμική ανάπτυξη και οι προοπτικές της είναι ευοίωνες για τη χώρα μας.

Οι εταιρείες Leasing στη χώρα μας με τη χρονολογική σειρά είναι οι εξής:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ
1. ALPHA LEASING	Άλφα Τράπεζα Πειραιώς 50% Λοιποί μέτοχοι 50%	Αύγουστος 1981
2. ETBA LEASING	Κύριος μέτοχος η ETBA	1987
3. CITI LEASING	Εξ ολοκλήρου θυγατρική της CITI BANK	Σεπτέμβριος 1987
4. ΕΜΠΟΡΙΚΗ LEASING	Λειτουργήσε σαν Joint- venture (Κοινοπραξία) της BANQUE NATIONAL DE PARIS και της ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ από το 1990 μέχρι το 1993. Σήμερα η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ κατέχει το 100% των μετόχων	Μάρτιος 1990
5. ΕΘΝΙΚΗ LEASING	ΕΤΕ 50% CREDIT LYONNAIS 50% (Είναι μέλος ενός δικτύου 26 Εταιρειών Leasing, οι οποίες είναι διασπαρμένες στις κύριες χρηματοπιστωτικές αγορές Ευρώπης, ΗΠΑ και Ασίας)	Δεκέμβριος 1990

6. ATE LEASING	ATE 100%	Απρίλιος 1991
7. ERGO LEASING	Βασικός μέτοχος είναι η Τράπεζα Εργασίας	Ιούνιος 1991
8. ABN-AMBRO LEASING	ABN-AMBRO BANK	1991
9. ΠΕΙΡΑΙΩΣ LEASING	Κύριος μέτοχος είναι η Τράπεζα Πειραιώς	Ιανουάριος 1993
10. ΙΟΝΙΚΗ LEASING	Ιονική Τράπεζα 100%	Ιούνιος 1993

2.3 FACTORING (ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ)

Το Factoring (ή Πρακτορεία Επιχειρηματικών Απαιτήσεων) είναι μια μορφή σύγχρονης χρηματοδότησης που απευθύνεται κατά κύριο λόγο στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Θεωρείται ένα αρκετά σύνθετο, ευέλικτο και υψηλής τεχνολογίας χρηματοπιστωτικό εργαλείο του εμπορίου και της επιχειρηματικότητας.

Ένας ολοκληρωμένος ορισμός που θα μπορούσε να δοθεί για το Factoring «full service factoring» είναι ο εξής: Το Factoring είναι μια συμβατική σχέση στα πλαίσια της οποίας μια εταιρεία Factoring (συνήθως Τράπεζα), που λέγεται διεθνώς factor, αγοράζει το σύνολο ή το μεγαλύτερο μέρος των απαιτήσεων του πελάτη της – πωλητή (factoree), που προέρχονται από των επί πιστώσει εμπορευμάτων ή παροχή υπηρεσιών και προσφέρει σ' αυτόν ορισμένες υπηρεσίες όπως:

– Χορήγηση προκαταβολών

- Κάλυψη πιστωτικού κινδύνου (σε περίπτωση οικονομικής αδυναμίας και αφερεγγυότητας του πελάτη του πωλητή)
- Διαχείριση των εκχωρούμενων απαιτήσεων, δηλαδή έλεγχο φερεγγυότητας αγοραστών, λογιστική παρακολούθηση, είσπραξη απαιτήσεων κλπ.

Από τον ορισμό αυτό προκύπτει ότι το Factoring, σε μία ολοκληρωμένη μορφή του (full service factoring) παρέχει μια δέσμη υπηρεσιών από χρηματοδότηση και ασφάλιση πιστωτικού κινδύνου μέχρι και παροχή υπηρεσιών (λογιστική παρακολούθηση και διαχείριση των απαιτήσεων κλπ.) και καλύπτει, πράγματι, ένα ευρύ φάσμα αναγκών του πελάτη.

Οι κυριότερες υπηρεσίες που παρέχει το Factoring είναι το εξής:

α) Χρηματοδότηση

Η κυριότερη και συνηθέστερη υπηρεσία του Factoring είναι η χρηματοδότηση, δηλαδή η αντιμετώπιση του προβλήματος ρευστότητας του πελάτη.

Η χρηματοδότηση αυτή, συνήθως, έχει τη μορφή της χορήγησης προκαταβολών του πελάτη-πωλητή (τιμολόγια, συναλλαγματικές, μεταχρονολογούμενες επιταγές, γραμμάτια σε διαταγή) σε ποσοστό, συνήθως, 75% - 90%.

Στην πράξη η διαδικασία της χρηματοδότησης γίνεται ως εξής:

Ο πελάτης-πωλητής (εμπορική ή βιομηχανική εταιρεία) παραδίδει στην εταιρεία Factoring, δηλαδή στη χρηματοδοτούσα Τράπεζα (Factor), σε χρονικά διαστήματα που έχουν συμφωνηθεί (π.χ. κάθε 15 ημέρες) συγκεντρωτικό πίνακα των απαιτήσεων του έναντι τρίτων που προκύπτει από τιμολόγια που εκδόθηκαν.

Η Τράπεζα (Factor) όταν πάρει αυτόν τον πίνακα κάνει ορισμένους ελέγχους και επαληθεύσεις και προσδιορίζει ποια τιμολόγια του πελάτη της (πωλητή) δέχεται και ποια απορρίπτει, Από το συλλογικό ποσό που προκύπτει από τα τιμολόγια που εγκρίθηκαν και δέχεται η Τράπεζα (Factor) να αγοράσει

αφαιρείται το κόστος του Factoring και το υπόλοιπο προκαταβάλλεται στον πελάτη της – πωλητή (factoree).

Στο κόστος του factoring περιλαμβάνονται:

1. Ο τόκος των προκαταβολών που δίνει η εταιρεία factoring (factor) στον πελάτη της – πωλητή (factoree) για τις απαιτήσεις του δεύτερου έναντι τρίτων (προμηθευτών του πελάτη), τις οποίες η εταιρεία factoring εισπράζει σε μεταγενέστερο χρόνο.
2. Η προμήθεια της εταιρείας factoring ενοποιείται σ' ένα ποσοστό, στο οποίο συγχωνεύεται ο τόκος και η προμήθεια της εταιρείας factoring και που ενδέχεται να είναι αρκετά υψηλό π.χ. 4% γιατί υπολογίζεται και ο κίνδυνος της τυχόν ζημιάς.

β) Κάλυψη Πιστωτικού Κινδύνου

Η υπηρεσία αυτή συνίσταται στην υποχρέωση του Factor να καταβάλλει ο ίδιος στον προμηθευτή-εκχωρητή την αξία των εκχωρηθέντων τιμολογίων (απαιτήσεων), σε περίπτωση που ο οφειλέτης (πελάτης του προμηθευτή) αδυνατεί να εξοφλήσει την οφειλή του σε καθορισμένο χρονικό διάστημα που συνήθως κυμαίνεται 90-120 ημέρες μετά τη λήξη της προθεσμίας πληρωμής της απαίτησης.

Όσον αφορά το εύρος της κάλυψης του πιστωτικού κινδύνου που παρέχει ο Factor πρέπει να αναφέρουμε τα εξής: Οι απαιτήσεις που εκχωρούνται πρέπει να μην πάσχουν από κανένα νομικό ελάττωμα. Αυτό σημαίνει ότι δεν καλύπτεται ο κίνδυνος μη πληρωμής από τον οφειλέτη (πελάτη του προμηθευτή) όταν αυτός προβάλλει νόμιμους λόγους μη πληρωμής, λόγω π.χ. κακής ποιότητας των προϊόντων ή σοβαρής καθυστέρησης στην παράδοση των εμπορευμάτων κλπ.

Επίσης ο Factor δεν καλύπτει την μη πληρωμή των απαιτήσεων από τον οφειλέτη, λόγω πολιτικών αναταραχών στη χώρα του οφειλέτη (πολιτικό κίνδυνο)

γ) Διαχείριση Απαιτήσεων

Στη διαχείριση των απαιτήσεων παρέχονται οι παρακάτω υπηρεσίες:

- Λογιστική παρακολούθηση των πωλήσεων
- Διαχείριση των λογαριασμών είσπραξης των απαιτήσεων (τιμολόγια) κλπ.

2.3.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

Σύμφωνα με πολλούς Έλληνες και ξένους συγγραφείς οι πρώτες μορφές πρακτορείας εμφανίσθηκαν κατά τον 15^ο και 16^ο αιώνα.

Οι πρώτες επιχειρήσεις που ασχολήθηκαν με την πρακτορεία δημιουργήθηκαν από τους «del credere» που ήταν συνεργάτες των Άγγλων εξαγωγέων στις παλιές αμερικανικές αποικίες, οι οποίες εγκατέλειψαν τις προσπάθειες είσπραξης των απαιτήσεων από τις πωλήσεις τους. Έτσι, άρχισαν να προσφέρουν εγγυήσεις στις υποχρεώσεις των Αμερικάνων πελατών τους και επιπλέον προέβαιναν και στην εξόφληση προς τους προμηθευτές, οι οποίοι διέθεταν σε αυτούς τα προς είσπραξη τιμολόγια των πελατών τους.

Στη σημερινή της μορφή η πρακτορεία εμφανίσθηκε για πρώτη φορά στις ΗΠΑ κατά το τέλος του 19^{ου} αιώνα. Αυτό συνέβηκε γιατί ισχυροποιήθηκαν οι βιομήχανοι εξαιτίας της παραχωρηθείσης βιομηχανικής και οικονομικής ανάπτυξης των ΗΠΑ με αποτέλεσμα να μην χρειάζονται πλέον τις υπηρεσίες των πρακτόρων και να πραγματοποιούν οι ίδιοι τις δραστηριότητες αυτές. Οι πράκτορες τότε για να μπορέσουν να επιβιώσουν αναγκάστηκαν να προσφέρουν νέες υπηρεσίες που δεν συνέφερε στους βιομηχάνους να τις ασκούν μόνοι τους. Με τον τρόπο αυτό δημιουργήθηκε η σύγχρονη πρακτορεία με την μορφή που την ξέρουμε και σήμερα.

Στις ΗΠΑ ενώ δεν υπήρξε στην αρχή ειδικό νομοθετικό πλαίσιο για την πρακτορεία, ήδη από τη δεκαετία του 1940 έχει δημιουργηθεί ειδικός νόμος ο οποίος και εφαρμόζεται στις περισσότερες πολιτείες. Σήμερα στη χώρα αυτή

υπάρχουν πάνω από 15 μεγάλες επιχειρήσεις που ασχολούνται με δραστηριότητες πρακτορείας, οι οποίες μάλιστα πραγματοποιούν κάθε χρόνο ένα κύκλο εργασιών πολλών αξίας πολλών δισεκατομμυρίων δολαρίων. Συγκεκριμένα ενώ ο κύκλος εργασιών των εταιρειών πρακτορείας στις ΗΠΑ το 1994 ανήρχετο περίπου 53 δις δολάρια, το 1998 έφθασε τα 75,5 δις δολάρια. Μετά τη διακήρυξη ανεξαρτησίας τους, οι Αμερικανοί επέβαλαν ένα δασμολόγιο ¹ στις ευρωπαϊκές εισαγωγές για να τονώσουν την εθνική τους βιομηχανία. Κάτω από το καθεστώς αυτό οι πράκτορες βρήκαν μια ήδη διαμορφωμένη ζήτηση για τις υπηρεσίες τους. Η πρακτορεία στη χώρα αυτή έχει αναπτυχθεί εξαιρετικά γεγονός που οφείλεται κατά ένα μεγάλο μέρος στη συμμετοχή των Τραπεζών. Πράγματι οι Τράπεζες έχουν έντονη συμμετοχή σε αυτή τη λειτουργία της πρακτορείας από τα μέσα της δεκαετίας του 1960, όταν η υπηρεσία που ήταν αρμόδια της Κεντρικής Τράπεζας καθόρισε ότι η πρακτορεία αποτελούσε μια νόμιμη Τραπεζική δραστηριότητα. Η γρήγορη ανάπτυξη της πρακτορείας στην Αμερική και ιδιαίτερα στην αρχή της, στις υφαντουργίες, συνέβαλε στη διαμόρφωση τμημάτων πιστώσεων για τους πράκτορες. Το τμήμα των πιστώσεων βασικά χωρίστηκε σε δύο τομείς, εκείνον του χονδρικού εμπορίου που αναφέρεται στις πιστώσεις σε βιομηχανίες, και του λιανικού εμπορίου που αναφέρεται στις πιστώσεις που είχε σε πολυκαταστήματα, σε αλυσίδες καταστημάτων καθώς επίσης και σε μεμονωμένα καταστήματα. Πολλές Τράπεζες έχουν εντρυφήσει στην αγορά της εμπορικής πρακτορείας και καλύπτουν ποσοστό πάνω από το μισό του συνολικού όγκου της πρακτορείας στις ΗΠΑ. Ενδεικτικά ο κύκλος εργασιών που της πρακτορείας που δραστηριοποιείται παγκοσμίως για το 1998 έφθασε τα 630 δις δολάρια στις ΗΠΑ σε σύγκριση με το 1984 που ήταν μόλις 70 δις δολάρια. Εξάλλου παγκοσμίως το 1998 λειτουργούσαν περισσότερες από 700 τέτοιου είδους εταιρείες πρακτορείας των οποίων οι εργασίες κατά το 94%

αφορούσαν την εγχώρια πρακτορεία και μόνο κατά 6% είχαν διευρυνθεί στη διεθνή πρακτορεία.

Οι πρώτες αμερικανικές Τράπεζες που ασχολήθηκαν στη δεκαετία του 1960 με την πρακτορεία ήταν η Bank of America, η First National Bank of Boston και η First Pennsylvania Banking η οποία με την Trust Company εγκατέστησαν τη δική τους μονάδα πρακτορείας ενώ στα επόμενα χρόνια ακολούθησαν πολλές άλλες.

Στην Ευρώπη και συγκεκριμένα πρώτα στις Σκανδιναβικές χώρες και κατόπιν στη Μεγάλη Βρετανία, η πρακτορεία με τη σύγχρονη μορφή της πρωτοεμφανίστηκε περίπου στην ίδια περίοδο, δηλαδή γύρω στο 1960 και έγινε ευρέως γνωστή σαν μια χρηματοοικονομική υπηρεσία για τις επιχειρήσεις που δεν ήταν σε θέση να αποκτήσουν χρηματοοικονομικές διευκολύνσεις από τις Τράπεζές τους. Ενδεικτικά στη Μεγάλη Βρετανία πραγματοποιήθηκαν το 1978 εργασίες κύκλου της τάξεως των 1.335 εκατ. λιρών, εμφανίζοντας μάλιστα μια αύξηση 38% από την προηγούμενη χρονιά. Εξάλλου το Association of British Factors ανέφερε ότι ο αριθμός των επιχειρήσεων που χρησιμοποίησαν το 1978 την πρακτορεία ήταν 30% μεγαλύτερος σε σύγκριση με την προηγούμενη χρονιά και ότι παρατηρήθηκε ,εκείνο το έτος, η μεγαλύτερη αύξηση από τότε που εφαρμόστηκε η πρακτορεία στη Μεγάλη Βρετανία. Η ικανοποιητική αύξηση της ζήτησεως των υπηρεσιών της πρακτορείας τα επόμενα χρόνια ήταν το εξίσου σημαντική με αποτέλεσμα σήμερα η Μεγάλη Βρετανία να αποτελεί την μεγαλύτερη παγκόσμια αγορά πρακτορείας, με κύκλο εργασιών περίπου 99 δις δολάρια, ενώ στη δεύτερη θέση βρίσκεται η Ιταλία με κύκλο εργασιών περίπου 89 δις δολάρια εξ αιτίας κυρίως των θυγατρικών εταιρειών factoring που ίδρυσαν τα μεγάλα βιομηχανικά συγκροτήματα της Fiat, της Pirelli, της Benetton κλπ. Στη Δυτική Γερμανία η πρακτορεία εμφανίστηκε το 1958 από τη Mittelrheinische Kreditbank Dr.Horbach&Co Mainz. Σήμερα υπάρχουν στη Γερμανία περισσότερες από δέκα επιχειρήσεις που ασχολούνται ενεργά με την πρακτορεία.

Η έννοια της πρακτορείας ήταν σχεδόν άγνωστη στην ελληνική πραγματικότητα μέχρι και το πέρας της προηγούμενης δεκαετίας αν και ήταν γνωστές στη νομοθεσία μας οι έννοιες της εκχώρησης και της αναδοχής χρέους.

Επομένως, σύμφωνα με την ισχύουσα στην Ελλάδα νομοθεσία οι εργασίες πρακτορείας μπορούν να διεκπεραιωθούν μόνο από τράπεζες που λειτουργούν πλήρως νόμιμα στην Ελλάδα και ανώνυμες εταιρείες που έχουν σαν αυτοτελή και μοναδικό σκοπό τους την πρακτορεία και ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο το μισό που από αυτό που απαιτείται βάση νόμου για τη σύσταση τράπεζας. Οι μετοχές των εταιρειών αυτών είναι ονομαστικές και η λειτουργία τους υπόκειται στον συνεχή έλεγχο της Τράπεζας της Ελλάδος. Οι εταιρείες πρακτορείας μπορούν να διενεργήσουν τόσο εγχώρια όσο και διεθνή πρακτορεία, ανεξαρτήτως της έδρας τους. Οι συμβάσεις πρακτορείας καταρτίζονται εγγράφως και είναι δυνατόν να αφορούν και απαιτήσεις που δεν πραγματοποιήθηκαν κατά το χρόνο σύναψής τους. Εξ άλλου τα συνολικά έσοδα των εταιριών πρακτορείας υπάγονται στο καθεστώς του ΦΠΑ και οι συμβάσεις πρακτορείας δεν υπάγονται σε ειδικό φόρο τραπεζικών εργασιών έστω και αν πραγματοποιούνται από Τράπεζες, στοιχείο που ακόμη αποδεικνύει ότι η πρακτορεία δεν αποτελεί τραπεζική εργασία. Ακόμη και οι εταιρείες πρακτορείας δεν επιτρέπεται να προεξοφλούν σε ένα συγκεκριμένο προμηθευτή απαιτήσεις που υπερβαίνουν το 25% των ιδίων κεφαλαίου της εταιρείας τους.

Η πρακτορεία ξεκίνησε αρχικά από τις υφαντουργικές βιομηχανίες ως αποτέλεσμα της μεγάλης πιστωτικής περιόδου που ζητείτο από τους αγοραστές των υφαντουργικών προϊόντων. Η εποχιακή φύση των πωλήσεων των ενδυμάτων και των άλλων υφαντουργικών προϊόντων απαιτεί αντίστοιχες βιομηχανίες να παράγουν σε μεγάλες ποσότητες πολύ πριν από την περίοδο των πωλήσεων. Έτσι οι παραγωγοί υφαντουργικών προϊόντων στέλνουν συνήθως τα εμπορεύματα στους αγοραστές τους μόλις τα παράγουν, αλλά δεν απαιτούν πληρωμή πριν αρχίσει η περίοδος των πωλήσεων τους. Με τον τρόπο αυτό

κρατάνε αρκετά υψηλά επίπεδα απαιτήσεων και προσφεύγουν στον πράκτορα ώστε να λάβουν το απαιτούμενο κεφάλαιο κίνησης.

Αν και οι περισσότεροι από τους λογαριασμούς απαιτήσεων που αγοράζουν οι ελληνικές επιχειρήσεις πρακτορείας είναι από υφαντουργικές επιχειρήσεις, τα τελευταία χρόνια την πρακτορεία των απαιτήσεων εκμεταλλεύεται μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων, όπως είναι π.χ. οι επιχειρήσεις εμπορίας μετάλλων, επίπλων γραφείου, χάρτου κ.τ.λ.

2.3.2 ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ FACTORING

Τα βασικά στοιχεία του χρηματοπιστωτικού αυτού εργαλείου που το διαφοροποιούν από τις γνωστές παρεμφερείς τραπεζικές εργασίες (προεξόφληση και είσπραξη συναλλαγματικών, φορτωτικών κλπ.) είναι οι εξής:

α) Ο πελάτης εκχωρεί στην εταιρεία Factoring, κατά κανόνα, το σύνολο των απαιτήσεων ή ένα αυστηρά οριοθετημένο μέρος αυτών.

β) Το Factoring αποτελεί μια δέσμη υπηρεσιών που καλύπτει ένα ευρύ φάσμα αναγκών του πελάτη.

Ο πελάτης όμως, όπως θα δούμε παρακάτω, έχει την ευχέρεια να επιλέξει εκείνες τις υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις ειδικότερες ανάγκες του.

γ) Στην περίπτωση του γνήσιου Factoring, ο Factor αναλαμβάνει μέσα σε ορισμένα όρια και ορισμένες προϋποθέσεις, το λεγόμενο πιστωτικό κίνδυνο. Δηλαδή εάν ο οφειλέτης (αγοραστής του εμπορεύματος ή της υπηρεσίας) δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, ο Factor δεν ζητεί από τον πελάτη του- πωλητή την επιστροφή της προκαταβολής που τυχόν έχει χορηγήσει σ' αυτόν, αλλά παραιτείται του δικαιώματος, αναγωγής κατ' αυτού (χρηματοδότηση χωρίς δικαίωμα αναγωγής).

2.3.3 ΕΙΔΗ FACTORING

Το Factoring λειτουργεί μέσα σ' ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, όπως ήδη αναφέραμε παραπάνω, και ανάλογα με το είδος των υπηρεσιών που παρέχονται στον πελάτη, την αναγγελία ή μη της εκχώρησης των απαιτήσεων στον «τρίτο-οφειλέτη» και στον τόπο εγκατάστασης των προμηθευτών (εσωτερικό ή εξωτερικό), διακρίνουμε διάφορα είδη Factoring, τα βασικότερα των οποίων είναι τα εξής:

α) Πλήρες ή Γνήσιο Factoring (Full Service Factoring ή Old Line Factoring)

Το είδος αυτό περιλαμβάνει όλες τις υπηρεσίες που ήδη αναφέραμε παραπάνω, δηλαδή χρηματοδότηση, ασφάλιση πιστωτικού κινδύνου και διαχείριση.

β) Εγχώριο (Domestic) Factoring

Το εγχώριο Factoring αφορά την εσωτερική αγορά μιας χώρας. Δηλαδή την ανάληψη της ευθύνης της είσπραξης των τιμολογίων που αφορούν τις πωλήσεις προϊόντων ή υπηρεσιών που πραγματοποιούνται στο εσωτερικό μιας χώρας. Εκτός από την είσπραξη και προεξόφληση των τιμολογίων μπορεί να γίνει και χρηματοδότηση, λογιστική παρακολούθηση των πωλήσεων, διαχείριση των χρηματοοικονομικών της επιχείρησης, μηχανογράφηση, κλπ., ανάλογα με τις ανάγκες και την επιλογή των συγκεκριμένων υπηρεσιών από τον πελάτη.

γ) Διεθνές ή Εξαγωγικό (International ή Export) Factoring

Το διεθνές Factoring αφορά κυρίως τον τομέα των εξαγωγών και εισαγωγών (Export και Import Factoring). Δηλαδή, την ανάληψη της ευθύνης της είσπραξης και προεξόφλησης της απαίτησης των τιμολογίων που αφορούν που αφορούν πωλήσεις προϊόντων στο εξωτερικό (εξαγωγές) ή εισαγωγές .

Το διεθνές Factoring μπορεί να καλύπτει και τις άλλες υπηρεσίες, που αναφέραμε παραπάνω, όπως π.χ. την λογιστική παρακολούθηση των πωλήσεων, την οργάνωση των εργασιών του προμηθευτή κ.ά.

δ) Factoring με Δικαίωμα ή χωρίς Δικαίωμα Αναγωγής (with Recourse ή without Recourse) Factoring με Δικαίωμα Αναγωγής

Στην περίπτωση αυτή τον κίνδυνο της μη πληρωμής των τιμολογίων από τον πελάτη του προμηθευτή δεν αναλαμβάνει ο Factor αλλά προμηθευτής-εκχωρητής.

Ο Factor διατηρεί το δικαίωμα να επιστρέψει τα απλήρωτα τιμολόγια στον προμηθευτή και να εισπράξει από αυτόν τα αντίστοιχα ποσά των απλήρωτων τιμολογίων. Factoring χωρίς Δικαίωμα Αναγωγής

Στην περίπτωση αυτή τον κίνδυνο της μη πληρωμής των τιμολογίων από τον πελάτη του προμηθευτή αναλαμβάνει ο Factor και όχι ο προμηθευτής, οπότε ο Factor δεν έχει δικαίωμα να επιστρέψει τα απλήρωτα τιμολόγια στον προμηθευτή και να εισπράξει τα αντίστοιχα ποσά.

Συνήθως το Factoring αρχίζει με το «δικαίωμα αναγωγής» (with recourse), που είναι ασφαλές και όταν έχει ολοκληρωθεί ένα ικανοποιητικό δίκτυο πληροφόρησης που επιτρέπει την αξιολόγηση της φερεγγυότητας των πελατών τότε προχωρεί στο «Factoring χωρίς το Δικαίωμα Αναγωγής» (Factoring without Recourse).

ε) Factoring Εμπιστευτικό ή μη Εμπιστευτικό (Disclosed ή Undisclosed Factoring) Εμπιστευτικό (Disclosed) Factoring

Εδώ ο προμηθευτής εκχωρεί τις απαιτήσεις του στον Factor με την συμφωνία ότι η εκχώρηση αυτή να μην γνωστοποιηθεί στον πελάτη (του προμηθευτή). Διατηρείται δηλαδή μυστική. Η συμφωνία αυτή γίνεται συνήθως για να προστατευθεί ο Factor από πελάτες που έχουν υψηλό «ρίσκο».

Μη εμπιστευτικό (Undisclosed) Factoring Στην περίπτωση αυτή, ο πελάτης (του προμηθευτή) γνωρίζει τη συμφωνία που έχει γίνει μεταξύ του προμηθευτή και του Factor. Οι δύο συμβαλλόμενοι ενημερώνουν τον πελάτη τους.

στ) Factoring μόνο για χρηματοδότηση (Bulk Inhouse Factoring)

Η μόνη υπηρεσία που παρέχεται στον πελάτη είναι η χρηματοδότηση μέχρι το ύψος των εισπρακτέων τιμολογίων, χωρίς την ανάληψη από τον Factor του πιστωτικού κινδύνου σε περίπτωση μη πληρωμής των τιμολογίων από τον πελάτη του προμηθευτή. Κατ' ουσία είναι μια μορφή χρηματοδότησης με ενέχυρο τα τιμολόγια που εκχωρήθηκαν για είσπραξη.

ζ) Factoring χωρίς χρηματοδότηση (Maturity Factoring)

Στην περίπτωση αυτή, παρέχονται όλες οι υπηρεσίες από την χρηματοδότηση. Ο πελάτης που επιλέγει αυτό το είδος Factoring ενδιαφέρεται κυρίως για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου και την ανάληψη της διαχείρισης των απαιτήσεων από τον Factor π.χ., είσπραξη τιμολογίων, λογιστική παρακολούθηση κλπ.

2.3.4 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ FACTORING

Πλεονεκτήματα για τον προμηθευτή-Εκχωρητή

α) Το Factoring αποτελεί μια εναλλακτική και συμπληρωματική μορφή χρηματοδότησης που διευρύνει την πιστοληπτική ικανότητα του εκχωρητή-προμηθευτή.

β) Ενισχύει χρηματοδοτικά και διευκολύνει την ρευστότητα των μικρομεσαίων και εξαγωγικών επιχειρήσεων και συμβάλλει στην αύξηση των πωλήσεων και συνεπώς και των κερδών τους.

γ) Παρέχει ασφαλιστική κάλυψη των απαιτήσεων. Με την ανάθεση των εισπράξεων των απαιτήσεων στην εταιρεία Factoring , ο προμηθευτής-εκχωρητής απαλλάσσεται από τον κίνδυνο της αφερεγγυότητας των πελατών του και περιορίζει τις προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις.

δ) Συμβάλλει στην ορθολογικότερη χρηματοοικονομική διαχείριση των επιχειρήσεων που δεν διαθέτουν οργανωμένα λογιστήρια και νομικά τμήματα.

ε) Παρέχει καλύτερο δίκτυο πληροφόρησης και είναι συνεπώς ευκολότερο να ελέγχεται ο πελάτης του προμηθευτή (και σε συνεργασία με τους άλλους Factors) και να αξιολογείται η φερεγγυότητα του.

στ) Χρηματοδοτεί με βάση την ποιότητα των προϊόντων που ικανοποιούν τους πελάτες και όχι με την οικονομική επιφάνεια της εταιρείας. Αυτό βοηθάει μια εταιρεία με καλής ποιότητας προϊόντα αλλά με χρηματοδοτικά προβλήματα να ενισχύονται με το Factoring.

ζ) Περιορίζει τον συναλλαγματικό κίνδυνο στην περίπτωση του εξαγωγικού Factoring. Η χρηματοδότηση γίνεται σε δραχμές και ανέρχεται συνήθως στο 80% της απαίτησης, με συνέπεια ο συναλλαγματικός κίνδυνος του εξαγωγέα να περιορίζεται στο υπόλοιπο 20% της απαίτησης.

Μειονεκτήματα για τον προμηθευτή-Εκχωρητή

Ως μειονέκτημα σε γενικές γραμμές, για τον προμηθευτή, θα μπορούσε να αναφερθεί η περίπτωση που τα εισπρακτέα τιμολόγια είναι πολλά και μικρής αξίας, οπότε το διαχειριστικό κόστος αυξάνεται κάνοντας το Factoring απρόσφορο και δαπανηρό.

2.4 ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ

Ένα προϊόν μεγάλης σημασίας που παρέχουν οι τράπεζες στις επιχειρήσεις σήμερα είναι και αυτό της τακτοποίησης της μισθοδοσίας των υπαλλήλων. Μέσω της μισθοδοσίας η τράπεζα δεν επιτυγχάνει απλά την αύξηση του πελατολογίου της αλλά επιπλέον επιτυγχάνει την απόκτηση ενεργού πελατολογίου, εφόσον οι μισθοδοτούμενοι, όσο θα πληρώνονται μέσω τραπέζης, θα έρχονται σε επαφή με κάποιο από τα δίκτυα εξυπηρέτησης-πώλησης της τράπεζας. Παράλληλα είναι σημαντικό ότι η τράπεζα πλέον έχει μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα των συγκεκριμένων πελατών αφού πλέον γνωρίζει κάθε πότε αυτοί πληρώνονται, τι μισθό παίρνουν κα. Παράλληλα όμως με την τράπεζα, απαιτείται η ύπαρξη ωφελειών και για τα άλλα δύο μέλη αυτής της τριγωνικής σχέσης που διαμορφώνεται από το προϊόν της μισθοδοσίας για να καταστεί εφικτή. Για το λόγο αυτό οι τράπεζες ενισχύουν τα προγράμματα μισθοδοσίας με μια σειρά από πλεονεκτήματα τόσο για τους εργοδότες όσο και για τους εργαζόμενους.

Από την πλευρά του εργοδότη, το βασικό προνόμιο είναι η ευκολία στην πληρωμή των υπαλλήλων και συνάμα στην παρακολούθηση του κόστους εργασίας . Ο εργοδότης πλέον αρκεί να καταθέσει τα χρήματα που απαιτούνται για το σύνολο των μισθοδοσιών του μήνα συνήθως στο λογαριασμό όψεως της επιχείρησης. Παράλληλα θα πρέπει να έχει ετοιμάσει μια λίστα με τα ονόματα των υπαλλήλων και δίπλα σε κάθε ένα από αυτά να έχει σημειώσει το ποσό του μισθού που του αναλογεί . Η τράπεζα από εκεί και πέρα αναλαμβάνει όλα τα περεταίρω. Έτσι ο εργοδότης απαλλάσσεται από τον κίνδυνο τυχών λαθών στο μέτρημα, όπως και από τον κίνδυνο να κλαπούν τα χρήματα της μισθοδοσίας κτλ. Επιπλέον σε μισθοδοσίες μεγάλων επιχειρήσεων, πολλές φορές οι τράπεζες παρέχουν και ασφαλιστική κάλυψη των υπαλλήλων που σίγουρα αυτό μεταφράζεται και ως ένα άμεσα οικονομικό όφελος για την επιχείρηση.

Αναφέρουμε τα παρακάτω προνόμια που συναντάμε για τις επιχειρήσεις :

- 1) Επεξεργασία στοιχείων για έκδοση μισθοδοσίας.
- 2) Αποστολή αρχείου στις Τράπεζες για κατάθεση στους λογαριασμούς των εργαζομένων.
- 3) Ετοιμασία μηνιαίων μισθοδοτικών καταστάσεων και εκκαθαριστικών σημειωμάτων. Απόδοση ασφαλιστικών εισφορών στα ασφαλιστικά ταμεία.
- 4) Ετοιμασία και υποβολή της ετήσιας κατάστασης στις Επιθεωρήσεις Εργασίας.
- 5) Έκδοση βεβαιώσεων αποδοχών και παροχή στοιχείων για την έκδοση της περιοδικής και της οριστικής δήλωσης Φ.Μ.Υ. καθώς και του λογιστικού άρθρου.
- 6) Υπολογισμός προϋπολογισμού και προβλέψεις κόστους ανθρώπινου δυναμικού.

Ως προς τους εργαζόμενους τα προνόμια είναι συνήθως πολύ περισσότερα.

Ένα από αυτά είναι το προνομιακό πιστωτικό επιτόκιο του λογαριασμού μισθοδοσίας (που συνήθως πρόκειται για τρεχούμενο λογαριασμό). Αντίστοιχα οι μισθοδοτούμενοι έχουν προνομιακό επιτόκιο και στις διάφορες κατηγορίες χορήγησης, από πιστωτικές κάρτες μέχρι δάνεια καταναλωτικά και

επισκευαστικά. Καλύτερο είναι συνήθως και το επιτόκιο στη συγκέντρωση καταναλωτικών οφειλών που απολαμβάνουν.

Επίπρόσθετα επιγραμματικά μπορούμε να αναφέρουμε μια σειρά από εξίσου σημαντικά προνόμια που αφορούν τους εργαζομένους :

1) Λογαριασμός μισθοδοσίας με προνομιακό επιτόκιο κατάθεσης και όριο υπερανάληψης.

2) Δωρεάν πάγιες εντολές για την αυτόματη εξόφληση λογαριασμών και άλλων τακτικών καταβολών.

3) Πιστωτικές κάρτες χωρίς ετήσια συνδρομή.

4) Καταναλωτικά δάνεια καθώς επίσης και προγράμματα συγκέντρωσης και εξόφλησης οφειλών με προνομιακά επιτόκια, μειωμένα έξοδα φακέλου.

5) Αποταμιευτικά, Συνταξιοδοτικά και Επενδυτικά Προγράμματα με προνομιακούς όρους ως προς το μέγεθος της ελάχιστης δόσης ή την περιοδικότητα των καταβολών.

6) Ασφαλιστικά προϊόντα με προνομιακούς όρους, όπως για παράδειγμα πακέτο κάλυψης εξωνοσοκομειακής περίθαλψης, ασφάλιση αυτοκινήτων σε συνδυασμό με οδική βοήθεια, κάλυψη κατοικίας κλπ

2.5 ΚΑΡΤΕΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ

Οι πιστωτικές κάρτες είναι το μέσο με το οποίο διεκπεραιώνεται σήμερα ένα μεγάλο μέρος των συναλλαγών των καταναλωτών. Αποτελούν ένα συμπληρωματικό μέσο συναλλαγών, που χρησιμοποιείται στην αγορά μαζί με το μετρητό χρήμα.

Οι πιστωτικές κάρτες παρέχουν ασφάλεια στις συναλλαγές (παρότι πάντα δημιουργούνται προβλήματα, αφού σε όλες τις ηλεκτρονικές συναλλαγές και δραστηριότητες δε μπορεί να επιτευχθεί απόλυτη ασφάλεια), δεν απαιτούν τη μεταφορά μετρητών, καλύπτουν ανάγκες ανάληψης μετρητών και χρησιμοποιούνται για αγορές αγαθών, η εξόφληση του τιμήματος των οποίων μπορεί να γίνει με δόσεις. Για τη χορήγησή τους, οι τράπεζες εξετάζουν κυρίως το ατομικό δη-λωθέν εισόδημα, όπως αυτό εμφανίζεται στις φορολογικές δηλώσεις και ιδίως στο εκκαθαριστικό σημείωμα της εφορίας και την ύπαρξη ή μη δυσμενών στοιχείων στο σύστημα «Τειρεσίας». Λαμβάνουν υπόψη, επίσης το αν οι αιτούντες είναι μόνιμοι κάτοικοι Ελλάδας, το επάγγελμα, τη μορφή απασχόλησης (μερική ή ολική απασχόληση) και το χρονικό διαστημα που απασχολούνται (τα έτη που εργάζονται καθώς και αν εργάζονται ορισμένους μόνο μήνες του έτους). Ανάλογα με την κάθε τράπεζα και τα κριτήρια αξιολόγησης μπορεί να χορηγηθεί απλή ή χρυσή κάρτα. Η χρυσή κάρτα απευθύνεται κυρίως σε πρόσωπα με σημαντικά υψηλό εισόδημα και υψηλή πιστοληπτική ικανότητα.

Τα δικαιολογητικά που απαιτούν συνήθως οι τράπεζες για την εξέταση του αιτήματος χορήγησης πιστωτικής κάρτας είναι: φωτοτυπία του τελευταίου εκκαθαριστικού σημειώματος της εφορίας (για εξέταση εισοδήματος), φωτοτυπία πρόσφατων μηνιαίων αποδοχών (αφορά τους μισθωτούς) και φωτοτυπία της ταυτότητας. Ο υποψήφιος κάτοχος πιστωτικής κάρτας καλείται επίσης να συμπληρώσει την αίτηση χορήγησης πιστωτικής κάρτας, που ταυτόχρονα αποτελεί και σύμβαση με την τράπεζα, αν εγκριθεί το αίτημά του.

Σε περιπτώσεις καλών πελατών, δηλαδή πελατών που πληρώνουν εγκαίρως τις δόσεις τους, με ικανοποιητικό δηλωθέν εισόδημα και δεν παρουσιάζουν δυσμενή στοιχεία στο σύστημα «Τειρεσίας», οι τράπεζες προχωρούν αυτόματα σε αναπροσαρμογή και αύξηση των πιστωτικών ορίων των καρτών

Έκδοση της πιστωτικής κάρτας

Η πιστωτική κάρτα εκδίδεται στο όνομα ενός πελάτη και οι συναλλαγές χρεώνονται σε έναν ανοιχτό πιστωτικό λογαριασμό με καθορισμένο από πριν πιστωτικό όριο. Το πιστωτικό όριο ανάλογα με την πολιτική της κάθε τράπεζας καθορίζεται από την οικονομική δυνατότητα του πελάτη. Συνήθως η πιστωτική κάρτα που εκδίδει μια ελληνική τράπεζα είναι συνδεδεμένη με κάποιο από τους παγκόσμιους οργανισμούς πιστωτικών καρτών (visa, mastercard, american express, maestro) και αυτό δίνει τη δυνατότητα στον κάτοχο - πελάτη να μπορεί να τη χρησιμοποιεί σε παγκόσμιο επίπεδο.

Μεγάλη προσοχή χρειάζεται στη διαχείριση της πιστωτικής κάρτας ώστε ο χρήστης να μη χρεώνεται με υπέρμετρους τόκους ή τόκους καθυστέρησης. Η κάρτα όταν ο χρήστης χρησιμοποιεί το πιστωτικό περιθώριο που του δίνει η τράπεζα και εξοφλεί όλο το οφειλόμενο ποσό κάθε φορά και όταν γίνονται αγορές με τις διάφορες προσφορές των καταστημάτων με άτοκες δόσεις, είναι ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο.

Οι Επιχειρηματικές Πιστωτικές Κάρτες ή «co-branding» κάρτες, αποτελούν ΠΚ, η έκδοση και η κυκλοφορία των οποίων είναι προϊόν συνεργασίας μεγάλων εμπορικών καταστημάτων που διαθέτουν μεγάλα πελατολόγια με εμπορικές τράπεζες. Ειδικότερα:

(α) Στα σχήματα συνεργασίας στις ΕΠΚ, κάθε συνεργαζόμενο μέρος αναλαμβάνει μια συγκεκριμένη περιοχή ευθύνης ανάλογα με την ιδιότητά του. Έτσι, η εμπορική επιχείρηση αναλαμβάνει την εμπορική πλευρά της

συνεργασίας, δηλαδή την προώθηση και την πώληση της ΠΚ. Η τράπεζα αναλαμβάνει την ευθύνη του πιστωτικού μέρους της συνεργασίας, δηλαδή τον πιστολητικό έλεγχο των υποψηφίων πελατών, τη χρέωση, πίστωση και παρακολούθηση του λογαριασμού τους και γενικά ό,τι αφορά θέματα έκδοσης και διαχείρισης της κάρτας.

(β) Τα διεθνή διατραπεζικά δίκτυα, όπως είναι η Visa, η Master Card, η Diners Club και η Microsoft, προσφέρουν το δίκτυο των συμβεβλημένων με αυτές επιχειρήσεων για την αγορά ηροϊόντων ή υπηρεσιών από τους κατόχους της κάρτας. Από τις συνεργασίες αυτές εκτιμάται ότι όλοι έχουν οφέλη: οι επιχειρήσεις αυξάνουν τις πωλήσεις τους και διευρύνουν τον κύκλο της πελατείας τους, οι τράπεζες κερδίζουν σε αύξηση του τζίρου των καρτών και οι καταναλωτές ωφελούνται από τις εκπτώσεις και τις πρόσθετες παροχές που τους προσφέρονται. (γ) Οι ΕΠΚ είναι αρκετά διαδεδομένες στο εξωτερικό, όπου κυκλοφορούν αρκετά χρόνια. Στην Ελλάδα έχουν κάνει την πρώτη εμφάνισή τους το 1995 (με την «Πρώτη Mastercard» που κυκλοφόρησε από την ασφαλιστική εταιρεία Εθνική Ασφαλιστική σε συνεργασία με τη Mastercard και είναι παράλληλα και ασφαλιστική, παρέχοντας διάφορες ασφαλιστικές καλύψεις στους κατόχους της). Ήδη κυκλοφορούν ΕΠΚ σε συνεργασία με ασφαλιστικές εταιρείες, άλλες επιχειρήσεις και αλυσίδες πολυκαταστημάτων, ακόμη και με ποδοσφαιρικές ομάδες, παρέχοντας μια ευρεία γκάμα διευκολύνσεων. Η συμμετοχή των δικτύων λιανικών πωλήσεων στην παραγωγή των νέων δανείων από τις τράπεζες ενισχύεται συνεχώς και εκτιμάται ότι περίπου το ένα τρίτο των καταναλωτικών δανείων που χορηγούν οι τράπεζες πωλείται μέσω εμπορικών αλυσίδων. Τα περιθώρια ανάπτυξης είναι ευρύτατα καθώς η συγκεκριμένη αγορά επεκτείνεται τρεις φορές πιο γοργά από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης αυτής της κατηγορίας γίνεται μέσω καταναλωτικών δανείων, τα οποία «τρέχουν» με ρυθμό της τάξης του 20,8% σε ετήσια βάση. Μέσω των δικτύων λιανικών πωλήσεων, πραγματοποιείται χρηματοδότηση και μέσω πιστωτικών καρτών και ιδιαίτερα των λεγόμενων co-branded που εκδίδονται σε συνεργασία με τις επιχειρήσεις.

Οι co-branded πιστωτικές κάρτες εκδίδονται από τα μεγάλα εμπορικά καταστήματα, επιχειρήσεις ή ασφαλιστικές εταιρείες σε συνεργασία με τραπεζικούς οργανισμούς και απευθύνονται σε εξειδικευμένες ομάδες καταναλωτών. Και τα τρία ενδιαφερόμενα μέρη (καταναλωτής, τράπεζα και επιχείρηση) έχουν να κερδίσουν κάτι. Οι καταναλωτές γιατί λαμβάνουν παραπάνω παροχές με το ίδιο σχεδόν επιτόκιο (σε πολλές μάλιστα περιπτώσεις είναι και μικρότερο από αυτό των κυρίως πιστωτικών καρτών), η Τράπεζα γιατί αυξάνει το πελατολόγιό της και η επιχείρηση γιατί προσέχει και εξυπηρετεί περισσότερο τους πελάτες της.

Οι ΠΚ δεν έχουν ακόμη κατορθώσει να πείσουν ευρύτερα το καταναλωτικό κοινό για τις ευκολίες που παρέχουν, καθώς ένα στα τρία νοικοκυριά διαθέτει και χρησιμοποιεί στις συναλλαγές του πλαστικό χρήμα. Παρότι οι τράπεζες με σκοπό να προσελκύσουν την προσοχή των καταναλωτών για την απόκτηση και χρήση πιστωτικών καρτών, προσφέρουν μειωμένα επιτόκια για το πρώτο εξάμηνο στους «καλούς πελάτες», διεξάγουν διαγωνισμούς, κληρώσεις, επιστροφές χρημάτων μέσω δωροεπιταγών, κλπ. Πάντως, σύμφωνα με έρευνα, ένας από τους σημαντικούς λόγους που δεν έχει αναπτυχθεί ιδιαίτερα στη χώρα μας η χρήση της ΠΚ είναι το ότι το τραπεζικό σύστημα δεν έχει τελειοποιήσει μηχανισμούς που να επιτρέπουν τη διακρίβωση της πιστολητικής ικανότητας των δανειζομένων.

2.6 ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ- ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Καταναλωτικό δάνειο ονομάζουμε οποιοδήποτε δάνειο χορηγείται σε έναν ιδιώτη για μια προσωπική του δαπάνη εκτός από την αγορά ακίνητης περιουσίας ή χρεογράφων. Σήμερα τα καταναλωτικά δάνεια αποτελούν περίπου το 15% των συνολικών δανείων των εμπορικών τραπεζών. Τα περισσότερα καταναλωτικά δάνεια είναι βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα (τρία ως πέντε έτη) δάνεια που αποπληρώνονται με δόσεις, που απαιτούν δηλαδή την μερική αποπληρωμή τους σε προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα, όπως μηνιαία. Καθώς η αποπληρωμή του κεφαλαίου και των τόκων συνήθως γίνεται βάση ενός προσυμφωνημένου και προγραμματισμένου χρονοδιαγράμματος, τα περισσότερα καταναλωτικά δάνεια δημιουργούν μια προβλέψιμη ταμειακή ροή στην τράπεζα που τα έχει χορηγήσει.

Ένα σημαντικό μέρος της καταναλωτικής πίστης αφορά στην χορήγηση πίστωσης στις πιστωτικές κάρτες που έχουν εκδώσει οι τράπεζες. Τα διαχειριστικά έξοδα των δανείων μέσω της χρηματοδότησης των υπολοίπων των πιστωτικών καρτών είναι συνήθως υψηλά εν σχέση με το απόλυτο ποσό των υπολοίπων αυτών. Τα καταναλωτικά δάνεια, και ιδίως τα δάνεια μέσω πιστωτικών καρτών, εμπεριέχουν επίσης μεγαλύτερο πιστωτικό κίνδυνο από ότι τα άλλα δάνεια, εμφανίζουν, δηλαδή, μεγαλύτερο αριθμό μη-εκπλήρωσης των υποχρεώσεων και ζημίες λόγω απάτης από τα άλλα δάνεια.

Οι υποψήφιοι δανειολήπτες πρέπει να εξετάζουν τόσο το ύψος του επιτοκίου όσο και το ύψος της δόσης, αλλά και όλα τα λοιπά έξοδα, που συνδέονται με το συναπτόμενο δάνειο και τα οποία αυξάνουν την ετήσια πραγματική δανειακή επιβάρυνση . Υπάρχουν έξοδα που συνδέονται με την αξιολόγηση του δανειακού αιτήματος, Επίσης, σε περίπτωση έγκρισης του πρέπει να εξετάζεται αν υπάρχουν:

α) έξοδα και επιβαρύνσεις που συνδέονται με την πρόωρη, μερική ολική, αποπληρωμή του δανείου, β) έξοδα εγγραφής προσημείωσης υποθήκης σε ακίνητο, έξοδα νομικού ελέγχου, έξοδα υποθηκοφυλακείου κ.λ.π. γ) έξοδα ενεχυρίασης καταθέσεων ή ομολόγων ή μετοχών και επίδοσης των σχετικών συμβάσεων, δ) έξοδα παρακράτησης κυριότητας αυτοκινήτου ή μοτοσικλέτας, ε) έξοδα εκχώρησης απαιτήσεων (από μισθώματα ακινήτων ή από πιστωτικές κάρτες) και επίδοσης των σχετικών συμβάσεων.

2.8 TO E-BANKING

Ένας ορισμός του e-banking θα μπορούσε να είναι ο εξής: «Αυτοματοποιημένη παροχή νέων και παραδοσιακών τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών, απευθείας στους πελάτες, μέσω ηλεκτρονικών αλληλεπιδραστικών καναλιών επικοινωνίας».

Η ηλεκτρονική τραπεζική e-banking είναι ένα αναπόσπαστο κομμάτι του ηλεκτρονικού εμπορίου το οποίο περιλαμβάνει όλες τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μέσω ηλεκτρονικών δικτύων. Τα ηλεκτρονικά κανάλια χρησιμοποιούνται τόσο για συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών (b2b) όσο και μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών (b2c), παράδειγμα η αγορά και η πληρωμή αγαθών. Το e-banking αποτελεί κομμάτι του e-commerce καθώς οι τράπεζες συμμετέχουν σε επιχειρηματικές συναλλαγές μέσω ηλεκτρονικών μέσων. Αυτό αποδεικνύει πως το e-banking, είναι η ηλεκτρονική διεκπεραίωση των τραπεζικών συναλλαγών και η ηλεκτρονική διεπαφή μεταξύ των τραπεζών και των πελατών τους.

Χάρη στα συστήματα που περιλαμβάνει επιτρέπεται σε οικονομικούς οργανισμούς, ιδιώτες και επιχειρήσεις η πρόσβαση σε λογαριασμούς, η πραγματοποίηση ποικίλων χρηματοοικονομικών συναλλαγών και η λήψη χρήσιμων πληροφοριών για προϊόντα και υπηρεσίες μέσω δημόσιων ή ιδιωτικών δικτύων, συμπεριλαμβανομένου του internet.

Η πρόσβαση των πελατών στις διαθέσιμες υπηρεσίες μπορεί να πραγματοποιηθεί με προσωπικούς υπολογιστές, υπολογιστές χειρός (PDA), ATM ακόμη και κινητά τηλέφωνα.

Στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών e-banking έχει συμβάλει ο ανταγωνισμός, όπως έγκριση δανείων, άνοιγμα λογαριασμών, ηλεκτρονικές πληρωμές, portals με χρηματοοικονομικό περιεχόμενο προσαρμοσμένο στις προτιμήσεις κάθε πελάτη, συναλλαγές B2B κ.α.

Τα web sites επιτρέπουν στους πελάτες να πραγματοποιήσουν τραπεζικές συναλλαγές, να προμηθευτούν προϊόντα και υπηρεσίες. Οι τραπεζικές συναλλαγές μπορεί να είναι ένας έλεγχος της κίνησης του υπολοίπου ενός λογαριασμού, ή μια μεταφορά κεφαλαίων μεταξύ μεγάλων επιχειρήσεων.

Τα web sites περιλαμβάνουν “weblinks”, δηλαδή λέξεις, φράσεις ή εικόνες, που παραπέμπουν τον επισκέπτη σε άλλο τμήμα του web site ή σε κάποιο άλλο web site με ένα κλικ του ποντικιού. Ωστόσο μπορεί να δημιουργηθεί σύγχυση στους επισκέπτες σχετικά με ποιανού το web site έχουν μπροστά τους και ποιος είναι υπεύθυνος για τις διαθέσιμες πληροφορίες, προϊόντα και υπηρεσίες.

Η χρήση των υπηρεσιών e-banking, παρέχει στους πελάτες (ιδιώτες/επιχειρήσεις) τη δυνατότητα να διεκπεραιώνουν ένα μεγάλο μέρος των

συναλλαγών τους με την τράπεζα εύκολα, γρήγορα και με ασφάλεια χωρίς χρόνους αναμονής.

Η μορφή του e-banking σήμερα ανήκει στο επιχειρηματικό μοντέλο του Υποστηρικτή Ανάθεσης Έργου (outsourcing support). Μεταξύ τράπεζας και πελάτη-χρήστη υπάρχει μια αμφίδρομη σχέση, στην οποία μεταφέρονται-πάντα αμφίδρομα με κατεύθυνση και τις δύο πλευρές –τα εξής:

§ Χρηματικές αξίες (είτε υπό τη μορφή καταθετικών προϊόντων αν κατευθύνεται από τον πελάτη προς την τράπεζα, είτε υπό τη μορφή δανείου και πίστωσης αν κατευθύνεται αντίστροφα),

§ Πληροφορίες (είτε υπό τη μορφή αιτήσεων αν κατευθύνονται από τον πελάτη προς την τράπεζα, είτε υπό τη μορφή τραπεζικών προϊόντων ή ερωτήσεις κίνησης αν κατευθύνονται αντίστροφα).

Εκτός από τις αμφίδρομες σχέσεις, υπάρχουν και μονόδρομες σχέσεις μεταξύ των δύο βασικών οντοτήτων μοντέλου, όπως:

§ Παροχή υπηρεσιών από την πλευρά του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος προς τον πελάτη (υπό τη μορφή τραπεζικών προϊόντων ή υπηρεσιών, παράδειγμα η ερώτηση κίνησης ενός λογαριασμού).

§ Παροχή προσωπικών πληροφοριών από την πλευρά του πελάτη προς το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα (η αξία των οποίων διαφαίνεται στο γεγονός

ότι πολλά νεόδημητα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κοστολογούν υψηλά τη δημιουργία ενός κεντρικού πελατολογίου). Αυτή η παροχή πληροφοριών δε γίνεται ιδιαίτερα αντιληπτή στον πελάτη. Η τράπεζα όμως από μέρους της δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στη συλλογή προσωπικών πληροφοριών, κάτι που θα χρησιμοποιήσει στη δημιουργία ενός επιθυμητού πελατολογίου και κατ'επέκταση, στη διεύρυνση του τελευταίου (μέσω συγγενικών-φιλικών προσώπων κ.λ.π.)

Η λειτουργία του Web-Banking είναι απλή και μοιάζει με αυτή των αυτόματων καρτών που χρησιμοποιούνται στα ATM [Automatic teller machine] - τα γνωστά σε όλους μηχανήματα αυτόματων συναλλαγών. Υπάρχουν όμως δύο ουσιαστικές διαφορές. Η πρώτη, που θεωρείται και το βασικό μειονέκτημα του Web-Banking, είναι ότι ο χρήστης δεν μπορεί να «πάρει» χρήματα μέσα από την οθόνη του υπολογιστή του. Μπορεί όμως να μεταφέρει χρήματα, να εξοφλήσει λογαριασμούς και να κάνει διάφορες άλλες συναλλαγές τις οποίες θα δούμε στη συνέχεια.

Η δεύτερη διαφορά, η οποία καταδεικνύει τον ανθρώπινο χαρακτήρα του e-banking είναι η δυνατότητα με το μοντέλο 24 επί 7 να κάνει κάποιες συναλλαγές από το σπίτι του, οποιαδήποτε μέρα και ώρα θελήσει- ακόμα και τις Κυριακές, τις αργίες, καθ' όλη τη διάρκεια του 24ώρου. Είναι γεγονός ότι με το ATM απλουστεύτηκε η διαδικασία συναλλαγών με τις τράπεζες-διαθέτει μια μικρή οθόνη και ένα περιορισμένου μεγέθους πληκτρολόγιο. Άλλωστε, σχεδιάστηκε για να εξυπηρετήσει αριθμούς και όχι για να λειτουργήσει ως τερματικό. Το internet και οι τραπεζικές συναλλαγές μέσα από την οθόνη του PC είναι επέκταση του ATM. Στη θέση του χαζού μηχανήματος, όπου έχει κανείς ελάχιστες επιλογές, έρχεται το πιο έξυπνο PC, με πολύ μεγαλύτερες δυνατότητες. Αντίθετα από το ATM, οι υπηρεσίες Web-Banking δεν περιορίζονται στην απλή εμφάνιση του υπολοίπου ή στη μεταφορά ενός ποσού,

αλλά φτάνουν μέχρι την αγορά και την πώληση μετοχών. Στην οθόνη του υπολογιστή μπορεί κανείς από την άνεση της πολυθρόνας του σπιτιού του, να πληροφορηθεί για το υπόλοιπο και τους τόκους των λογαριασμών του, τις εντολές πληρωμής, την οφειλή πιστωτικών καρτών και πολλά άλλα.

Οι τραπεζικές εργασίες οι οποίες μπορούν να διεκπεραωθούν μέσω του e-banking παρουσιάζονται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα:

<u>Τραπεζική</u> <u>Εργασία</u>	<u>ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</u>
Ταμιευτήριο	Ερώτηση κίνησης λογαριασμού
	Ερώτηση υπολοίπου
	Αίτηση έκδοσης εξτρέ
	Μεταφορά από λογαριασμό σε λογαριασμό
	Μεταφορά από λογαριασμό σε λογαριασμό τρίτου προσώπου
	Άνοιγμα νέου λογαριασμού
	Εξόφληση λογαριασμού και μεταφορά υπολοίπου σε νέο λογαριασμό
	Παραγγελία μπλοκ επιταγών
	Ακύρωση παραγγελίας μπλοκ επιταγών

	Τύχη παραγγελίας μπλοκ επιταγών
	Αίτηση έκδοσης χρεωστικής κάρτας
Εξυπηρέτηση Τρίτων	Εισαγωγή παγίων εντολών
	Διαγραφή παγίων εντολών
	Πληροφοριακή κατάσταση παγίων εντολών
	Τύχη παγίων εντολών
	Διαχείριση ασφαλιστικών εισφορών
	Εξυπηρέτηση θυγατρικών εταιριών κάθε τράπεζας
Επενδύσεις	Εντολές αγοράς /πώλησης μετοχών χρηματιστηρίου
	Ακύρωση εντολών χρηματιστηρίου
	Διαχείριση χαρτοφυλακίου μετοχών
	Κίνηση χαρτοφυλακίου
	Χαρτοφυλάκιο αμοιβαίων κεφαλαίων
	Αγορά /προεξόφληση αυτών τίτλων /τίτλων του δημοσίου
	Συμμετοχή σε δημόσια εγγραφή (underwriting)
	Επενδύσεις σε προθεσμιακούς λογαριασμούς
	Επενδύσεις σε συνάλλαγμα
	Επενδύσεις σε ομόλογα και ομολογίες
Καταναλωτική Πίστη	Αίτηση προσωπικού δανείου
	Αίτηση καταναλωτικού δανείου
	Αίτηση έκδοσης πιστωτικής κάρτας
	Έκδοση βεβαίωσης υπολοίπων

	Εκτύπωση δασολογίου
	Εξόφληση δόσεων με μεταφορά από λογαριασμό
Στεγαστική Πίστη	Αίτηση στεγαστικού δανείου
	Εκτύπωση δικαιολογητικών στεγαστικού δανείου
	Εξόφληση δόσεων με μεταφορά από λογαριασμό
Εισαγωγές-Εξαγωγές	Έμβασμα σε τράπεζα του εσωτερικού
	Έμβασμα σε τράπεζα του εξωτερικού
	Τύχη εμβάσματος
	Ακύρωση εμβάσματος
	Μαζική αποστολή εμβασμάτων
Επιχειρηματικές χρηματοδοτήσεις	Πληροφοριακά στοιχεία δανείου
	Παρακολούθηση κίνησης λογαριασμού χορηγήσεων
	Αίτηση επαγγελματικού δανείου
	Εξόφληση δόσεων με μεταφορά από λογαριασμό
	Αντιλογισμός εισπράξεως δόσεων
	Υπόλοιπα χρηματοδοτικών λογαριασμών
	Ανάλυση επιτοκιακής επιβάρυνσης
	Πληροφοριακά στοιχεία δανείου εμπόρων
	Κίνηση ταμείου

Το e-banking, κατά βάση χωρίζεται σε τρία είδη, ανάλογα με τον εξοπλισμό και τα προγράμματα λογισμικού που χρησιμοποιούνται. Τα είδη αυτά είναι:

1. Internet banking (Τραπεζική μέσω διαδικτύου)
2. Phone banking (Τραπεζική μέσω τηλεφώνου)
3. Mobile banking (Τραπεζική μέσω κινητού)

Ανάλογα με το κανάλι που χρησιμοποιείται για τη διενέργεια συναλλαγών, εντοπίζοντας ιδιαίτερα χαρακτηριστικά για το κάθε ένα από αυτά

2.8 ΕΓΓΥΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Η εγγυητική επιστολή είναι το ιδιωτικό έγγραφο με το οποίο η τράπεζα, που λειτουργεί ως εγγυητής, υπεισέρχεται στη σχέση δύο άλλων μερών, δικαιούχου (δανειστή) και εντολέα (πρωτοφειλέτη), για να διασφαλίσει τον πρώτο (δανειστή) έναντι κάπου επιζήμιου γεγονότος που πιθανόν να προκύψει λόγω υπαιτιότητας του δευτέρου (πρωτοφειλέτη).

Πρόκειται για μία ιδιαίτερα επιθυμητή εργασία για τις τράπεζες δεδομένου ότι :

- Χωρίς εκταμίευση κεφαλαίων, όπως συμβαίνει με τις άμεσες χρηματοδοτήσεις, εξάγονται σημαντικές ωφέλειες
- Μέσω των εγγυητικών επιστολών επιτυγχάνεται, συνήθως και η προσέλκυση άλλων παραγωγικών εργασιών.

Η εγγυητική επιστολή είναι προϊόν της πρακτικής των συναλλαγών και δεν υπάρχει ειδική νομοθετική ρύθμιση, δεδομένου ότι καλύπτεται από τα άρθρα 847-870 που Αστικού Κώδικα περί εγγύησης.

Η εγγυητική επιστολή είναι, όπως και η εγγύηση, μία ετεροβαρής σύμβαση, προβλέπει δηλαδή, μόνο υποχρεώσεις για τον εγγυητή και μόνο δικαιώματα για τον δικαιούχο, όμως διαφέρει από αυτή στα εξής σημεία:

- Η υποχρέωση που αναλαμβάνει ο εγγυητής στην περίπτωση μας η τράπεζα, είναι πάντα χρηματική, ανεξάρτητα από το είδος της υποχρέωσης που έχει αναλάβει εκείνος υπέρ του οποίου εκδόθηκε (προμήθεια εμπορεύματος, καλή εκτέλεση έργου κτλ).
- Η εγγυητική επιστολή έχει αφηρημένο χαρακτήρα, δηλαδή ο εκδότης της δεν υποχρεούται να ερευνήσει το έγκαιρα ή υπαρκτό της σχέση δικαιούχου – πρωτοφειλέτη ή ακόμα αν η υποχρέωση του πρωτοφειλέτη δεν πληρώθηκε από λόγους ανωτέρας βίας κτλ.

Δεδομένου ότι η εγγυητικές επιστολές, από άποψη κινδύνου εξομοιώνονται προς τις χρηματοδοτήσεις και η έκδοσή τους υπόκειται στους περιορισμούς που ισχύουν γενικά.

Η εγγυητική επιστολή δεν επιτρέπεται να εκδοθεί στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Υπάρχει υπόνοια ότι με την εγγυητική επιστολή καλύπτεται, με οποιονδήποτε τρόπο, συναλλαγή έξω τραπεζικού δανεισμού
- Η έκδοσή της έχει στόχο να καλύψει ζημιές που πιθανόν να προκύψουν από συναλλαγματικές διαφορές ή μεταβολές σε διάφορους δείκτες του τιμάρθμου

2.9 ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΝΕΓΓΥΑ ΠΙΣΤΩΣΗ

Τραπεζική ενέγγυα πίστωση ονομάζεται η γραπτή υπόσχεση που απευθύνεται από την τράπεζα του αγοραστή – εντολέα (εκδότρια τράπεζα) προς τον πωλητή – δικαιούχο, ότι θα του καταβάλει συγκεκριμένο ποσό, σε συγκεκριμένη προθεσμία με την παράδοση εκ μέρους του, συγκεκριμένων εγγράφων, και την τήρηση συγκεκριμένων όρων και προμηθειών.

Η ενέγγυα πίστωση είναι δυνατόν να λειτουργήσει και ως μορφή έμμεση χρηματοδότησης, με την έννοια ότι η τράπεζα αναλαμβάνει την υποχρέωση, εφόσον τηρηθεί μία σειρά προϋποθέσεων, να καταβάλει στον δικαιούχο εξαγωγέα ένα συγκεκριμένο ποσό, το οποίο θα εισπράξει η ίδια από τον εισαγωγέα ή την τράπεζά του.

Είναι προφανές ότι με την εμπλοκή των τραπεζών στις ενέγγυες πιστώσεις και στις εγγυητικές επιστολές διευκολύνονται οι διεθνείς συναλλαγές, μια και ένα μέρος του κινδύνου των συναλλαγών αναλαμβάνεται από τις ίδιες τις τράπεζες, γεγονός που εξομοιώνει τις εργασίες αυτές με χρηματοδοτήσεις.

Η ενέγγυα πίστωση, αν και έχει πάρα πολλές ομοιότητες με την εγγυητική επιστολή, παρουσιάζει και διαφορές όπως:

- Μία ενέγγυα πίστωση μπορεί να μεταβιβασθεί (transferable), δεν συμβαίνει όμως το ίδιο και με μία εγγυητική επιστολή
- Ενώ η ενέγγυα πίστωση είναι καθαρά μέσω πληρωμής, η εγγυητική επιστολή πληρώνεται μόνο σε κακή έκβαση των πραγμάτων, σε περίπτωση, δηλαδή, που έχει διατυπωθεί αιτία κατάρπτωσης εκ μέρους του δικαιούχου.

- Μία ενέγγυα πίστωση μπορεί να κατασχεθεί, π.χ. στα χέρια της τράπεζας, από δανειστές του δικαιούχου, και για το λόγο αυτό, όταν η πίστωση ασφαλίσει δάνειά μας προς τον εξαγωγέα, πρέπει να ενεχυράζεται νομότυπα και να παίρνουμε βέβαιη χρονολογία. Δεν ισχύει όμως το ίδιο για μία εγγυητική επιστολή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

3.1 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Λογιστικά Συστήματα Τραπεζών

Υπάρχουν δύο είδη λογιστικών συστημάτων:

A) το συγκεντρωτικό λογιστικό σύστημα: σύμφωνα με το σύστημα αυτό η τράπεζα είναι έτσι οργανωμένη, ώστε όλοι οι λογαριασμοί της να παρακολουθούνται από ένα και μόνο λογιστήριο.

B) το αποκεντρωτικό λογιστικό σύστημα: σύμφωνα με το σύστημα αυτό, η τράπεζα διαθέτει τόσα λογιστήρια όσα είναι και τα καταστήματα. Κάθε κατάστημα δηλαδή της τράπεζας διαθέτει ένα αυτόνομο λογιστήριο, το οποίο έχει το δικό του ημερολόγιο, τα δικά του καθολικά και λοιπά απαραίτητα λογιστικά βιβλία, εξάγει δε το δικό του αποτέλεσμα που μαζί με το αποτέλεσμα των λοιπών καταστημάτων, συνθέτει το τελικό αποτέλεσμα της τράπεζας.

Κάθε τράπεζα χωριστά μπορεί να αποφασίσει ποιο λογιστικό σύστημα την εξυπηρετεί καλύτερα αφού λάβει υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες και τις ιδιαιτερότητες που έχει.

Το αποκεντρωτικό σύστημα είναι αυτό που υιοθετεί ρητά και το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Τραπεζών. Το πλεονέκτημα αυτού του συστήματος είναι ότι παρέχει αναλυτικά στοιχεία δραστηριότητας για κάθε μονάδα, τα οποία μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για την αξιολόγηση των επιδόσεων των

καταστημάτων. Οι πληροφορίες όμως αυτές, θα μπορούσαν κάλλιστα να αντληθούν από μία κατάλληλη οργάνωση των πληροφοριών και έτσι, το πλεονέκτημα που φαινόταν να διαθέτει το αποκεντρωτικό λογιστικό σύστημα, αδυνατίζει αρκετά. Αντίθετα, το σύστημα αυτό εμφανίζει σοβαρές αδυναμίες, όπως μεγάλο πλήθος λογαριασμών, πολύ μεγαλύτερο αριθμό λογιστικών εγγράφων, επιβάρυνση των μηχανογραφικών συστημάτων και της μνήμης των υπολογιστών, μεγαλύτερη απασχόληση προσωπικού. Όσον αφορά το συγκεντρωτικό σύστημα, αυτό έρχεται να απαλείψει όλα τα παραπάνω μειονεκτήματα και έχοντας καλύτερη οργανωτική βάση, είναι αυτό που ακολουθούν και οι περισσότερες σύγχρονες τράπεζες. Βέβαια, για τους λογαριασμούς συναλλάγματος, το Τραπεζικό Λογιστικό Σχέδιο τάσσεται ανοικτά υπέρ της μεθόδου της αυτοτελούς λογιστικής για κάθε ξένο νόμισμα. Η μέθοδος αυτή είναι άρτια επιστημονικά και ενδείκνυται απόλυτα σε περιβάλλον που είναι πλήρως μηχανογραφημένο, όπως είναι αυτό που λειτουργεί, το σύνολο σχεδόν, των τραπεζών στην Ελλάδα.

Όσον αφορά, όμως, το λογαριασμό της συναλλαγματικής θέσης, αυτός μπορεί να τηρείται εκεί που γίνεται κάθε φορά η διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου, πράγμα που είναι και το σύνηθες, μπορεί όμως να παρακολουθείται και σε κάθε Κατάστημα χωριστά. Αποφασιστικός παράγοντας που θα συμβάλλει στη λήψη απόφασης είναι η άντληση αναλυτικών στοιχείων για τις αγοραπωλησίες συναλλάγματος, ιδιαίτερα δε τα αποτελέσματα από συναλλαγματικές διαφορές κάθε Καταστήματος. Σε κάθε περίπτωση, όμως, η κάθε τράπεζα χωριστά αναλαμβάνει την ευθύνη της επιλογής της.

Λογαριασμοί Καταστημάτων και Λογαριασμοί Διοίκησης

Όταν μια τράπεζα ακολουθεί αποκεντρωτικό λογιστικό σύστημα, γεννάται το ερώτημα για το που τηρούνται ορισμένοι λογαριασμοί του λογιστικού σχεδίου,

όπως για παράδειγμα ο λογαριασμός « μετοχικό κεφάλαιο», «τακτικό αποθεματικό» , αφού τέτοιοι λογαριασμοί δεν είναι δυνατόν να τηρούνται σε περισσότερα από ένα λογιστήρια. Για την παρακολούθηση των λογαριασμών αυτών, λειτουργεί σε όλες τις τράπεζες, με αποκεντρωτικό λογιστικό σύστημα, ένα επιπλέον λογιστήριο από εκείνα που λειτουργούν στα καταστήματα, που αποκαλείται συνήθως «Κεντρικό Λογιστήριο» ή «Λογιστήριο _ιοίκησης» Η διαφορά μεταξύ αυτού του λογιστηρίου και των λογιστηρίων των Καταστημάτων είναι ότι στα μεν λογιστήρια των 82 Καταστημάτων παρακολουθούνται οι λογαριασμοί πελατείας (καταθέσεων, χορηγήσεων) , στο δε Λογιστήριο _ιοίκησης οι λογαριασμοί κεντρικής τήρησης. Στο Λογιστήριο _ιοίκησης εκτός από του λογαριασμούς καθαρής θέσης, ενδείκνυται να τηρούνται και κάποιοι άλλοι λογαριασμοί. Αυτοί είναι οι παρακάτω:

1. Λογαριασμοί ανταποκριτών εξωτερικού

Γενικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι, εφόσον η διαχείριση των λογαριασμών των ανταποκριτών γίνεται από μία και μόνο Κεντρική Υπηρεσία, αυτή που διαχειρίζεται τα πάσης φύσεως διαθέσιμα της τράπεζας σε ευρώ και σε συνάλλαγμα, το σωστό είναι να τηρείται μόνο ένας λογαριασμός σε κάθε ανταποκριτή. Συγκεκριμένα, οι λόγοι για τους οποίους θα πρέπει να τηρείται ένας λογαριασμός για κάθε ανταποκρίτρια τράπεζα από το Λογιστήριο _ιοίκησης είναι οι ακόλουθοι:α) οι λογαριασμοί αυτοί είναι συνήθως τοκοφόροι και το επιτόκιο κλιμακώνεται ανάλογα με το ύψος της κατάθεσής μας, έτσι αν διασπούσαμε την κατάθεσή μας σε τόσα μέρη όσος είναι και ο αριθμός των καταστημάτων μας, το πλέον πιθανόν είναι να πάρουμε λιγότερους τόκους απ'ότι αν καταθέταμε ολόκληρο το ποσό σε έναν λογαριασμό.β) όσο περισσότερους λογαριασμούς ανοίξουμε με έναν ανταποκριτή τόσο αυξάνεται και το κόστος διαχείρισής τους.

Λογαριασμοί Παγίων

Οι λογαριασμοί των παγίων περιουσιακών στοιχείων της τράπεζας είναι μία άλλη περίπτωση λογαριασμών, των οποίων η παρακολούθηση και ο έλεγχος ενδείκνυται να γίνεται κεντρικά. Οι σπουδαιότεροι λόγοι είναι οι ακόλουθοι: α) η μελέτη, ανέγερση, επέκταση, διαρρύθμιση και συντήρηση των κτιριακών εγκαταστάσεων των καταστημάτων των τραπεζών είναι έργα που αναλαμβάνουν ειδικές Κεντρικές Υπηρεσίες των τραπεζών, που διαθέτουν οργάνωση, γνώσεις και πείρα για το σκοπό αυτό, β) στην περίπτωση της ανάθεσης των έργων σε εργολάβους, απαιτείται πολύμηνη, ενδεχόμενα δε και πολύχρονη, παρακολούθηση των λογαριασμών των εργολάβων και υπερβολών, όπως ο λογαριασμός παρακρατήσεως φόρου εισοδήματος, ο κύριος λογαριασμός απόδοσης, γ) η καταχώρηση των σχετικών πράξεων επί των παγίων στους σωστούς λογαριασμούς, η διενέργεια των τακτικών αποσβέσεων, ο υπολογισμός του λογιστικού αποτελέσματος, σε περίπτωση πώλησεως κλπ απαιτούν καλή λογιστική οργάνωση, που θα είχε ως συνέπεια να προκληθεί τεράστιο κόστος, αν κάτι τέτοιο έπρεπε να γίνει σε ένα πλήθος λογιστηρίων, όσος και ο αριθμός των Καταστημάτων.

Επίσης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι όταν μια τράπεζα διαθέτει καταστήματα στο εξωτερικό, η παρακολούθηση των παγίων πρέπει να γίνεται στις περιπτώσεις αυτές, από τα ίδια τα καταστήματα, δεδομένου ότι για τις φορολογικές αρχές των χωρών που δραστηριοποιούνται, τα καταστήματα αυτά θεωρούνται αυτοτελείς φορολογικές οντότητες και πρέπει επομένως να υπολογίζουν με ακρίβεια το αποτέλεσμά τους, το οποίο φυσικά πρέπει να περιλαμβάνει και τις αποσβέσεις των παγίων.

Λογαριασμοί χρεογράφων

Το σύνολο των χρεογράφων που κατέχουν σήμερα οι τράπεζες, αντιπροσωπεύουν σημαντικό ποσοστό του ενεργητικού τους. Στα χρεόγραφα συμπεριλαμβάνονται τόσο οι τίτλοι σταθερού εισοδήματος (έντοκα, ομόλογα),

όσο και οι τίτλοι μεταβλητού εισοδήματος (μετοχές, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, συμμετοχές), άσχετα αν μέρος από αυτούς ανήκουν στο χαρτοφυλάκιο που θα κρατηθεί μέχρι τη λήξη και άλλοι στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο ή αν είναι σε ευρώ ή σε συνάλλαγμα. Η αγορά, ο διαχωρισμός σε χαρτοφυλάκια, η πώληση, γενικά η παρακολούθηση και ιδιαίτερα η αποτίμηση των χρεογράφων αυτών έχει αρκετές ιδιαιτερότητες, απαιτούν πολύ μεγάλη εξειδίκευση και για το λόγο αυτό όλα τα σχετικά με τα χρεόγραφα θέματα παρακολουθούνται από ειδικές προς τούτο Κεντρικές Υπηρεσίες, οι οποίες τηρούν ταυτόχρονα και τους σχετικούς λογαριασμούς.

Λογαριασμός δοσοληψιών με την Κεντρική Τράπεζα

Η Τράπεζα Ελλάδος είναι αυτή που ασκεί στην Ελλάδα την εποπτεία του τραπεζικού συστήματος και γενικά όλες τις εξουσίες, καθήκοντα και αρμοδιότητες, που ανήκουν σε μια κεντρική τράπεζα που λειτουργεί στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάθε εμπορική τράπεζα, τηρεί στην Τράπεζα Ελλάδος έναν λογαριασμό *postro*, ο οποίος είναι ένας δυναμικός λογαριασμός που δέχεται καθημερινά δεκάδες ή εκατοντάδες χρεωπιστώσεων και για το λόγο αυτό ο λογαριασμός αυτός χαρακτηρίζεται ως ανοικτός (τρεχούμενος) λογαριασμός. Από τη φύση του ο λογαριασμός αυτός είναι στοιχείο ενεργητικού για τις εμπορικές τράπεζες και στοιχείο υποχρεώσεων για την Τράπεζα Ελλάδος, που όμως λόγω της δυναμικότητας που τον διακρίνει επιτρέπεται να μετατρέπεται, μέσα σε συγκεκριμένα όρια, σε λογαριασμό υποχρεώσεων (υπεραναλήψεων) για μια εμπορική τράπεζα και για λογαριασμό ενεργητικού για την Τράπεζα Ελλάδος.

Τα σημαντικότερα γεγονότα που παρακολουθεί αυτός ο λογαριασμός αφορούν:

-Απ'ευθείας συναλλαγές μιας εμπορικής τράπεζας με την Τράπεζα Ελλάδος

.-Συναλλαγές μιας εμπορικής τράπεζας στην Ελλάδα με άλλη εμπορική τράπεζα που λειτουργεί επίσης στην Ελλάδα

.-Συναλλαγές μιας εμπορικής τράπεζας με το Ελληνικό Δημόσιο

.-Συναλλαγές μιας εμπορικής τράπεζας στην Ελλάδα με άλλες εμπορικές τράπεζες που λειτουργούν σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Λογαριασμός Νομισματικής Δέσμευσης

Ένα από τα μέσα άσκησης της νομισματικής πολιτικής είναι η υποχρέωση όλων των εμπορικών τραπεζών, να τηρούν στην κεντρική τράπεζα λογαριασμό postro υποχρεωτικών καταθέσεων, που υπολογίζονται σε ποσοστό επί του ύψους ορισμένων στοιχείων του παθητικού τους. Από 1 Ιανουαρίου 2001 και εφεξής, οι υποχρεωτικές καταθέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων, που είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα, διέπονται από τις γενικές διατάξεις των Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Για την παρακολούθηση των υποχρεωτικών καταθέσεων, το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Τραπεζών προβλέπει το λογαριασμό 37.00 «Έντοκη υποχρεωτική κατάθεση επί των καταθέσεων».

Λογιστήριο Δοσοληψιών Δικτύου

Το Λογιστήριο Δοσοληψιών Δικτύου, αποτελεί ένα ιδιαίτερο λογιστήριο που παρακολουθεί ιδιαίτερες κατηγορίες συναλλαγών μεταξύ των μονάδων της τραπεζικής επιχείρησης και είναι απαραίτητο στην περίπτωση του αποκεντρωμένου λογιστικού συστήματος.

Συγκεκριμένα, για πρόληψη ατασθαλιών μεταξύ των καταστημάτων, διαχειρίζεται λογιστικά τις συναλλαγές που απαιτούν την κίνηση λογαριασμών που ανήκουν σε άλλη λογιστική οντότητα.

Παράδειγμα μιας τέτοιας συναλλαγής έχουμε όταν κάποιος πελάτης που τηρεί λογαριασμό καταθέσεων σε ένα Κατάστημα της Αθήνας, αποσύρει χρήματα από το λογαριασμό αυτό από ένα Κατάστημα της Θεσσαλονίκης. Η συναλλαγή αυτή παρακολουθείται από μια ειδική κατηγορία λογαριασμών που ονομάζονται λογαριασμοί συνδέσμου καταστημάτων ή λογαριασμοί δοσοληπτικοί, παρουσιάζονται με τον κωδικό 48 στο Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Τραπεζών, το υπόλοιπο τους πρέπει να είναι πάντα μηδέν και δεν εμφανίζονται ποτέ στον ισολογισμό της τράπεζας. Το Λογιστήριο Δοσοληψιών Δικτύου παρακαλουθεί, επίσης, και τη διακίνηση των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ των διαφόρων μονάδων της τράπεζας, καθώς είναι δύσκολο να διευκρινιστεί σε ποιον ανήκουν τα περιουσιακά στοιχεία (μετρητά, ομόλογα, συναλλαγματικές κλπ) από τη στιγμή που φεύγουν από μια λογιστική οντότητα και μέρχι να παραληφθούν από μια άλλη λογιστική οντότητα. Σίγουρα, δεν ανήκουν στην αποστέλλουσα λογιστική οντότητα, αφού έχουν ήδη φύγει από αυτήν και ταξιδεύουν προς άλλη λογιστική οντότητα, η οποία όμως δεν τα έχει παραλάβει ακόμη και επομένως ούτε και σε αυτήν ανήκουν. Γ' αυτό και ονομάζονται καθ' οδόν κινήσεις.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΩΝ ΕΝΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

ΟΜΑΔΑ 1: ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Η ομάδα 1 του κλαδικού τραπεζικού λογιστικού σχεδίου έχει την ίδια ανάπτυξη λογαριασμών καθώς και την ίδια χρησιμότητα όπως και οι λογαριασμοί του γενικού λογιστικού σχεδίου. Αναφέρεται στα πάγια της τράπεζας ως επιχείρηση. Στο ΚΛΣΤ ο λογαριασμός 19 είναι κενός αφού όλες ανεξαιρέτως οι δοσοληψίες μεταξύ της Διοικήσεως, του κεντρικού και των υποκαταστημάτων (υποκαταστημάτων και θυρίδων) ή και μεταξύ αυτών των κάθε τράπεζας, παρακολουθούνται λογιστικώς μέσω του 48: Λογαριασμού συνδέσμου και

καταστημάτων. Αλλωστε λόγω της ταχείας εξάπλωσης της μηχανογράφησης και στο ΕΦΛΣ, η προαιρετική χρησιμοποίηση των ομίλων λογαριασμών έχει 09,19, 29 κλπ έχει ελάχιστη εφαρμογή, με αποτέλεσμα να παρέχεται η δυνατότητα στο ΕΣΥΛ να τους καλύχει για πιθανές μελλοντικές ανάγκες.

Στο ΚΛΣΤ ο λογαριασμός 17 περιέχει τις μετοχές, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, ομολογίες ελληνικών και ξένων δανείων , προβλέψεις για υποτίμηση και ο λογαριασμός 18 περιέχει τις μακροπρόθεσμες απαιτήσεις εκτός των χορηγήσεων που αναπτύσσονται στην ομάδα 2, δοσμενες εγγυήσεις και οφειλόμενο κεφάλαιο.

Επισης κατά την μελέτη εφαρμογής της ομάδας 1 διαπιστώθηκαν και τα ακόλουθα:

- Η αποτίμηση των συμμετοχών και χρεογράφων των τραπεζών γίνεται στη συνολικά χαμηλότερη αξία μεταξύ της αξίας κτήσεως και τρεχούσης, όπως αυτή προσδιορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 43 Ν. 219/1920,
- Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις των τραπεζών απεικονίζονται στο λογαριασμό με κωδικό 18 «Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις εκτός χορηγήσεων»
- Τα αποτελέσματα από την πώληση συμμετοχών των τραπεζών θεωρούνται ανόργανα αποτελέσματα και καταχωρούνται, κατά περίπτωση, στους λογαριασμούς 81.02.08 “Ζημιές από πώληση συμμετοχών και τίτλων με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων” και 81.03.08 “Κέρδη από πώληση συμμετοχών και τίτλων με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων”,

4.2 ΟΜΑΔΑ 2 : ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Οι χορηγήσεις θεωρούνται ως η κύρια ενεργητική τραπεζική εργασία και τα διάφορα προβλήματα που δημιουργούνται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν με διαφορετικό τρόπο. Η δημιουργία των λογαριασμών 24 ή 25 προέρχεται από την ύπαρξη των λογαριασμών 20 ή 21 αντίστοιχα , ενώ οι λογαριασμοί 27 ή 28 δημιουργούνται είτε από τους λογαριασμούς 20 ή 21 είτε από τους λογαριασμούς 24 ή 25 αντίστοιχα. Τέλος στον λογαριασμό 29 παρακολουθούνται τα ενσώματα στοιχεία που αποκτά η τράπεζα από κατακυρώσεις πλειστηριαζομένων πραγμάτων.Στους πρωτοβάθμιοε λογαριασμούς κριτήριο ανάπτυξης αποτελεί η εξάρτηση ή όχι του χρηματοδοτούμενου πελάτη από την τράπεζα, σε συνδυασμό με την φερεγγυότητα του πελάτη. Στους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς κριτήριο αποτελεί ο κλάδος των οικονομικών δραστηριοτήτων ενώ στους τριτοβάθμιους λογαριασμούς κριτήριο αποτελεί το είδος των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Επιπλέον οσον αφορά την λειτουργία των λογαριασμών της ομάδας 2 θα πρέπει να σημειωθούν και τα εξής:

- Οι λογαριασμοί χρεώνονται, σε τακτά χρονικά διαστήματα, με τόκους, προμήθειες, φόρους, εισφορές, εισπρακτικά κ.τ.λ. με πίστωση των αντίστοιχων λογαριασμών εσόδων ή υποχρεώσεων από φόρους.

- Τα ποσά που προκαταβάλουν οι τράπεζες για την απόκτηση παγίων στοιχείων από πλειστηριασμούς, καταχωρούνται στο λογαριασμό 29.97 "Προκαταβολές για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων από πλειστηριασμούς" Μετά την απόκτηση της κυριότητας επί των στοιχείων αυτών, τα σχετικά ποσά μεταφέρονται από το λογαριασμό 29.97 στους οικείους υπολογαριασμούς του 29.

- Τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται από πλειστηριασμούς πρέπει, σύμφωνα με σχετική εγκύκλιο της Τράπεζας της Ελλάδος, να εκποιούνται εντός

τριών (3) ημερών από την απόκτηση, αλλιώς θα πρέπει να ενημερώνεται η Τράπεζα της Ελλάδος για τους λόγους της μη εκποιήσεώς τους.

- Τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται από πλειστηριασμούς αποσβένονται μόνο εφόσον χρησιμοποιούνται ή μισθώνονται σε τρίτους και αποφέρουν έσοδα.
- Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΛΣΤ, η αποτίμηση των πάσης φύσεως απαιτήσεων - υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα των τραπεζών αποτιμώνται με τη μέση τιμή fixing του κάθε νομίσματος,
- Οι χρεωστικές ή πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την αποτίμηση των πάσης φύσεως απαιτήσεων – υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα των τραπεζών μεταφέρονται στα αποτελέσματα

4.3 ΟΜΑΔΑ 3 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ – ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ – ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

Οι οργανικές απαιτήσεις μιας τράπεζας εκφράζονται μέσω του λογαριασμού 30 « Απαιτήσεις από τραπεζικές εργασίες εκτός χορηγήσεων»

Ο λογαριασμός κωδ.30 “Απαιτήσεις από τραπεζικές εργασίες εκτός χορηγήσεων”, που απεικονίζει, τις απαιτήσεις των τραπεζικών επιχειρήσεων από:

- προμήθειες εγγυητικών επιστολών
- προμήθειες αναδοχών για εισαγωγή εταιριών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών
- μισθώματα θυρίδων θησαυροφυλακίου
- τρίτους για ποσά που καταβλήθηκαν για λογαριασμό τους

- την Κεντρική Τράπεζα λόγω εξοφλήσεως, από τις τράπεζες, Έντοκων γραμματίων, Ομολόγων του Δημοσίου κ.τ.λ.
- την Κεντρική Τράπεζα για διαφορές επιτοκίων λογαριασμών χορηγήσεων σε περιπτώσεις ενισχύσεων κατηγορίας πιστούχων από αυτήν

Τα έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου παρακολουθούνται στο λογαριασμό κωδ.31 "Έντοκα γραμμάτια Δημοσίου". Οι μη δεδουλευμένοι τόκοι παρακολουθούνται στο λογαριασμό κωδ.31.99 "Μη δεδουλευμένοι τόκοι έντοκων γραμματίων". Περιοδικώς στο τέλος της χρήσης μεταφέρονται οι δεδουλευμένοι τόκοι στο λογαριασμό 71 "Άλλοι τόκοι έσοδα".

Επιπλέον οι λογαριασμοί με κωδ.32 και 33 του ΚΛΣΤ είναι κενοί και θα χρησιμοποιηθούν, μόνο κατόπιν αποφάσεως του αρμοδίου οργάνου.

Ο λογαριασμός με κωδ.37 του ΚΛΣΤ χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση των ειδικών καταθέσεων στην Κεντρική Τράπεζα. Οι καταθέσεις αυτές δημιουργούνται με αποφάσεις των Νομισματικών Αρχών, για ειδικούς σκοπούς, όπως χρηματοδότηση ειδικών κλάδων της οικονομίας κ.τ.λ. Οι συγκεκριμένες καταθέσεις (δεσμεύσεις) τείνουν να καταργηθούν, με νεότερες αποφάσεις των Νομισματικών Αρχών. Τα ποσά που δεσμεύει η Κεντρική Τράπεζα για ορισμένο χρονικό διάστημα λόγω ποινών ή κυρώσεων για παραβάσεις των κανόνων των

Νομισματικών Αρχών εκ μέρους των τραπεζών (π.χ. αύξηση των χορηγήσεων πέραν του επιτρεπτού ορίου κ.τ.λ.), παρακολουθούνται στο λογαριασμό κωδ.37.20 "Άτοκος δεσμευμένος λογαριασμός καταθέσεων".

Προχωρώντας την μελέτη της ομάδας 3 διαπιστώνεται πως οι χρηματοποστολές από μία τράπεζα σε άλλη τράπεζα παρακολουθούνται στο λογαριασμό κωδ.38.02 "Χρηματοποστολές". Κατά την πραγματοποίηση της χρηματοποστολής χρεώνεται ο λογαριασμός αυτός και πιστώνεται το ταμείο. Με τη λήψη των σχετικών παραστατικών παραλαβής χρεώνεται η άλλη τράπεζα

και πιστώνεται ο λογαριασμός "Χρηματοποστολές". Οι χρηματοποστολές μεταξύ καταστημάτων της ίδιας τράπεζας παρακολουθούνται μέσω του λογαριασμού κωδ.38.20 "Λογαριασμοί συνδέσμου καταστημάτων".

Οι δοσοληψίες των τραπεζών με τους ανταποκριτές εξωτερικού παρακολουθούνται στους υπολογαριασμούς του 38.05 "Ανταποκριτές εξωτερικού".

Οι αγοραζόμενες επιταγές εισπρακτέες παρακολουθούνται στο λογαριασμό κωδ.38.20 "Επιταγές εισπρακτέες σε βάρος των τραπεζών εσωτερικού". Με την αγορά των επιταγών χρεώνεται ο λογαριασμός αυτός και πιστώνεται το ταμείο. Με την αποστολή των επιταγών αυτών στο Γραφείο Συμψηφισμού χρεώνεται ο λογαριασμός κωδ.38.20 "Επιταγές εισπρακτέες σε βάρος των τραπεζών εσωτερικού". Σημειώνεται ότι στο λογαριασμό κωδ.38.22 "Επιταγές εισπρακτέες μέσω του Γραφείου Συμψηφισμού" παρακολουθούνται ο διακανονισμοί των εισπρακτέων επιταγών, μέσω του Γραφείου Συμψηφισμού. Με τις λαμβανόμενες από το Γραφείο Συμψηφισμού επιταγές πιστώνεται ο λογαριασμός αυτός με χρέωση των αντίστοιχων λογαριασμών των πελατών. Το χρεωστικό ή πιστωτικό υπόλοιπο που προκύπτει, έπειτα από κάθε ημερήσια εκκαθάριση των επιταγών, μεταφέρεται στο λογαριασμό 38.06.000 "Κεντρική Τράπεζα τρεχούμενος λογαριασμός".

Ο λογαριασμός με κωδ.39 του ΚΛΣΤ χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων, εκτός χορηγήσεων, που δεν υπάγονται σε οποιαδήποτε κατηγορία απαιτήσεων, από εκείνες που παρακολουθούνται στους υπόλοιπους λογαριασμούς της ομάδας 3.

Τέτοιες απαιτήσεις είναι αυτές που προέρχονται από τους λογαριασμούς:

- Χρηματικές διευκολύνσεις στο προσωπικό
- Μέτοχοι-λογαριασμοί καλύψεως μετοχικού κεφαλαίου
- Προμερίσματα
- Ελληνικό δημόσιο
- Παραγγελίες κυκλοφορόντων στοιχείων

4.4 ΟΜΑΔΑ 4: ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ – ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Η ομάδα 4 του ΚΛΣΤ, που απεικονίζει την Καθαρή θέση, τις προβλέψεις και τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι λογαριασμοί με κωδ. 40 , 41 , 42 , 43 , 44 , 45 και 48, συμπίπτουν στον τίτλο έχουν το ίδιο εννοιολογικό περιεχόμενο κατά ένα μεγάλο ποσοστό, καθώς και τους ίδιους κανόνες λειτουργίας με εκείνους των αντίστοιχων λογαριασμών του ΕΓΛΣ. Όμως οι λογαριασμοί με κωδικό 46, 47, 48 είναι λογαριασμοί συνδέσμου, δηλαδή υποπεριπτώσεις ενδιάμεσων λογαριασμών που συνδέουν, είτε αυτοτελή κατά νόμισμα λογιστικά συστήματα (46, 47) είτε δοσοληψίες μεταξύ της Διοικήσεως , του κεντρικού και των καταστημάτων (υποκαταστημάτων και θυρίδων) ή μεταξύ αυτών κάθε τράπεζας (48). Αναπτύσσονται πλήρως επειδή οι δύο πρώτοι είναι εντελώς νέοι λογαριασμοί, ενώ ο τρίτος απαιτεί νέα υποχρεωτική ανάλυση.

4.5 ΟΜΑΔΑ 5: ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Η ομάδα 5 του ΚΛΣΤ, που απεικονίζει τις υποχρεώσεις σε καταθέτες μέσω των λογαριασμών 50, 51, 52 , 53 και 57 και τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις των τραπεζών μέσω των λογαριασμών 54, 55, 56, 59.

Οι λογαριασμοί του ΚΛΣΤ κωδ. 50 "Καταθέσεις όψεως", κωδ. 51 "Καταθέσεις Ταμειυτηρίου" κωδ. 52 "Καταθέσεις προθεσμίας – τραπεζικά ομόλογα" και κωδ. 53 "Άλλες κατηγορίες καταθέσεων" χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση των πάσης φύσεως καταθέσεων, που δέχονται οι τραπεζικές επιχειρήσεις. Η ανάπτυξη των λογαριασμών καταθέσεων, σε δεύτερο βαθμό, γίνεται με κριτήριο το είδος και τη μορφή των καταθετών (π.χ. καταθέσεις ιδιωτών,

καταθέσεις εταιριών, καταθέσεις, καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων κ.τ.λ.). Οι λογαριασμοί καταθέσεων πιστώνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα με τόκους με χρέωση των αντίστοιχων λογαριασμών τόκων εξόδων.

Ο λογαριασμός με κωδ. 57 χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση των επιταγών και εντολών πληρωτέων των τραπεζών. Διευκρινίζεται ότι ο λογαριασμός κωδ. 57 "Επιταγές και εντολές πληρωτέες" πιστώνεται με την έκδοση των επιταγών ή τη λήψη των εντολών με χρέωση του λογαριασμού "Ταμείο". Με την εξόφληση των επιταγών ή την εκτέλεση των εντολών, χρεώνονται ο λογαριασμός αυτός με πίστωση του λογαριασμού 48 "Λογαριασμοί συνδέσμου καταστημάτων" (εξόφληση από άλλο κατάστημα).

Ο λογαριασμός με κωδ. 59 χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, που δεν εντάσσονται στους λογαριασμούς 50-57. Τέτοιες υποχρεώσεις είναι αυτές που προέρχονται από τους λογαριασμούς:

- Κεντρική τράπεζα – υποχρεώσεις από εισπράξεις για λογαριασμό της.
- Μερίσματα πληρωτέα.
- Οφειλόμενες δόσεις συμμετοχών και χρεογράφων.
- Καλύμματα ενέγγυων πιστώσεων και προεμβασμάτων.
- Ελληνικό Δημόσιο – υποχρεώσεις από λογαριασμό του.
- Υποχρεώσεις από εισπράξεις για λογαριασμό ΝΠΔΔ.
- Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες.
- Προμηθευτές.
- Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση.
- Λοιπές υποχρεώσεις.

4.6 ΟΜΑΔΑ 6 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΤ'ΕΙΔΟΣ

Η ομάδα 6 του ΚΛΣΤ, που απεικονίζει τα οργανικά έξοδα κατ' είδος των τραπεζών, αναπτύσσεται στους κατωτέρω πρωτοβάθμιους λογαριασμούς:

Κωδ. 60 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

Κωδ. 61 Αμοιβές και έξοδα τρίτων

Κωδ. 62 Παροχές τρίτων

Κωδ. 63 Φόροι – Τέλη

Κωδ. 64 Διάφορα έξοδα

Κωδ. 65 Τόκοι και προμήθειες

Κωδ. 66 Αποσβέσεις παγίων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος

Κωδ. 68 Προβλέψεις εκμετάλλευσης

Κωδ. 69 Διαφορές (χρεωστικές) από πράξεις σε συνάλλαγμα

• Οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις αποτελούν για τις τράπεζες οργανικό έξοδο και για το λόγο αυτό καταχωρούνται στο λογαριασμό κωδ. 68 “Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως”

Οι αντίστοιχες προβλέψεις των εταιριών καταχωρούνται στο λογαριασμό κωδ. 83.11 “Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις”, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ΕΓΛΣ.

• Οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, που προκύπτουν από πράξεις ή από την αποτίμηση αυτού στο τέλος κάθε χρήσεως, καταχωρούνται στο λογαριασμό κωδ. 69 “Διαφορές (χρεωστικές) από πράξεις συναλλάγματος”. Οι αντίστοιχες χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές των εταιριών καταχωρούνται στο λογαριασμό κωδ. 81.00.04 “Συναλλαγματικές διαφορές”, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ΕΓΛΣ.

4.7 Η ΟΜΑΔΑ 7 . ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΕΣΟΔΑ.

Η ομάδα 7 του ΚΛΣΤ, που απεικονίζει τα οργανικά έσοδα κατ’ είδος των τραπεζών, αναπτύσσεται στους κατωτέρω πρωτοβάθμιους λογαριασμούς:

Κωδ.70 Έσοδα από τόκους χορηγήσεων
Κωδ.71 Άλλα έσοδα από τόκους
Κωδ.72 Έσοδα συμμετοχών
Κωδ.73 Έσοδα χρεογράφων
Κωδ.74 Έσοδα από προμήθειες
Κωδ.75 Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών
Κωδ.79 Διαφορές (πιστωτικές) από πράξεις σε συνάλλαγμα

Οι ανωτέρω λογαριασμοί , λόγω του διαφορετικού αντικειμένου των τραπεζικών επιχειρήσεων, δεν φαίνεται να έχουν σχεδόν καμία ομοιότητα με τους αντίστοιχους λογαριασμούς εσόδων του ΕΓΛΣ.

- Οι λογαριασμοί του ΚΛΣΤ κωδ. 70 “Έσοδα από τόκους χορηγήσεων”, κωδ. 71 “Άλλα έσοδα από τόκους ”, κωδ. 72 “Έσοδα συμμετοχών”, κωδ. 73 “Έσοδα χρεογράφων” και κωδ. 74 “Έσοδα από προμήθειες”, χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση των βασικότερων εσόδων των τραπεζών, που είναι οι τόκοι και προμήθειες, καθώς και έσοδα των συμμετοχών και χρεογράφων τους.

Οι αντίστοιχοι κωδικοί του ΕΓΛΣ χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση των πραγματοποιούμενων πωλήσεων των εταιριών, καθώς και των ληφθεισών επιχορηγήσεων.

- Ο λογαριασμός κωδ. 70 “Έσοδα από τόκους χορηγήσεων” αναπτύσσεται, σε δεύτερο βαθμό, με κριτήριο την κατηγορία των πιστούχων (π.χ. έσοδα από τόκους χορηγήσεων στη βιομηχανία, έσοδα από τόκους χορηγήσεων στη βιοτεχνία, έσοδα από τόκους χορηγήσεων στο εμπόριο κ.τ.λ.).

- Στους υπολογαριασμούς κωδ. 71 “άλλα έσοδα από τόκους” καταχωρούνται τα ποσά των τόκων που προκύπτουν από όλες τις άλλες δραστηριότητες των τραπεζών εκτός από τις χορηγήσεις.

Τέτοιοι τόκοι είναι οι εξής:

- Τόκοι μακροπρόθεσμων, εκτός χορηγήσεων, απαιτήσεων.
- Τόκοι έντοκων γραμματίων Δημοσίου.
- Τόκοι ειδικών καταθέσεων στην Κεντρική Τράπεζα.
- Τόκοι από καταθέσεις σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα.

• Στους υπολογαριασμούς του 72 "Έσοδα συμμετοχών", καταχωρούνται τα έσοδα (μερίσματα) από τις συμμετοχές της Τραπέζης σε συνδεδεμένες και λοιπές επιχειρήσεις.

• Στους υπολογαριασμούς του 73 "Έσοδα χρεογράφων", καταχωρούνται τα έσοδα από επενδύσεις σε χρεόγραφα εκτός συμμετοχών.

Τα κυριότερα από τα έσοδα αυτά είναι τα εξής:

- Μερίσματα μετοχών
- Μερίσματα αμοιβαίων κεφαλαίων
- Τόκοι ομολογιών
- Τόκοι κρατικών ομολογιών
- Κέρδη από πώληση χρεογράφων

• Στους υπολογαριασμούς του 74 "Έσοδα από προμήθειες" καταχωρούνται τα πάσης φύσεως έσοδα από προμήθειες των διαμεσολαβητών εργασιών της Τραπέζης όπως π.χ. η χορήγηση εγγυητικών επιστολών, η αναδοχή για την εισαγωγή εταιριών στο Χρηματιστήριο Αθηνών, οι εργασίες συναλλάγματος κ.τ.λ.

Τα κυριότερα έσοδα από προμήθειες είναι τα εξής:

- Έσοδα από προμήθειες εγγυητικών επιστολών
- Έσοδα από προμήθειες εισαγωγών - εξαγωγών
- Έσοδα από προμήθειες πράξεων συναλλάγματος
- Έσοδα από προμήθειες διαχειρίσεως χρεογράφων τρίτων

- Έσοδα από προμήθειες διαθέσεως τίτλων του Δημοσίου
 - Έσοδα από προμήθειες πιστωτικών καρτών
 - Έσοδα από προμήθειες αναδοχών για εισαγωγή εταιριών στο Χ.Α.Α.
- Στους υπολογαριασμούς 75 "Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών" καταχωρούνται τα έσοδα από παρεπόμενες δραστηριότητες της τραπεζής.
Τα κυριότερα έσοδα από αυτά είναι τα εξής:
 - Έσοδα από εισπράξεις τελών επικοινωνίας (τηλεφωνικά κ.τ.λ.) από πελάτες.
 - Έσοδα από μισθώματα θυρίδων θησαυροφυλακίου.
 - Έσοδα από μηχανογραφική υποστήριξη τρίτων (εξόφληση μισθοδοσίας εταιριών).
 - Έσοδα από μελέτες σκοπιμότητας χρηματοδοτήσεων (μελέτες βιωσιμότητας πιστούχων εταιριών, σύνταξη δελτίων πληροφοριών κ.τ.λ.)
 - Έσοδα από μισθώματα παγίων στοιχείων (ενοικίαση ακινήτων που αποκτήθηκαν από πλειστηριασμούς κ.τ.λ.)
 - Οι λογαριασμοί κωδ 76 – 78 είναι κενοί και η συμπλήρωσή τους είναι δυνατή, μόνο μετά από απόφαση του κατά νόμου αρμοδίου οργάνου.
 - Στο λογαριασμό κωδ 79 "Διαφορές" (πιστωτικές) από πράξεις σε συνάλλαγμα" καταχωρούνται οι πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές, που προκύπτουν από πράξεις σε συνάλλαγμα και από αποτίμηση σε ευρώ λογαριασμών σε συνάλλαγμα. Οι αντίστοιχες πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές των εταιριών καταχωρούνται στο λογαριασμό κωδ. 81.01.04 "Συναλλαγματικές διαφορές", σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ΕΓΛΣ.

4.8 ΟΜΑΔΑ 8. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ

Η ομάδα 8 του ΚΛΣΤ, που απεικονίζει τους λογαριασμούς αποτελεσμάτων των τραπεζών, αναπτύσσεται στους κατωτέρω πρωτοβάθμιους λογαριασμούς:

Κωδ. 80 Γενική εκμετάλλευση

Κωδ. 81 Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα

Κωδ. 82 Έξοδα και έσοδα προηγούμενων χρήσεων

Κωδ. 83 Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους

Κωδ. 84 Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων

Κωδ. 85 Αποσβέσεις παγίων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος

Κωδ. 86 Αποτελέσματα χρήσεως

Κωδ. 88 Αποτελέσματα προς διάθεση

Κωδ. 89 Ισολογισμός

- Οι ανωτέρω λογαριασμοί έχουν το ίδιο εννοιολογικό περιεχόμενο, καθώς και τους ίδιους κανόνες λειτουργίας με τους αντίστοιχους λογαριασμούς του ΕΓΛΣ.
- Καταρτίζεται στο τέλος κάθε χρήσης ο λογαριασμός "Γενική Εκμετάλλευση", όπως προβλέπεται και από τις διατάξεις του ΕΓΛΣ.

Οι συναλλαγματικές διαφορές (χρεωστικές ή πιστωτικές), που προκύπτουν από πράξεις συναλλάγματος ή από την αποτίμησή του στο τέλος κάθε χρήσεως θεωρούνται, όπως προαναφέραμε, ως στοιχεία που διαμορφώνουν το οργανικό αποτέλεσμα των τραπεζών και παρακολουθούνται στους λογαριασμούς 69 και 79 αντίστοιχα. Αντίθετα, παρόμοιες συναλλαγματικές διαφορές των εταιρειών καταχωρούνται στους λογαριασμούς 81.00.04 και 81.01.04 αντίστοιχα, όπως προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις του ΕΓΛΣ

4.9 ΟΜΑΔΑ 0. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ

Η ομάδα 0 του ΚΛΣΤ, που απεικονίζει τους λογαριασμούς τάξεως των τραπεζών, αναπτύσσεται στου κατωτέρω πρωτοβάθμιους λογαριασμούς:

Κωδ. 01 Αλλότρια περιουσιακά στοιχεία

Κωδ. 02 Συμβάσεις και συμφωνίες σταθμισμένων κινδύνων

Κωδ. 03 Απαιτήσεις και αμφοτεροβαρείς συμβάσεις

Κωδ. 04 Χρεωστικοί λογαριασμοί πληροφοριών

Κωδ. 05 Δικαιούχοι αλλότριων περιουσιακών στοιχείων

Κωδ. 06 Ενδεχόμενες σταθμισμένες υποχρεώσεις

Κωδ. 07 Υποχρεώσεις από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις

Κωδ. 08 Πιστωτικοί λογαριασμοί πληροφοριών

Οι ανωτέρω λογαριασμοί έχουν το ίδιο εννοιολογικό περιεχόμενο, καθώς και τους ίδιους κανόνες λειτουργίας με τους αντίστοιχους λογαριασμούς του ΕΓΛΣ. Λόγω του διαφορετικού αντικειμένου των τραπεζικών επιχειρήσεων, η ανάπτυξη των πρωτοβάθμιων λογαριασμών τάξεων σε υπολογαριασμούς.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Παρακάτω λοιπόν ακολουθεί η λογιστική αντιμετώπιση των καθημερινών συναλλαγών μίας εμπορικής τράπεζας.

Η τράπεζα Χ κατά την διάρκεια του ετους πραγματοποίησε τις παρακάτω συναλλαγες:

- Η τράπεζα χορηγεί σε πελάτη της επιχείρηση ενέργειας δάνειο 50000 δολλάρια

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΟΗΘ.ΣΤΗΛΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
20	ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ		50000	
20.25	ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΧ/ΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	50000		
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			50000
38.05	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	50000		

- Η τράπεζα δέχεται κατάθεση από την ΑΕ Ψ ύψους 100.000€

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΟΗΘ.ΣΤΗΛΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ .ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		100000	
38.00	ΤΑΜΕΙΟ	100000		
50	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ			100000
50.01	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ	100000		
	ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΣΕ			

	ΟΥΦΕΩΣ			
--	--------	--	--	--

- Η τράπεζα δέχεται από πελάτη κατάθεση ταμειυτηρίου 2000€

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΟΗΘ.ΣΤΗΛΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		2000	
38.00	ΤΑΜΕΙΟ	2000		
51	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ			2000
51.00	ΑΠΛΕΣ	2000		
	Κατάθεση από πελάτη			

- Ο πιο πάνω καταθέτης κάνει ανάληψη ύψους 500€

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΟΗΘ.ΣΤΗΛΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
51	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ		500	
51.00	ΑΠΛΕΣ	500		
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			500

38.00	ΤΑΜΕΙΟ	500		
	Ανάληψη από πελάτη			

•Η τράπεζα παρέλβε από πελάτη της , ενεχυρόγραφο της Εθνικής Ακινήτων αξίας 30000 και του εξέδωσε δάνειο 20000

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΟΗΘ.ΣΤΗΛΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
20	ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ		20000	
20.00	ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΣΕ ΓΕΩΡΓΙΑ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦ-ΔΑΣΗ	20000		
20.00.00	ΣΕ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡ			
53	ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ			20000
53.00	ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΙΔΙΩΤΩΝ – ΕΤΑΙΡΙΩΝ	20000		
53.00.00	ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ			
	Έκδοση δανειου			

16/01/11: επιστράφηκαν τα σχετικά έγγραφα από την Εθνική Ακινήτων ΑΕ και η τράπεζα αποδέσμευσε το δάνειο το οποίο και κατέβαλλε στον καταθέτη.

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΟΗΘ.ΣΤΗΛΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
53	ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ		20000	
53.00	ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΙΔΙΩΤΩΝ – ΕΤΑΙΡΙΩΝ	20000		
53.00.00	ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ			
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			20000
38.00	ΤΑΜΕΙΟ	20000		
	Καταβολή του δανείου			

•Η τράπεζα συμφώνησε με πελάτη χορηγήσει δάνειο 50000 εξάμηνης διάρκειας με επιτόκιο 6% και προμήθεια 2% με ενέχυρο χρεόγραφο αξίας 60000

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΟΗΘ.ΣΤΗΛΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
04	ΧΡΩΣΤΙΚΟΙ		60000	

	ΛΟΓ/ΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ			
04.06	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ ΤΡΙΤΩΝ ΣΕ ΕΝΕΧΥΡΟ	60000		
08	ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ			60000
08.00	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ ΣΕ ΕΝΕΧΥΡΟ	60000		
	Παραλαβή χρεογράφων ως ενέχυρο			

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΟΗΘ.ΣΤΗΛΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
20	ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ		40000	
20.15	ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ	40000		
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			40000
38.00	ΤΑΜΕΙΟ	40000		
	Καταβολή του δανείου			

•η τράπεζα δέχεται εντολή από πελάτη βιομήχανο να του εξδώσει βραχυχρόνιας διάρκειας εγγυητική επιστολή ύψους 100000 για να εξοφλήσει προμηθευτή του. Κατά την έκδοση της εγγυητικής επιστολής η τράπεζα εισπράττει 50000 για άνοιγμα λογαριασμού καταθέσεων ως εγγύηση και προμήθεια 200 €

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΟΗΘ.ΣΤΗΛΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
02	ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ		50000	
02.00	ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΜΗΔΕΝΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	50000		
02.00.00	ΕΝΤΟΛΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΥ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΕΕ			
06	ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			50000
06.00	ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΜΗΔΕΝΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	50000		
06.00.00	ΕΕ ΥΠΕΡ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ			
	Εκδοση ΕΕ			

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΟΗΘ.ΣΤΗΛΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		50200	
38.00	ΤΑΜΕΙΟ	50200		
53	ΑΛΛΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ			50200
53.10	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΥΗΣΗ ΙΔΙΩΤΩΝ- ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	50000		
74	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ			200
74.00	ΕΓΓΥΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ	200		
	Εισπραξη εγγυησης			

•ο πιο πάνω βιομήχανος εξοφλεί τον προμηθευτή του , παραλαμβάνει την εγγυητική επιστολή και την επιστρέφει στην τράπεζα. Η τράπεζα την αντιλογίζει και του επιστρέφει το ποσό της κατάθεσης

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΟΗΘ.ΣΤΗΛΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
02	ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ		50000	

	ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ			
02.00	ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΜΗΔΕΝΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	50000		
02.00.00	ΕΝΤΟΛΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΥ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΕΕ			
06	ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			50000
06.00	ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΜΗΔΕΝΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	50000		
06.00.00	ΕΕ ΥΠΕΡ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ			
		αντιλογισμος		

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΟΗΘ.ΣΤΗΛΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
53	ΑΛΛΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ		50000	
53.10	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ	50000		

	ΕΓΓΥΗΣΗ ΙΔΙΩΤΩΝ- ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ			
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			50000
38.00	ΤΑΜΕΙΟ	50000		
	Επιστροφή στον πελάτη του ποσού κατάθεσης			

- η τράπεζα παρέλαβε για πώληση μετοχές ονομαστικής αξίας 100000, τις οποίες και πούλησε αντι 110000, λαμβάνοντας προμήθεια 2000 €

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΟΗΘ.ΣΤΗΛΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
01	ΑΛΛΟΤΡΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		100000	
01.01	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΡΙΤΩΝ ΓΙΑ ΔΙΑΘΕΣΗ	100000		
05	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΛΛΟΤΡΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣ.ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ			100000
05.01	ΕΚΔΟΤΕΣ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ ΓΙΑ ΔΙΑΘΕΣΗ	100000		

	Παραλαβη μετοχων			
--	------------------	--	--	--

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΟΗΘ.ΣΤΗΛΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		110000	
38.00	ΤΑΜΕΙΟ	110000		
59	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			110000
59.33	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΡΙΤΩΝ	110000		
	Εισπραξη για λογαριασμο τριτων			

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΟΗΘ.ΣΤΗΛΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
30	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΚΤΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ		2460	
30.01	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΙΤΛΩΝ	2460		
74	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ			2000

	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ			
74.34	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΙΣ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΞΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣ.ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	2000		
74.34.01	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΙΣ ΤΙΤΛΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ			
54	ΥΠΟΧΡΕΩΣ ΑΠΟ Φ-Τ			460
54.00	ΦΠΑ	460		

- Πελάτης της τράπεζας καταθέτει 3000 δολλάρια σε ελεύθερο συνάλλαγμα.

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΟΗΘ.ΣΤΗΛΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		3000	
38.05	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	3000		
51	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ			3000
51.00	ΑΠΛΕΣ			
	Κατάθεση σε ξένο νόμισμα			

3.2 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Πιο πάνω λοιπόν είδαμε τον τρόπο που παρακολουθούνται οι λογιστικά τα προϊόντα που μια τράπεζα παρέχει, αλλά πως παρακολουθούνται από την ίδια την τράπεζα.

Στο σημείο αυτό θα δούμε πώς αντιστοιχα λογιστικά γεγονότα αποτυπώνονται από την επιχείρηση που συνεργάζεται με μια τράπεζα για οποιοδήποτε από τα τραπεζικά προϊόντα.

1) ΠΩΛΗΣΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΜΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΚΑΡΤΑ

Στο σημείο αυτό θα δείξουμε πως αντιμετωρίζεται λογιστικά η περίπτωση κατά την οποία η επιχείρηση προβεί σε παροχή υπηρεσιών και ο πελάτης εξοφλήσει μέσω πιστωτικής κάρτας.

Η πώληση θα γίνει χωρίς διακανονισμό άρα η επιχείρηση θα χρεώσει τον 33.95 και όταν θα εξοφληθεί το ποσό θα πιστώσει τον 33.95 και θα χρεώσει τον 38.03

- Παροχή υπηρεσιών αξίας 3000€ πλέον ΦΠΑ 23%. Ο πελάτης εξοφλεί το πέρον ποσό μέσω της πιστωτικής του κάρτας

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	Β.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		3690	
33.95	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ			
73	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			3000
73.00	ΠΩΛΗΣΕΙΣ			

	ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ			
54	ΥΠΟΧΡ. ΑΠΟ Φ-Τ			690
54.00	ΦΠΑ			
54.00.70	ΦΠΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ			
	Πώληση με πιστωτική			

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	Β.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		3690	
38.03	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ			
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			3690
33.95	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ			

2) FACTORING

Οι εκχωρούμενες στην τράπεζα για είσπραξη συμβάσεις Factoring απαιτήσεις του λογαριασμού 30 Πελάτες παρακολουθούνται από τους λογαριασμούς 30.00 – 30.00 σε νέους αντίστοιχους δευτεροβάθμιους όπως ο 30.80 Πελάτες εσωτερικού εκχωρηθέντες με factoring. Η αμοιβή της τράπεζας και οι λοιποί τόκοι παρακολουθούνται στον λογαριασμό 65.90 Τόκοι και έξοδα εισπράξεως απαιτήσεων factoring.

- Η επιχείρηση χρεώθηκε με τοκους 1000 λόγω της σύμβασης factoring που είχε συνάψει με τις Εμπορική τράπεζα

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	Β.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
65	ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ		1000	
65.90	ΤΟΚΟΙ FACTORING			
53	ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			1000
53.98	ΛΟΙΠΟΙ ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			
	Χρεωση τοκων			

3) ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΜΕ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΥΠΕΡΑΝΑΛΗΨΗΣ

Σύμφωνα με αυτό μια επιχείρηση διατηρεί λογαριασμό υπερανάληψης σε μια ελληνική τράπεζα. Ο αντίστοιχος λογαριασμός είναι 0 38.03 ο οποίος στην περίπτωση αυτή μπορεί να έχει αρνητικό υπόλοιπο δηλαδή πιστωτικό υπόλοιπο και αυτό ισχύει μόνο στην περίπτωση της υπερανάληψης. Στο τέλος της λογιστικής χρήσης μεταφέρουμε το πιστωτικό υπόλοιπο του 38.03 στον λογαριασμό 52.00.

- Η επιχείρηση προέβη σε υπερανάληψη ποσού 3000€

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	Β.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ		3000	

	ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			
38.00	ΤΑΜΕΙΟ			
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			3000
38.03	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΟΨΕΩΣ			
	Χρεωση τοκων			

Στο τέλος της χρήσης θα γίνει η εξής εγγραφή:

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	Β.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		3030	
38.03	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ			
52	ΒΡΑΧΥΠΡ.ΥΠΟΧΡΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ			3000
52.00	ΤΡΑΠΕΖΑ Α			
65	ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ			30

4) ΠΛΑΦΟΝ ΕΠΙΤΑΓΩΝ

Στην περίπτωση αυτή η επιχείρηση έχει στην κατοχή της επιταγές εισπρακτέες τις οποίες μπορεί να χρησιμοποιήσει προκειμένου να χρηματοδοτηθεί από μια τράπεζα. Τα χρήματα εκ μέρους της τράπεζας κατατίθενται στον λογαριασμό όψεως της επιχείρησης.

Πλαφόν σημαίνει ότι θα υπάρχει κάποιο ανώτατο όριο προεξόφλησης των αξιολόγων από την τράπεζα. Έτσι η τράπεζα θα πάρει την επιταγή από την

επιχείρηση και θα καταθέσει το πόσό στον λογαριασμό όψεως της επιχείρησης κρατώντας βέβαια ένα μικρό ποσό ως έξοδα προεξόφλησης.

- Η επιχείρηση έστειλε στην τράπεζα Α επιταγές εισπρακτέες ύψους 1000 για προεξόφληση. Η τράπεζα κράτησε τόκους 100€ και το υπόλοιπο το κατέθεσε στον λογαριασμό όψεως της επιχείρησης.

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	Β.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		1000	
33.90	ΕΠΙΤΑΓΕΣ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΕΣ			
33.90.99	ΕΠΙΤΑΓΕΣ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΕΣ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΕΓΓΥΗΣΗ			1000
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			
33.90	ΕΠΙΤΑΓΕΣ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΕΣ			
33.90.00	ΠΕΛΑΤΗ Γ			

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	Β.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		1000	
38.03	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ			
65	ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ		100	

	ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ			
65.03	ΤΟΚΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣ. ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΜΕ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ			
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			1000
33.90	ΕΠΙΤΑΓΕΣ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΕΣ			
33.90.99	ΕΠΙΤΑΓΕΣ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΕΣ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΕΓΓΥΗΣΗ			

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^Ο ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ERP

4.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ERP

Τη δεκαετία του 1960, οι διεθνείς - αλλά και ελληνικές - επιχειρήσεις έστρεψαν την προσοχή τους στη μηχανογραφημένη υποστήριξη πολύπλοκων λειτουργιών τους. Συγκεκριμένα αναπτύχθηκαν εξειδικευμένα πληροφορικά πακέτα που υποβοηθούσαν βασικές διαδικασίες της οικονομικής διαχείρισης, όπως είναι η λογιστική και η μισθοδοσία, καθώς επίσης και εξειδικευμένες "τεχνικές" εφαρμογές, οι οποίες διευκόλυναν την εφαρμογή αναλυτικών μεθόδων (π.χ. εφαρμογές Ελέγχου Αποθεμάτων).

Στα τέλη της δεκαετίας του 1960 και στις αρχές της δεκαετίας του 1970 εμφανίστηκαν τα συστήματα MRP (Material Requirements Planning), τα οποία παρουσίασαν κάποιο βαθμό ολοκλήρωσης καθώς μετέφραζαν το Βασικό Πλάνο Παραγωγής (Master Production Schedule) των τελικών προϊόντων σε χρονικά κατανομημένες απαιτήσεις παραγωγής υποσυναρμολογημάτων και συστατικών, και σε απαιτήσεις προμήθειας πρώτων υλών. Με την εμφάνιση του MRP-II (Manufacturing Resources Planning) στα τέλη της δεκαετίας του 1970, το σύστημα MRP συνέδεσε μεταξύ τους τα κυκλώματα προγραμματισμού παραγωγής, του ελέγχου παραγωγής και της κοστολόγησης, και των προμηθειών.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1980 ξεκινά μια ερευνητική προσπάθεια για επιχειρηματική ολοκλήρωση (enterprise integration), η οποία χρησιμοποιεί ως τεχνολογικό υπόβαθρο τις βάσεις δεδομένων (databases) και προσπαθεί να ενοποιήσει τις βασικές επιχειρηματικές διαδικασίες με βασική προτεραιότητα το κύκλωμα οικονομικής διαχείρισης και το κύκλωμα παραγωγής.

Αποτέλεσμα της προσπάθειας αυτής είναι η εμφάνιση των συστημάτων Enterprise Resources Planning (Προγραμματισμός Επιχειρηματικών Πόρων) στα τέλη της δεκαετίας του 1980, τα οποία ολοκληρώνουν, πέραν του κυκλώματος Οικονομικής Διαχείρισης και Παραγωγής, και άλλες βασικές επιχειρηματικές διαδικασίες, όπως τη Διαχείριση Ανθρώπινων Πόρων, το κύκλωμα Πωλήσεων κ.λπ. Τα συστήματα ERP είναι λοιπόν ολοκληρωμένα συστήματα πληροφορικής, τα οποία καλύπτουν όλες τις λειτουργικές περιοχές μιας επιχείρησης, ώστε να ικανοποιηθούν οι στόχοι της, ενοποιώντας όλες τις διαδικασίες της.

4.2 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ERP

Τα πληροφοριακά συστήματα ERP υποστηρίζουν τις βασικότερες επιχειρηματικές διαδικασίες και είναι δομημένα σε "λειτουργικά υποσυστήματα" (functional modules).

Το υποσύστημα Οικονομικής Διαχείρισης είναι η καρδιά του ERP, και ανταλλάσσει πληροφορίες με όλα τα υπόλοιπα υποσυστήματα. Βασικές διαδικασίες της Οικονομικής Διαχείρισης περιλαμβάνουν τη Γενική Λογιστική (General Ledger), την Αναλυτική Λογιστική (Analytical Ledger), τη Διαχείριση Παγίων (Asset Management), τις Οικονομικές Καταστάσεις (Financial Statements), τους Εισπρακτέους Λογαριασμούς (Accounts Receivable), τους Πληρωτέους Λογαριασμούς (Accounts Payable) και τη Διαχείριση Διαθεσίμων (Treasury Management). Ανάλογα με το βαθμό ολοκλήρωσης των συστημάτων ERP υποστηρίζονται και άλλες διαδικασίες όπως ο Προϋπολογισμός (Budgeting), η Κοστολόγηση βάσει δραστηριοτήτων (Activity Based Costing), κ.ά.

Οι βασικές λειτουργίες του υποσυστήματος Πωλήσεων - Marketing περιλαμβάνουν την Παραγγελιοληψία (Order Entry), την Τιμολόγηση (Invoicing), τη Διαχείριση Συμβολαίων (Sales Contracts), το Μητρώο Πελατών (Customer Table), τα Αξιόγραφα, Open Items, και Στατιστικά Πωλήσεων. Ορισμένα από τα συστήματα ERP υποστηρίζουν επίσης την Ανάλυση Οφειλών (Aging Analysis), την Εξυπηρέτηση Πελατών (Customer Service), το Marketing, τις Προβλέψεις Ζήτησης (Forecasting), την Ηλεκτρονική Ανταλλαγή Δεδομένων (EDI) και το Ηλεκτρονικό Εμπόριο μέσω Internet (Electronic Commerce). Το υποσύστημα των Πωλήσεων ανταλλάσσει πληροφορίες κυρίως με τα υποσυστήματα Οικονομικής Διαχείρισης, Αποθήκευσης και Διανομής, και Παραγωγής.

Οι βασικές λειτουργίες του υποσυστήματος Προμηθειών περιλαμβάνουν τον Έλεγχο και Διαχείριση Αιτήσεων Αγοράς (Purchase Inquiries Control & Management), τη Διαχείριση Εντολών Αγοράς (Purchase Orders Management), τον Έλεγχο Παραλαβών (Receipt Control), την Αξιολόγηση Προμηθευτών (Supplier Evaluation) και τη Διαχείριση Συμβάσεων (Contract Management). Το υποσύστημα των Προμηθειών ανταλλάσσει πληροφορίες κυρίως με τα υποσυστήματα Οικονομικής Διαχείρισης, Αποθήκευσης και Διανομής, και Παραγωγής.

Οι βασικές λειτουργίες του υποσυστήματος Αποθήκευσης - Διανομής περιλαμβάνουν τη Διαχείριση Αποθεμάτων (Inventory Control), και τον Προγραμματισμό

Απαιτήσεων Διανομής (Distribution Requirement Planning). Άλλες λειτουργίες που πιθανώς να υποστηρίζονται περιλαμβάνουν τη Διαχείριση Αποθηκών (Warehouse Management) και τη Διαχείριση Στόλου Φορητών (Fleet Management). Το υποσύστημα της Αποθήκευσης - Διανομής ανταλλάσσει πληροφορίες με τα υποσυστήματα Οικονομικής Διαχείρισης, Πωλήσεων - Marketing, Προμηθειών και Παραγωγής.

Οι βασικές λειτουργίες που καλύπτει το υποσύστημα Ανθρώπινων Πόρων περιλαμβάνουν τον Προγραμματισμό Προσωπικού (Personnel Planning), τη Μισθοδοσία (Payroll), και την Αξιολόγηση Προσωπικού (Personnel Evaluation). Άλλες λειτουργίες που καλύπτονται είναι τα Εξοδολόγια (Personnel Expenses), η Παρουσία Προσωπικού (Time & Attendance), η Διαχείριση Επιπέδων Προσωπικού, Πιστοποιητικών Εκπαίδευσης και Σεμιναρίων. Το υποσύστημα των Ανθρώπινων Πόρων ανταλλάσσει πληροφορίες κυρίως με το υποσύστημα Οικονομικής Διαχείρισης.

Οι βασικές λειτουργίες που καλύπτει το υποσύστημα Παραγωγής περιλαμβάνουν τον Προγραμματισμό Απαιτήσεων Δυναμικότητας (Capacity Requirements Planning), το Μακροπρόθεσμο Προγραμματισμό Παραγωγής (Master Production Scheduling), τον Προγραμματισμό Απαιτήσεων Υλικών (Material Requirements Planning), τον Έλεγχο Παραγωγής (Shop Floor Control) και την Κοστολόγηση Παραγωγής (Cost Accounting). Άλλες λειτουργίες που πιθανώς να υποστηρίζει είναι η Δομή Προϊόντων (Product Configuration), ο Έλεγχος Αλλαγών Σχεδίων (Design Control) και ο Βραχυπρόθεσμος Προγραμματισμός Παραγωγής (Scheduling). Το υποσύστημα της Παραγωγής ανταλλάσσει πληροφορίες με τα υποσυστήματα Οικονομικής Διαχείρισης, Πωλήσεων - Marketing, Προμηθειών και Αποθήκευσης - Διανομής.

Τα λειτουργικά αυτά υποσυστήματα υποστηρίζονται από τη βάση δεδομένων του συστήματος, στην οποία κάθε στοιχείο αντιπροσωπεύεται μια και μοναδική φορά. Η βάση δεδομένων αποτελεί το πληροφοριακό μοντέλο της ολοκληρωμένης γνώσης της επιχείρησης.

4.3 ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ERP

Η επιλογή του λογισμικού ERP και του προμηθευτή είναι κρίσιμη για την επιτυχία του συνολικού έργου. Το πρώτο βήμα στη διαδικασία επιλογής είναι η σύσταση ομάδας αξιολόγησης και επιλογής. Σε αυτή πρέπει να συμμετέχουν ο Υπεύθυνος Πληροφορικής (IT Manager) της εταιρίας και εκπρόσωποι των σημαντικότερων λειτουργιών/διαδικασιών (αλλά όχι οι managers). Πρόεδρος της ομάδας αξιολόγησης και επιλογής θα πρέπει να είναι ο διευθυντής που

αντιπροσωπεύει τον εταιρικό προσανατολισμό (π.χ. ο Εμπορικός Διευθυντής κ.λπ.) και όχι κατ' ανάγκη ο Οικονομικός Διευθυντής.

Κατά την αξιολόγηση των λογισμικών ERP σημαντικό ρόλο μπορεί να διαδραματίσει εξωτερικός σύμβουλος, ο οποίος διαθέτει τεχνογνωσία και αντικειμενικότητα. Λόγω της αποστασιοποιημένης θέσης του είναι ο καταλληλότερος για το σφαιρικό εντοπισμό των αναγκών της επιχείρησης και την τήρηση των ισορροπιών. Τέλος, λόγω της εμπειρίας που διαθέτει είναι σε θέση να παρέχει υπηρεσίες benchmarking, στη σύνταξη των προδιαγραφών.

Η αξιολόγηση πρέπει να είναι πολυκριτηριακή και να ακολουθήσει συστηματική διαδικασία. Σημαντικές φάσεις συνοψίζονται κατωτέρω.

Φάση 1

Σε αυτή τη φάση βασικό κριτήριο αποτελεί η συμβατότητα του συστήματος ERP με τον εταιρικό προσανατολισμό, π.χ. οικονομικό, εμπορικό, παραγωγικό, κατασκευαστικό ή δημόσιο οργανισμό. Επιχειρήσεις παρόμοιου προσανατολισμού στην Ελλάδα και το εξωτερικό αποτελούν μια πολύτιμη πηγή σχετικών πληροφοριών. Το αποτέλεσμα της φάσης αυτής δεν θα πρέπει να ξεπερνά τον αριθμό των 7 λογισμικών ERP.

Φάση 2

Κατά τη δεύτερη φάση πραγματοποιείται η αξιολόγηση πρώτου επιπέδου, στην οποία τα προεπιλεγμένα συστήματα της πρώτης φάσης αξιολογούνται τόσο όσον αφορά τα τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά τους, όσο και με βάση τα χαρακτηριστικά του προμηθευτή. Το αποτέλεσμα της φάσης αυτής είναι τα 2-4 επικρατέστερα συστήματα ERP. Αντιπροσωπευτικά κριτήρια παρουσιάζονται κατωτέρω.

Κριτήρια Λογισμικού ERP

- Ελληνικοποίηση.
- Εντοπιότητα (Localization).
- Επεκτασιμότητα.
- Προσαρμοστικότητα.
- Αρχιτεκτονική client-server vs. Internet based.
- Πλατφόρμα εξοπλισμού (hardware).
- Λειτουργικό Σύστημα.
- Συνεργασία με ανεξάρτητες εφαρμογές.
- Ολοκλήρωση Βάσης Δεδομένων (Database Integration).

- Γλώσσα Υλοποίησης.
- Γλώσσα Προγραμματισμού.

Κριτήρια Software House και Αντιπροσώπου

- Οικονομική ισχύς εταιρίας (Ελλάδα και εξωτερικό).
- Εμπειρία σε παρόμοιες εγκαταστάσεις (Ελλάδα και εξωτερικό).
- ISO προμηθευτή (ανάπτυξη λογισμικού, υλοποίηση και συντήρηση - Εγγύηση).
- Κόστος και Χρόνος (λογισμικού/hardware, υλοποίησης, εκπαίδευσης, υποστήριξης).

Φάση 3

Στην τρίτη φάση οι κατασκευαστές/αντιπρόσωποι των συστημάτων ERP της προηγούμενης φάσης καλούνται να πραγματοποιήσουν επίδειξη (demo) σε συγκεκριμένες κρίσιμες διαδικασίες ή ιδιαιτερότητες της επιχείρησης, ώστε να εξασφαλιστεί η λειτουργικότητα του συστήματος στο περιβάλλον της εταιρίας. Εδώ κρίνονται και οι ολοκληρωμένες οικονομικές προσφορές από τους προμηθευτές και επιλέγεται η συμφερότερη τεχνική/οικονομική προσφορά.

Η ορθή υλοποίηση του συστήματος ERP αποτελεί απαραίτητη συνθήκη (όχι όμως και ικανή όπως θα συζητηθεί κατωτέρω) για τη μακροχρόνια επιτυχία του συστήματος. Για να επιτευχθεί γοργή και ορθή υλοποίηση απαιτείται αυστηρή διαδικασία καθώς και προσήλωση των εμπλεκόμενων στα συγκεκριμένα βήματα της διαδικασίας αυτής. Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται βασικές φάσεις της διαδικασίας υλοποίησης και συζητούνται οι παράγοντες οι οποίοι συμβάλλουν στην επιτυχημένη ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής.

4.4 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Όλα τα σημαντικά πακέτα ERP συνοδεύονται και από τη διαδικασία (ή μέθοδο) υλοποίησης την οποία συνιστά ο κατασκευαστής τους. Οι διαδικασίες αυτές φέρουν συνήθως χαρακτηριστικές ονομασίες και συνοδεύονται από ειδικά χρονοδιαγράμματα. Επισημαίνεται όμως ότι οι σημαντικές φάσεις καθεμιάς από αυτές τις διαδικασίες είναι παρόμοιες. Οι φάσεις αυτές περιγράφονται κατωτέρω με επικέντρωση στα σημεία τα οποία θεωρούνται κλειδιά για την επιτυχία του έργου υλοποίησης.

Φάση 1: Προετοιμασία

Η προετοιμασία της υλοποίησης περιλαμβάνει δύο βασικές ενέργειες:

- Οργάνωση της ομάδας υλοποίησης.
- Ανάπτυξη του προγράμματος υλοποίησης.

Η ομάδα υλοποίησης δεν ταυτίζεται κατ' ανάγκη με την ομάδα αξιολόγησης και επιλογής του λογισμικού, αν και συνήθως οι δύο ομάδες περιλαμβάνουν κοινά μέλη. Η δομή της ομάδας υλοποίησης διαμορφώνεται με βάση τις ανάγκες του εκάστοτε έργου. Μια τυπική ιεραρχία της ομάδας περιλαμβάνει τα εξής επίπεδα:

Χορηγός έργου (project sponsor), ο οποίος εξασφαλίζει τους απαραίτητους πόρους. Ο ρόλος του χορηγού αναλαμβάνεται από ανώτατο διοικητικό στέλεχος, όπως ο αναπληρωτής διευθύνων σύμβουλος ή ο γενικός διευθυντής, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η δέσμευση της διοίκησης.

Υπεύθυνος έργου (project manager), ο οποίος αναλαμβάνει τη διοίκηση του έργου υλοποίησης. Ο project manager πρέπει να έχει ολοκληρωμένη αντίληψη των σημαντικών (core) επιχειρηματικών διαδικασιών και των διασυνδέσεών τους.

Συνιστάται η θέση αυτή να ανατεθεί σε manager, όχι όμως στον υπεύθυνο μηχανογράφησης.

Επιτροπή παρακολούθησης και αξιολόγησης (steering committee), η οποία ασκεί την εποπτεία του έργου. Συνήθως τα διευθυντικά στελέχη της εταιρίας αποτελούν μέλη του steering committee.

Ομάδες έργου (project teams), οι οποίες επικεντρώνονται και εκτελούν βασικά τμήματα του έργου. Ο υπεύθυνος κάθε ομάδας έργου είναι συνήθως manager της εταιρίας, ο οποίος αφιερώνει σημαντικότερο χρόνο στο έργο υλοποίησης (από 40% έως 60% του διαθέσιμου χρόνου του).

Υπεύθυνος διασφάλισης ποιότητας του έργου, ο οποίος ασκεί συμβουλευτικό ρόλο. Η θέση αυτή δεν εντάσσεται σε ιεραρχικό επίπεδο.

Επισημαίνεται επίσης ότι στελέχη του εξωτερικού συμβούλου υλοποίησης συμμετέχουν στην επιτροπή παρακολούθησης και αξιολόγησης, καθώς και στις ομάδες έργου.

Το πρόγραμμα υλοποίησης καταρτίζεται σε συνεργασία με τον εξωτερικό σύμβουλο. Περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες δραστηριότητες και είναι κατάλληλα δομημένο, ώστε να διευκολύνεται η εφαρμογή του.

Επιτυχής κατάτμηση του έργου συνίσταται σε ορθολογικά οριοθετημένες δραστηριότητες, για τις οποίες καθορίζονται εκ των προτέρων οι προϋποθέσεις επιτυχίας, οι απαιτούμενοι πόροι, ο χρόνος υλοποίησης, τα ορόσημα ελέγχου (milestones), και τα κριτήρια επιτυχίας.

Συνιστάται επίσης η αποτύπωση του προγράμματος υλοποίησης σε διάγραμμα PERT, και ο σαφής καθορισμός του κρίσιμου δρόμου. Σημαντικός παράγοντας επιτυχίας είναι η ανάπτυξη διαδικασίας παρακολούθησης και αναθεώρησης του προγράμματος από το steering committee.

Φάση 2: Σχεδιασμός και Παραμετροποίηση

Η φάση αυτή αποτελεί τον πυρήνα της διαδικασίας υλοποίησης και απαιτεί τη μεγαλύτερη συνεισφορά από όλους τους συμμετέχοντες στην ομάδα. Σημαντικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν:

- Εγκατάσταση εξοπλισμού, λογισμικού και αρχικές δοκιμές λειτουργικότητας.
- Εκπαίδευση της ομάδας υλοποίησης στο πακέτο ERP, και ειδικότερα των project teams στα αντίστοιχα εξειδικευμένα υποσυστήματα του πακέτου.
- Αποτύπωση των υφιστάμενων επιχειρηματικών διαδικασιών (business process mapping).
- Ανάλυση και αξιολόγηση των υφιστάμενων επιχειρηματικών διαδικασιών (process analysis).
- Προσαρμογή των ανωτέρω διαδικασιών σε επιλεγμένες διαδικασίες που υποστηρίζει το πακέτο ERP (process synthesis/adaptation).
- Ανάπτυξη των κατάλληλων τιμών για τις παραμέτρους των διαδικασιών του συστήματος.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση οθονών και αναφορών.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση επιπέδων πρόσβασης και εξατομίκευση περιβάλλοντος χρηστών.

Η αποτύπωση, ανάλυση και προσαρμογή των επιχειρηματικών διαδικασιών αποτελούν κρίσιμα βήματα όχι μόνο για την επιτυχή υποστήριξη της επιχείρησης από το πακέτο ERP, αλλά και για την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης γενικότερα. Όπως αναφέρθηκε ήδη στο Κεφάλαιο 3 ανωτέρω,

συνιστάται η διεξαγωγή ενός έργου Ανασχεδιασμού των Επιχειρηματικών Διαδικασιών (Business Process Reengineering - BRP) προ της επιλογής και υλοποίησης του συστήματος ERP. Η τακτική αυτή διευκολύνει όχι μόνο την επιλογή του πλέον κατάλληλου συστήματος, αλλά και την καίρια αυτή φάση της υλοποίησης.

Γνωρίζοντας εκ των προτέρων τις βέλτιστες διαδικασίες προς υλοποίηση, οι προσπάθειες των μελών της ομάδας επικεντρώνονται: α) στην επιλογή της κατάλληλης παραλλαγής από πολλές εναλλακτικές διαδικασίες που υποστηρίζουν τα περισσότερα από τα ισχυρά πακέτα, και β) στην ανάπτυξη των κατάλληλων παραμέτρων, οι οποίοι εξειδικεύουν τις διαδικασίες αυτές. Χαρακτηριστικά παραδείγματα τέτοιων παραμέτρων αποτελούν οι χρόνοι διέλευσης (lead times) παραγωγής, ή η ιεραρχία των κέντρων κέρδους (profit centers) της εταιρίας. Εάν δεν έχει προηγηθεί έργο BPR, τότε η Φάση σχεδιασμού και παραμετροποίησης περιλαμβάνει σημαντικές δραστηριότητες αξιολόγησης και σχεδιασμού διαδικασιών, οι οποίες τείνουν να επιμηκύνουν και, ορισμένες φορές, να αποπροσανατολίζουν το έργο της υλοποίησης.

Επισημαίνεται επίσης ότι τα πλέον ολοκληρωμένα πακέτα ERP περιλαμβάνουν εξειδικευμένα εργαλεία αποτύπωσης των επιχειρηματικών διαδικασιών[5,6]. Ορισμένα από αυτά δεν προσαρμόζουν το σύστημα αυτόματα βάσει της εκάστοτε αποτυπωμένης, μέσω των ειδικών εργαλείων, επιχειρηματικής διαδικασίας.

Καίριο ρόλο διαδραματίζει ο σύμβουλος υλοποίησης στην αποτύπωση/ανάλυση/προσαρμογή των διαδικασιών, καθώς και στην παραμετροποίηση του συστήματος. Επίσης, η υποστήριξη του συμβούλου είναι σημαντική στον καθορισμό αρμοδιοτήτων και επιπέδων πρόσβασης των χρηστών.

Φάση 3: Προετοιμασία για Πλήρη Εφαρμογή και Δοκιμές

Η φάση αυτή αποσκοπεί στην προετοιμασία του παραμετροποιημένου συστήματος για την πλήρη εφαρμογή και περιλαμβάνει:

- Μετάβαση δεδομένων (data migration).
- Εκπαίδευση χρηστών.
- Τεκμηρίωση διαδικασιών και συστήματος.
- Πιλοτική εφαρμογή.
- Έλεγχο αποδοχής.

Η εκπαίδευση των χρηστών περιλαμβάνει διαφορετικά στάδια, όπως η γενική εισαγωγή στη χρήση του συστήματος, εκπαίδευση στις διαδικασίες και στις μεθόδους που υποστηρίζει το σύστημα, λεπτομερή εκπαίδευση στις οθόνες που χρησιμοποιεί και τα βήματα που εκτελεί ο κάθε χρήστης, εκπαίδευση στα εργαλεία του συστήματος κ.λπ. Ο σωστός κατακερματισμός της εκπαίδευσης, καθώς και η προσαρμογή της στις ανάγκες των χρηστών αποτελούν σημαντικές προϋποθέσεις επιτυχίας.

Η πιλοτική εφαρμογή επικεντρώνεται σε ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα περιπτώσεων (περιορισμένο εύρος δεδομένων), αλλά εισχωρεί σε βάθος στις ιδιαιτερότητες κάθε διαδικασίας. Κατά την πιλοτική εφαρμογή διαφαίνονται προβλήματα του σχεδιασμού και της υλοποίησης των διαδικασιών, καθώς και της παραμετροποίησης του συστήματος. Τα προβλήματα αυτά πρέπει να αντιμετωπιστούν επιτυχώς προ της έναρξης της πλήρους λειτουργίας του συστήματος. Επισημαίνεται ότι υπάρχουν συγκεκριμένες μέθοδοι διεξαγωγής της πιλοτικής εφαρμογής και αξιολόγησης του συστήματος με τη χρήση ειδικών εργαλείων. Η αποδοχή του συστήματος γίνεται με βάση τα αποτελέσματα της πιλοτικής εφαρμογής.

Φάση 4: Πλήρης εφαρμογή (Live)

Σε αυτή τη φάση το σύστημα τίθεται σε πλήρη λειτουργία. Η φάση αυτή συνήθως περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Δοκιμαστική εκτέλεση πλήρους λειτουργίας (parallel run).
- Αποτύπωση και ανάλυση των αποτελεσμάτων της πλήρους λειτουργίας.
- Βελτιστοποίηση συστήματος.

Κατά τη δοκιμαστική εκτέλεση το νέο σύστημα ERP και τα υφιστάμενα συστήματα της εταιρίας λειτουργούν παράλληλα. Τα υφιστάμενα συστήματα όμως είναι αυτά τα οποία υποστηρίζουν ακόμη τις επιχειρηματικές διαδικασίες της επιχείρησης. Τα αποτελέσματα της λειτουργίας των δύο συστημάτων συγκρίνονται και διεξάγονται οι τελευταίες ρυθμίσεις και βελτιώσεις στο πακέτο ERP. Μετά την έναρξη πλήρους λειτουργίας καταγράφονται όλα τα λειτουργικά προβλήματα, τα οποία αναλύονται και διορθώνονται.

Πέραν της αντιμετώπισης προβλημάτων της υλοποίησης, η βελτίωση του συστήματος αλλά και των επιχειρηματικών διαδικασιών αποτελεί συνεχές έργο, το οποίο αποβλέπει και στη δυναμική προσαρμογή της επιχείρησης στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς.

4.5 ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ERP

Όπως σε κάθε πολύπλοκο έργο, η επιτυχία υλοποίησης του συστήματος ERP εξαρτάται όχι μόνο από το σχεδιασμό και εφαρμογή συστηματικής μεθόδου εκτέλεσης των εργασιών, αλλά και από την εκ των προτέρων λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων σε καίρια σημεία του έργου. Τρία από τα σημεία, τα οποία χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής, συζητούνται κατωτέρω:

1. Αντικείμενο / Πεδίο εφαρμογής έργου (project scope).
2. Ανθρώπινοι πόροι (resources).
3. Διοίκηση έργου.

Ο καθορισμός του αντικειμένου και των ορίων του έργου υλοποίησης απαιτεί προσεκτική αντιμετώπιση. Ως διευκρινιστικό παράδειγμα αναφέρεται η οριοθέτηση της υλοποίησης συστήματος ERP, έτσι ώστε να υποστηρίξει αυστηρά τις υφιστάμενες επιχειρησιακές διαδικασίες. Εναλλακτικά, το έργο θα μπορούσε να οριοθετηθεί έτσι ώστε να περιλαμβάνει ανασχεδιασμό των διαδικασιών και υποστήριξη των νέων διαδικασιών από το σύστημα. Επίσης, συνιστάται η αποφυγή μεταβολής του αντικειμένου κατά τη διάρκεια της υλοποίησης.

Η επιλογή των ανθρώπινων πόρων αναφέρεται στα στελέχη της επιχείρησης που θα συμμετάσχουν στην ομάδα υλοποίησης, καθώς και στα στελέχη της ομάδας συμβούλου υλοποίησης. Όσον αφορά τα στελέχη της επιχείρησης, συνιστάται η εντατική απασχόληση στο έργο (κατά 40%-60% του συνολικού χρόνου εργασίας τους) στελεχών που εκπροσωπούν όλες τις καίριες λειτουργίες της επιχείρησης. Απαραίτητη επίσης θεωρείται η πλήρης απασχόληση ενός εκπαιδευμένου στελέχους της επιχείρησης. Στα επιλεγμένα στελέχη πρέπει να δοθούν κατάλληλα κίνητρα αλλά και περιορισμοί έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι πιθανότητες αποχώρησης από την εταιρία κατά τη διάρκεια υλοποίησης ή αμέσως μετά την ολοκλήρωση του έργου. Όσον αφορά τα στελέχη του συμβούλου, συνιστάται να διασφαλιστεί η συμμετοχή στελεχών με εμπειρία σε υλοποίηση συστημάτων ERP σε επιχειρήσεις παρομοίου αντικειμένου. Το ηγετικό στέλεχος της συμβουλευτικής ομάδας πρέπει να επιλεγθεί προσεκτικά, να κατονομαστεί και να καθοριστούν κανόνες αντικατάστασης. Επίσης συνιστάται περιοδική αξιολόγηση των στελεχών του συμβούλου από τα μέλη-στελέχη της επιχείρησης καθώς και από το σύμβουλο διασφάλισης ποιότητας.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται και πάλι η αποφυγή μη ρεαλιστικών προγραμμάτων υλοποίησης. Δελεαστικές υποσχέσεις από προμηθευτές και συμβούλους που διαφημίζουν "2μηνια υλοποίηση ERP" ή προγράμματα "άμεσων αποτελεσμάτων" πρέπει να απορρίπτονται. Σημαντικότερος θεωρείται ο ρόλος του διευθυντή έργου στην αποφασιστική λήψη αποφάσεων, στην έγκαιρη διάγνωση και γοργή επίλυση προβλημάτων και διαφορών, και στην εμπλοκή των διευθυντών της εταιρίας όπου αυτό είναι απαραίτητο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^Ο ΕΡΕΥΝΑ

Σε αυτή τη θεματική ενότητα, αρχικά γίνεται η προσπάθεια να παρουσιαστεί η θεωρητική προσέγγιση της έρευνας και της διεξαγωγής της, στα πλαίσια της ανάλυσης της ερευνητικής διαδικασίας, εξηγώντας παράλληλα την έννοια της ποσοτικής και της ποιοτικής έρευνας. Στην συνέχεια, περιγράφονται οι βασικοί στόχοι της έρευνας της οποίας πραγματοποιήσαμε και τα βήματα που έγιναν για την υλοποίηση της, καθώς και η ανάλυση της δομής του ερωτηματολογίου. Όλοι αυτοί οι παράμετροι είναι σημαντικοί στη καλύτερη καταγραφή και ανάλυση των αποτελεσμάτων.

Πολύ σημαντική είναι η σημασία της έρευνας και της Μεθοδολογίας της Έρευνας (ΜΕ), και είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τους κύριους σκοπούς της που συνιστάται στην αναζήτηση και αποκάλυψη της αλήθειας και της γνώσης και την απάντηση σε σημαντικά ερωτήματα. Αναμφισβήτητα η έρευνα αποτελεί ένα από τα βασικότερα εργαλεία ανάπτυξης και προόδου και αποτελεί μια διαδικασία η οποία γίνεται με σκοπό την κατανόηση ενός θέματος και την απόκτηση γνώσης. Η διαδικασία της έρευνας πραγματοποιείται με οργανωμένο και συστηματικό τρόπο για να βρίσκουμε απαντήσεις σε ερωτήσεις μετά από μελέτη και εξέταση ενός θέματος με ένα λεπτομερή και ακριβή τρόπο. Όλες οι στρατηγικές επιλογές που πράττουμε αναφορικά με το πώς θα μελετήσουμε ένα φαινόμενο, ονομάζεται μεθοδολογία μίας έρευνας.

Σχετικά με τον σκοπό που επιδιώκεται, μπορούμε να κατηγοριοποιήσουμε τις επιστημονικές έρευνες σε τρεις βασικές κατηγορίες, τις διερευνητικές, τις περιγραφικές και τις πειραματικές.

Οι διερευνητικές έρευνες αποβλέπουν στην διατύπωση ενός προβλήματος με σκοπό την εξέταση ή διατύπωση υποθέσεων, την ιεράρχηση προτεραιοτήτων

και την ανάλυση αποκαλυπτικών καταστάσεων. Από την άλλη οι περιγραφικές έρευνες έχουν ως σκοπό τον προσδιορισμό και την εκτίμηση των χαρακτηριστικών μιας δεδομένης κατάστασης. Τέλος οι πειραματικές έρευνες αποσκοπούν στον έλεγχο της ορθότητας των υποθέσεων, δηλαδή με αυτές τις έρευνες ελέγχεται αν μεταξύ δυο μεταβλητών υπάρχει συστηματική σχέση.

Επιπρόσθετα, σχετικά με την μέθοδο και τον τρόπο συλλογής των πληροφοριών, η έρευνα διακρίνεται, στην ποσοτική, στην ποιοτική και στο συνδυασμό των δύο μεθόδων (συνδυαστική μέθοδος).

Όπως γίνεται αντιληπτό και από την ονομασία, η ποσοτική έρευνα αφορά το ποσοτικό καθορισμό μεταβλητών που σχετίζονται, ενώ η ποιοτική έρευνα το καθορισμό της ύπαρξης ή των σχέσεων μεταξύ ορισμένων μεταβλητών. Υπάρχουν προβλήματα, καταστάσεις και φαινόμενα για τα οποία δεν ξέρουμε ποιοι παράγοντες παίζουν ή διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο στην διαμόρφωσή τους. Σε τέτοιες περιπτώσεις σαν και αυτή και πόσο μάλλον όταν το ζήτημα δεν έχει ερευνηθεί ποτέ στο παρελθόν είναι καταλληλότερο να επιλέξει κανείς κάποιο είδος ποιοτικής έρευνας για να μελετήσει και να ανιχνεύσει τις πτυχές του φαινομένου ή τις καταστάσεις προβαίνοντας σε υποθέσεις για την περιγραφή της. Όμως όταν μια κατάσταση έχει ήδη ερευνηθεί στο παρελθόν και είναι γνωστές οι διάφορες πτυχές είναι καταλληλότερο να πραγματοποιηθεί ένα είδος ποσοτικής έρευνας αφού αυτό που ενδιαφέρει πρωτίστως στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι να εξετάσει κανείς σε τι βαθμό εμφανίζονται αυτές, μελετώντας το δείγμα.

Όπως προαναφέρθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις η μελέτη ενός φαινομένου ξεκινάει από ποιοτικές έρευνες που καθορίζουν τις πτυχές του, εν συνεχεία πραγματοποιούνται ποσοτικές έρευνες και μετρήσεις με τις οποίες καθορίζονται το πόσο σημαντικό ρόλο διαδραματίζει κάθε παράγοντας που έχει εντοπιστεί. Πολλές φορές η ανάλυση και η επεξεργασία ορισμένων δεδομένων που συλλέγονται δημιουργεί αναπάντεχες εκπλήξεις, διότι δεν μπορούν να εξηγηθούν με την περιγραφή του φαινομένου όπως διαμορφώθηκε από την

αρχική ποιοτική έρευνα και η ανάλυση και η επεξεργασία τους προκαλεί εντύπωση. Επομένως μετά την ποσοτική απαιτείται μια καινούρια έρευνα για να δοθούν νέες απαντήσεις, να εντοπιστούν νέες κρίσιμες σχέσεις και συσχετίσεις οι οποίες στην συνέχεια θα γίνουν αντικείμενο συζήτησης έως ότου υπάρξει μια ικανοποιητική και χωρίς αντιφάσεις εικόνα του φαινομένου.

Η ποσοτική έρευνα στηρίζεται σε αξιόπιστες αριθμητικές και στατιστικές μετρήσεις του συνόλου στο οποίο εφαρμόζεται. Κύριο γνώρισμα της ποσοτικής έρευνας είναι η επιδίωξη του ερευνητή να συλλέξει δεδομένα και στην συνέχεια να τα μετατρέψει σε αριθμητικά ή στατιστικά στοιχεία ώστε να καταφέρει να τα αξιοποιήσει. Για να έχει ουσία και αποτέλεσμα μια ποσοτική έρευνα πρέπει να περιέχει τα παρακάτω τρία στοιχεία:

- Ένα καλά σχεδιασμένο ερωτηματολόγιο
- Ένα τυχαίο επιλεγμένο δείγμα ατόμων που αντιπροσωπεύουν την αγορά
- Ένα αρκετά μεγάλο δείγμα ατόμων

Αντίθετα η ποιοτική έρευνα είναι μια διαδικασία διερεύνησης και κατανόησης βασισμένη σε σαφείς μεθοδολογικές παραδόσεις στρατηγικής διερεύνησης. Ο ερευνητής δομεί μια πολύπλοκη ολιστική εικόνα που περιγράφει τις θέσεις των πηγών πληροφοριών. Με βάση τον ορισμό του Patton (1985): η ποιοτική έρευνα είναι μια προσπάθεια για κατανόηση καταστάσεων μέσα στην μοναδικότητα τους ως μέρος ενός συγκεκριμένου περιεχομένου και περιγράφει τις αλληλεπιδράσεις τους μέσα σε αυτό. Επίσης στην ποιοτική έρευνα δεν εμπεριέχεται η προσπάθεια για πρόβλεψη του τι είναι πιθανόν να γίνει στο μέλλον υποχρεωτικά, αλλά η κατανόηση της παρούσας κατάστασης.

Κάνοντας μια ανακεφαλαίωση, στις ποσοτικές μεθόδους τα δεδομένα εκφράζονται με αριθμούς σε αντίθεση με τις ποιοτικές μεθόδους που κυριαρχούν τα μη αριθμητικά στοιχεία. Τέλος, η ποιοτική έρευνα είναι η πιο κατάλληλη για την δημιουργία θεωρίας σε σύγκριση με τις ποσοτικές μεθόδους που συμβάλουν στον έλεγχο της θεωρίας.

Για να διεξάγουμε την έρευνα μας χρησιμοποιήθηκε η ποσοτική μέθοδος με την χρήση ερωτηματολογίων, επειδή τα ζητούμενα αποτελέσματα είναι αριθμητικά και αντικειμενικά.

Σημαντικές προϋποθέσεις για την σωστή χρήση των ερωτηματολογίων σε μία έρευνα αποτελούν ο σωστός σχεδιασμός τους, καθώς και ο έλεγχος του κατά πόσο είναι έγκυρα. Η διατύπωση και ο προσδιορισμός των ζητούμενων μίας ποσοτικής έρευνας βασίζονται σε κάποιες βασικές υποθέσεις των οποίων απαιτείται η περεταίρω διεύρυνση ώστε να διαπιστωθεί, κατά πόσο η σωστή κωδικοποίηση των πληροφοριών που καταγράφει το ερωτηματολόγιο και η καταχώρηση των πληροφοριών σε κατάλληλα σχεδιασμένη βάση δεδομένων, αποτελούν τη στατιστική επεξεργασία του ερωτηματολογίου.

Η παρούσα εργασία είχε στόχο να μελετήσει τα τραπεζικά προϊόντα και την πληροσρική και λογιστική αντιμετώπισή τους από τις επιχειρήσεις.. Προκειμένου να καταλήξει η εργασία σε ασφαλή συμπεράσματα προτιμήθηκε να χρησιμοποιηθεί η ποσοτική έρευνα έναντι της ποιοτικής γιατί στη παρούσα περίπτωση με αυτόν τον τρόπο ήταν πιο άμεσα τα αποτελέσματα και πιο εύκολη η συλλογή των ερωτηματολογίων από εμάς παρά να προχωρήσουμε σε συνεντεύξεις.

Το ερωτηματολόγιο που δώσαμε για δειγματοληψία στα πλαίσια της έρευνας περιείχε 10 ερωτήσεις και δόθηκε σε επιχειρήσεις που εδρεύουν στις περιοχές των πόλεων της Πάτρας, της Τρίπολης και της Καρδίτσας.

Στο σημείο αυτό παρουσιάζεται το ερωτηματολόγιο το οποίο στην συνέχεια μέσω στατιστικών διαγραμμάτων θα αναλυθεί με σκοπό να καταλήξουμε σε σαφή συμπεράσματα σχετικά την αντιμετώπιση από τις επιχειρήσεις, των τραπεζικών προϊόντων.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. ΠΟΙΑ Η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΑΣ;

α. Προσωπική Εταιρεία

β. ΟΕ

γ. ΕΕ

δ. Επε

ε. ΑΕ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

Προσωπική Εταιρεία	4
ΟΕ	3
ΕΕ	0
Επε	0
ΑΕ	3

2. ΣΕ ΠΟΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΝΗΚΕΙ Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΑΣ

α. Λιανικού και χονδρικού εμπορίου

β. Κατασκευών

γ. Μεταποιητικών βιομηχανών και βιοτεχνιών

δ. Παροχή υπηρεσιών

ε. Άλλο (παρακαλώ ονομάστε)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

Λιαν.-χονδρ εμπορ	7
Κατασκευών	1

Μεταποιητικών βιομηχ	0
Παροχή υπηρεσιών	2
Άλλο	0

3. ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΕΤΗ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΑΣ

α. 0-5

β. 6-10

γ. 11-15

δ. 16-20

ε. 21- πάνω

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

0-5	2
6-10	5
11-15	1
16-20	2
21- πάνω	0

4. ΕΙΣΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΟΥ ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ?

A. Ναι

B. Όχι

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

ΝΑΙ	8
ΟΧΙ	2

5.ΠΟΙΑ Η ΧΡΟΝΙΚΗ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΣΑΣ ΜΕ ΤΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ;

- α. Σε καθημερινή βάση
- β.σε εβδομαδιαία βάση
- γ.σε μηνιαία βάση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

καθημερινή	4
εβδομαδιαία	5
μηνιαία	1

6. Η ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΣΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΕ ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ Η ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΤΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΑΣ ΜΕΣΩ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΟΥ E-BANKING?

- α. Επιτόπια επίσκεψη
- β. Χρήση του e-banking

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

Επιτόπια επίσκεψη	7
Χρήση του e-banking	3

7. Η ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ ΣΑΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΕ ΜΕΤΡΗΤΑ Η ΜΕ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΚΑΡΤΑΣ;

A. Με μετρητα

B. Με πιστωτικη κάρτα

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

Με μετρητα	8
Με πιστωτικη κάρτα	2

8. ΕΧΕΤΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙ ΠΟΤΕ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΝΑΛΗΨΗΣ (OVERDRAFT);

A. Ναι

B. Οχι

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

Ναι	9
Οχι	1

9. ΕΧΕΤΕ ΠΡΟΒΕΙ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ / ΑΓΟΡΑ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEASING;

A. ΝΑΙ

B.OXI

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

Ναι	8
Όχι	2

10. ΕΧΕΤΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙ ΤΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ERP ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΑΣ; ΚΑΙ ΑΝ ΝΑΙ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΠΩΣ ΕΙΝΑΙ ΕΥΚΟΛΟ ΣΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ;

A.Ναι. Είναι εύκολο στην χρήση του.

B.Ναι. Δεν είναι εύκολο στην χρήση του.

Γ. Όχι

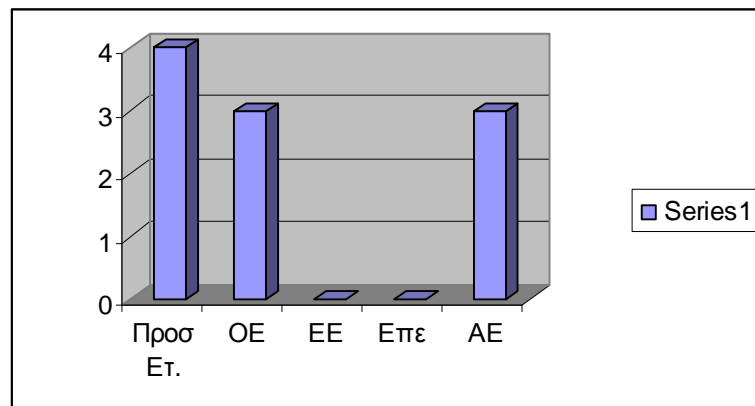
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

Ναι. Είναι ευκολο	4
Ναι. Δεν είναι εύκολο	1
Όχι	5

ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

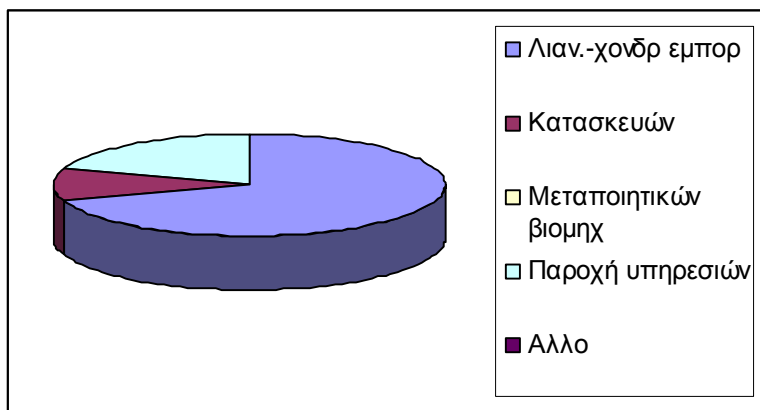
1. ΠΟΙΑ Η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΑΣ;

- α. Προσωπική Εταιρεία
- β. ΟΕ
- γ. ΕΕ
- δ. Επε
- ε. ΑΕ

2. ΣΕ ΠΟΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΝΗΚΕΙ Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΑΣ

- α. Λιανικού και χονδρικού εμπορίου
- β. Κατασκευών
- γ. Μεταποιητικών βιομηχανών και βιοτεχνιών
- δ. Παροχή υπηρεσιών
- ε. Άλλο (παρακαλώ ονομάστε)

3. ΠΟΣΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΕΤΗ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΑΣ

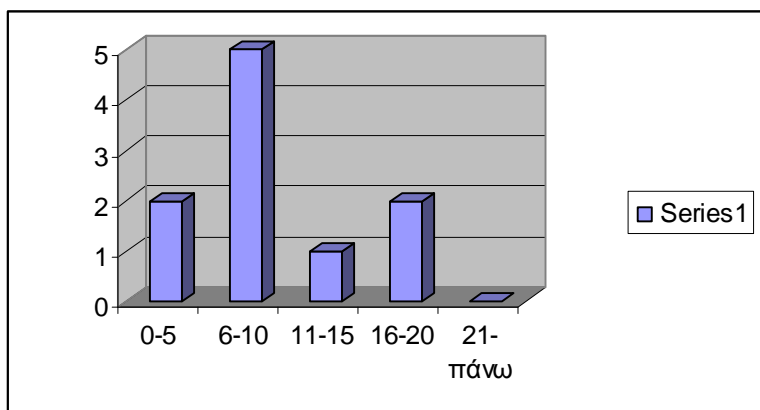
α. 0-5

β. 6-10

γ. 11-15

δ. 16-20

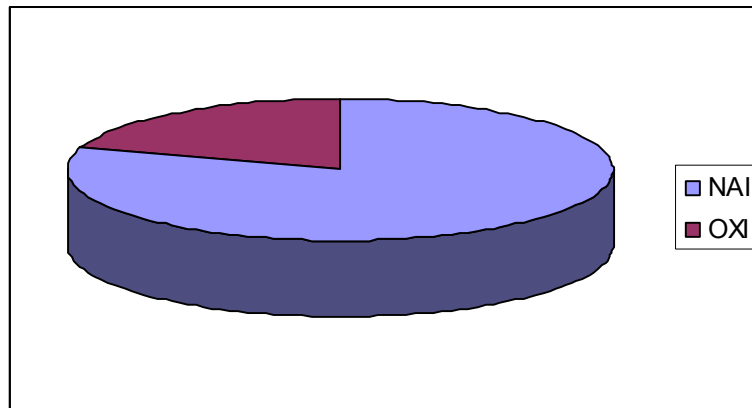
ε. 21- πάνω

4. ΕΙΣΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΟΥ ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ?

A. Ναι

B. Όχι

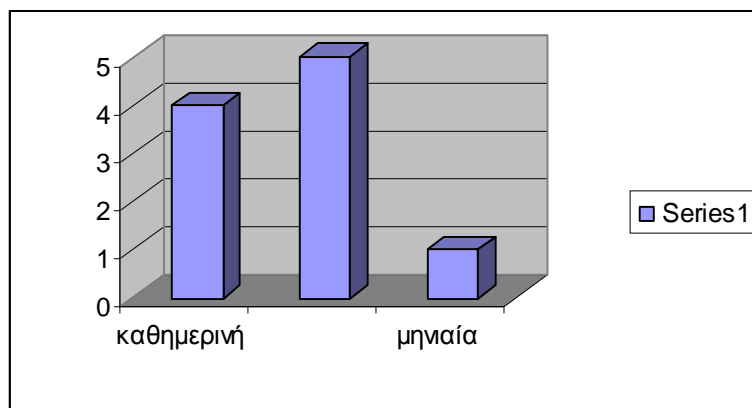

5. ΠΟΙΑ Η ΧΡΟΝΙΚΗ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΣΑΣ ΜΕ ΤΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ;

α. Σε καθημερινή βάση

β. σε εβδομαδιαία βάση

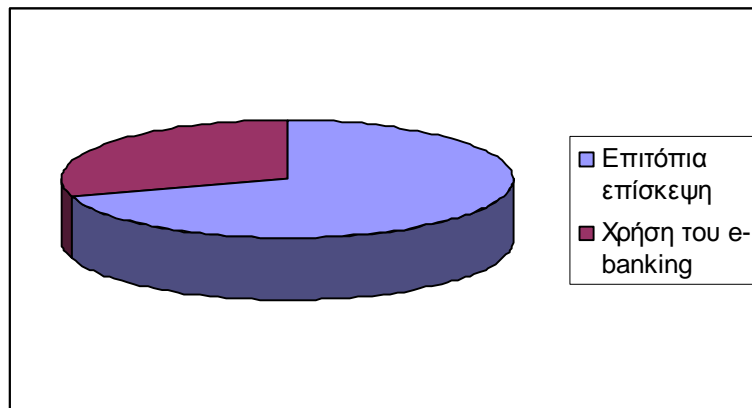
γ. σε μηνιαία βάση

6. Η ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΣΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΕ ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΤΡΑΠΙΖΕΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ Η ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΤΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΑΣ ΜΕΣΩ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΟΥ Ε-BANKING?

α. Επιτόπια επίσκεψη

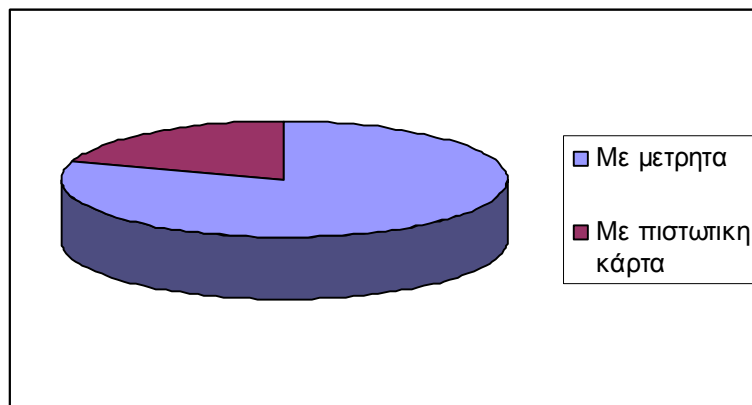
β. Χρήση του e-banking

7. Η ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ ΣΑΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΕ ΜΕΤΡΗΤΑ Η ΜΕ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΚΑΡΤΑΣ;

A. Με μετρητά

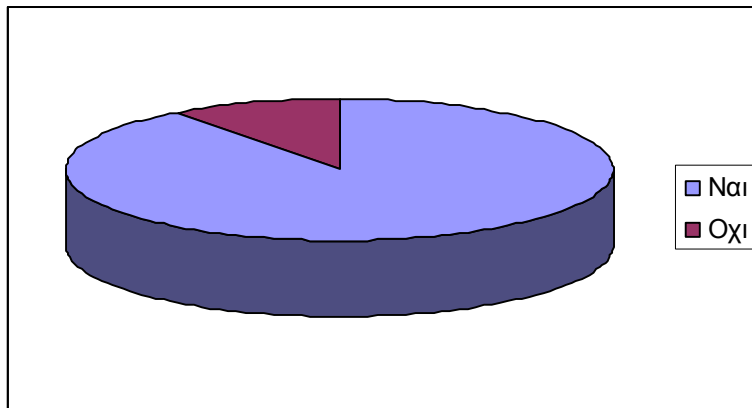
B. Με πιστωτική κάρτα

8. ΕΧΕΤΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙ ΠΟΤΕ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΤΟ ΝΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΝΑΛΗΨΗΣ (OVERDRAFT);

A. Ναι

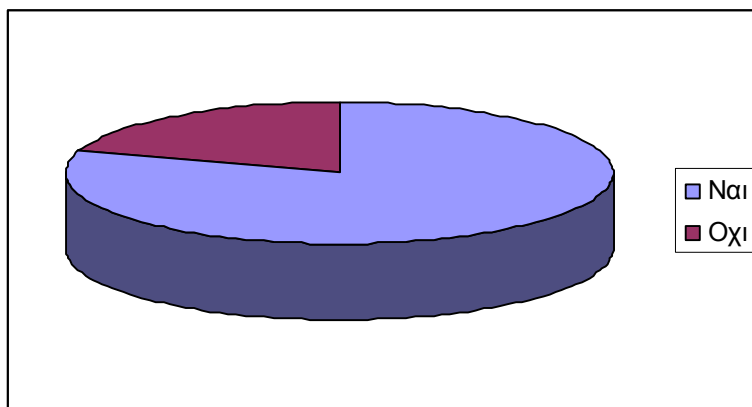
B.Οχι

9. ΕΧΕΤΕ ΠΡΟΒΕΙ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ / ΑΓΟΡΑ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEASING;

A. ΝΑΙ

B.ΟΧΙ

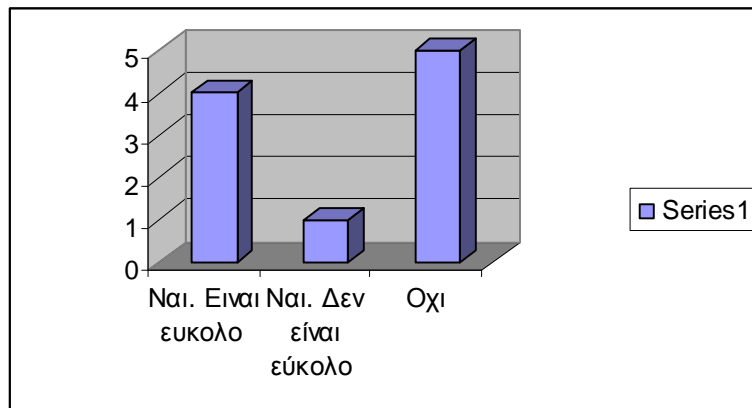

10. ΕΧΕΤΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙ ΤΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ERP ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΑΣ; ΚΑΙ ΑΝ ΝΑΙ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΠΩΣ ΕΙΝΑΙ ΕΥΚΟΛΟ ΣΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ;

Α.Ναι. Είναι ευκολο στην χρηση του.

Β.Ναι. Δεν είναι εύκολο στην χρήση του.

Γ. Οχι

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία ασχοληθήκαμε με τα τραπεζικά προϊόντα και την πληροφορική και λογιστική διαχείριση των προϊόντων τους από τις επιχειρήσεις.

Με τη μελέτη αυτή, μας δόθηκε η ευκαιρία να αναλύσουμε πολλούς τομείς που αφορούν τον επιχειρηματικό τομέα της χώρας μας και να ασχοληθούμε με αντικείμενα που συμβάλλουν ενεργά στη καλύτερη δυνατή εξέλιξη αυτού.

Από το πρώτο κεφάλαιο κιόλας παρακολουθήσαμε τη λειτουργία και τη συμβολή των Τραπεζών στην Ελλάδα. Η ιστορική εξέλιξη του Ελληνικού Τραπεζικού συστήματος, από τα πρώτα χρόνια ύπαρξης του, έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στην ανάπτυξη της Οικονομίας. Αποτέλεσε από τη γέννησή του σημαντικό παράγοντα και αποκτούσε σταδιακά και ανερχόμενα την δυνατότητα να ενισχύει τον εμπορικό κλάδο με χρηματικά διαθέσιμα, προσφέροντάς του μια μορφή σταθερότητας. Η εξέλιξη του Τραπεζικού Συστήματος ήταν αργή όμως μεθοδική και με το πέρασ των χρόνων προστίθενται όλο και περισσότερες.

Στο πρώτο μέρος της πτυχιακής μας εργασία ουσιαστικά ασχοληθήκαμε με το τραπεζικό σύστημα και τις κατηγορίες των προϊόντων που παρέχει προς τις επιχειρήσεις.

Στην συνέχεια παρουσιάσαμε την λογιστική και πληροφορική διαχείριση των τραπεζικών αυτών προϊόντων από τις επιχειρήσεις. Για την καλύτερη κατανόηση της λογιστικής διαχείρισης επιέξαμε να παραθέσουμε πως αντιμετωπίζονται λογιστικά κάποια λογιστικά προϊόντα τόσο από την μεριά του

τραπεζικού ιδρύματος όσο και από την μεριά της επιχείρησης που έχει προβεί στην χρήση αυτών.

Μέσα από την προσπάθεια για την καλύτερη δυνατή κατανόηση και ανάλυση του θέματος της εργασίας αυτής αποφασίσαμε την δημιουργία ερωτηματολογίου σχετικού με τα τραπεζικά προϊόντα. Συντάξαμε ένα ερωτηματολόγιο το οποίο περιείχε 10 ερωτήσεις και το μοιράσαμε σε 10 εταιρείες με σκοπό να κατανοήσουμε καλύτερα την διαχείριση των τραπεζικών προϊόντων από τις εταιρείες αυτές.

Διαπιστώσαμε λοιπόν , πως η πλειοψηφία των επιχειρήσεων είναι ικανοποιημένη από τις συναλλαγές τους με τις τραπεζες καθώς και με το ευρύ φάσμα των προϊόντων που οι τράπεζες παρέχουν. Η διεκπεραίωση των online συναλλαγών μέσω της χρήσης του e-banking, είναι κάτι το οποίο δεν αξιοποιηθεί πλήρως ακόμα από την πλειοψηφία των επιχειρήσεων , αλλά θεωρούμε πως βραχυπρόθεσμα θα αποτελέσει χρήσιμο επιχειρηματικό εργαλείο. Τραπεζικά προϊόντα όπως το leasing και το factoring και το overdraft, είναι προϊόντα τα οποία κατα βάση χρησιμοποιούνται από μεγάλες εμπορικές επιχειρήσεις και δεν είναι ιδιαίτερα δημοφιλή στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, η πλειοψηφία των οποίων επιλέγει τις τράπεζες για τις απλές συναλλαγές όπως καταθέσεις οψεως, πιστωτική κάρτα ή ληψη καταναλωτικού δανείου.

Η διαδικασία εκπόνησης της πτυχιακής αυτής εργασίας, μας έδωσε την ευκαιρία να εμβαθύνουμε σε πραγματικά σημαντικά οικονομικά στοιχεία και αρχές που καθορίζουν το παρόν αλλά και το μέλλον της Ελληνικής Οικονομικής πραγματικότητας. Η οικονομική δραστηριότητα μεταβάλλεται διαρκώς και πάντα θα καλούμαστε να προσαρμοστούμε στα νέα ραγδαία δεδομένα, με εργαλείο τη γνώση και τη μελέτη.

Θα θεωρούσαμε ωφέλιμο καθώς και απαραίτητο την συνέχεια της εργασίας αυτής τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο. Καθώς το θέμα αυτό είναι επίκαιρο και απαραίτητο, θα μπορούσε να αποτελέσει την βάση μιας νέας έρευνας, η οποία θα παρουσιάζει την συνέχεια όλων αυτών των προϊόντων και υπηρεσιών. Για τα τραπεζικά αυτά προϊόντα λόγω των συνεχών αλλαγών της οικονομίας, καθίσταται απαραίτητη η συνεχής αναβάθμισή τους. Αρα θα μπορούσε το θέμα αυτό να αποτελέσει μια νέα εργασία για μια άλλη ομάδα σπουδαστών.

Με την παρούσα πτυχιακή εργασία ολοκληρώνεται ο κύκλος των σπουδών μας. Ελπίζουμε να προσεγγίσαμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το θέμα της εργασίας αυτής.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΒΙΒΛΙΑ

- Δρoς ΠΕΤΡΟΥ Α. ΚΙΟΧΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ (1993), *ΧΡΗΜΑ ΠΙΣΤΗ ΤΡΑΠΕΖΕΣ*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝ
- ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Θ. ΠΑΤΡΙΝΟΣ (1999), *ΧΡΗΜΑ – ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ
- Δρ. Π. Α. ΚΙΟΧΟΣ – Δρ Γ. Δ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ (1997), *ΧΡΗΜΑ – ΠΙΣΤΗ – ΤΡΑΠΕΖΕΣ*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
- Δρ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ (1999), *ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ, Β' ΕΚΔΟΣΗ, ΑΘΗΝΑ 1999
- ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (2010), *ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ LEASING & FACTORING*, ΕΚΔ. ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΑ, Β' ΕΚΔΟΣΗ, ΑΘΗΝΑ 2010
- ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Δ. ΤΣΙΜΠΟΥΚΗ (1989), *ΟΙ ΝΕΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΩΝ*
- ΠΕΤΡΑΚΗΣ Π. (1996), *ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ: ΠΑΠΑΖΗΣΗ
- ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Α. (1994), *ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ INTERBOOKS
- ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΛΙΟΣ, *ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΜΙΛΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΝΤ. ΣΑΚΟΥΛΑ

- **Δρ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΡ. ΔΑΣΚΑΛΟΥ (1999)**, *ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ*
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, Β ΕΚΔΟΣΗ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ
- **ΓΑΛΑΝΗΣ Π. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (1994)**, *LEASING, FACTORING, FORFAITING,*
FRANCHISING, VENTURE CAPITAL, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ
- **ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ – ΣΟΥΡΑΣ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ (2002)**, *ΧΡΗΜΑ - ΠΙΣΤΗ – ΤΡΑΠΕΖΕΣ*,
ΕΚΔΟΣΕΙΣ: ΑΘ. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, 2^η ΕΚΔΟΣΗ
- **ΜΗΤΣΙΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ (1989)**, *FACTORING - FORFAITING:*
ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ: ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
- **ΣΤΕΡΙΩΤΗΣ Π. ΚΙΜΩΝΑΣ (1991)**, *ΧΡΗΜΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ*
ΣΥΣΤΗΜΑ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ: ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- www.ate.gr
- www.atticabank.gr
- www.bankofattica.gr
- www.bankofgreece.gr
- www.bnpparibas.gr
- www.disabled.gr (Παραπομπές:)
- www.efg.gr
- www.el.wikipedia.org
- www.ethnos.gr
- www.europa.eu (Παραπομπές:)
- www.europedia.moussis.eu (Παραπομπές:)
- www.eurobank.gr
- www.eucat.gr
- www.hba.gr

- www.hellenicbank.gr
- www.in.gr
- www.kathimerini.gr
- www.lexeis.gr
- www.nbg.gr